

SAHİBİ

ÖĞ-DER Şuurlu Öğretmenler Derneği Adına

Hamdi SÜRÜCÜ

SORUMLU YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ

Hüseyin YAVUZ

YAYIN TÜRÜ

Yaygın 3 Aylık Süreli Yayın

GENEL YAYIN YÖNETMENİ

Abdurrahman ERBAŞ

EDİTÖR

Mustafa AYDIN

YAYIN KURULU

İsmail Hakkı AKKİRAZ

Nizamettin KARS

Mecit DÖNMEZBİLEK

İbrahim DEMİRKAN

Mustafa ALKAN

Hayrullah KOLAN

Erdal BİLİR

Tacettin ÇETİNKAYA

Kemal OKUMUŞ

TASHİH

Yusuf AYDIN

Ömer POLAT

HUKUK DANIŞMANI

Prof. Dr. Mustafa KAMALAK

REKLAM

Mustafa DEMİR

505 403 15 15

reklam@ogder.org

DAĞITIM

Harun KAYAASLAN

GRAFİK TASARIM

RamaK Bilişim Teknolojileri

Tel: (0312) 999 15 98 - 0505 814 20 70

info@ramakbilisim.com

Serhat Mah. 1315. Cad No:7-F/1

YENİMAHALLE/ANKARA

BASKI

Semih Ofset

Büyük Sanayi 1. Cadde No:74

İskitler - ANKARA / 06060

Telefon: (0312) 341 40 75

Fax: (0312) 341 98 98

BASIM TARİHİ

15 Eylül 2022

YAYINCI

ÖĞ-DER Şuurlu Öğretmenler Derneği İktisadi İşletmesi

YAYIN İDARE MERKEZİ

Ziyabey Cad. 1420 Sk. No: 2/1

BALGAT/ANKARA

Tel: (0312) 286 18 83

Fax: (0312) 287 61 80

Web: www.millisuur.com

e-posta: millisuur@ogder.org

ÖĞ-DER; Şuurlu Öğretmenler Derneği

yayıdır. Yazı ve fotoğrafların tüm hakları Millî

Şuur dergisine aittir. Kaynak gösterilmek

suretiyle alıntı yapılabilir. Millî Şuur dergisi

basın ve meslek ilkelerine uyar. Yayınlanan

yazıların sorumluluğu yazarına aittir.

Editörden

Bismillahirrahmanirrahim.

Okullar açılıyor, milletimize hayırlı olsun. 1 milyon 150 bin öğretmen ve 19 milyon öğrenci ders başı yapıyor. Önce ahlak ve maneviyat ile başlasın ilk ders.Bu ilk ders milletimizi memnun eder, aksi durumlar üzmekle beraber yavaş yavaş perişan eder. Şuur bu bakımdan önem taşıyor. Milletimizin örf ve ananesine aykırı müfredat, adı ne olursa olsun faydasız, hatta zararlıdır. Başkalarının elbisesine mahkûm bir eğitim, barış ve huzuru bozacağı gibi köle zihniyetli, moralsız, başarısızlığa mahkûm bir nesil ortaya çıkaracaktır.

“Uzman ve başöğretmenlik” uygulamasına öğretmenlerin haklı tepkisi görmezden gelinmemeli. Ortaya çıkaracağı telafi edilemez zararlar öngörülerek şimdiden, fırsat ve vakit varken çözülmelidir.

Uzman öğretmenlik ve problemleri nelerdir, ya da nasıl problem haline dönüştü, soruları üzerinde düşünülmesi gereken konular.

Ücretli ve atanmayan öğretmenleri sorunları daha fazla ertelenmemeli, yazık oluyor.

Kardeşliğe her zamankinden daha fazla ihtiyaç duyduğumuz günümüzde selamın ehemmiyetini hatırlamaya ihtiyacımız vardı, selamünaleyküm.

Japonya’da eğitim, Japon eğitimi hakkında doğru bilinen yanlışları da gözler önüne seren, biz eğitimcilerin ufkunu açacak bir yazı.

Kendi milli hikayemizi yazacak, taklitçilikten kurtaracak, başarmının mutluluğunu ve heyecanını verecek çizgi roman okulu önemli mesajlar sunuyor.

Zamanımızın hastalıklarından narsizmden ve narsist tavırlı Şeytan’a, benzemekten sakınılmasının gereği hatırlatılıyor.

Teknoloji, yerinde ve faydalı işlerde kullanıldığı müddetçe Cenab-ı Hakk’ın bizlere bu zamanda bahsettiği en büyük nimetlerden biridir. Bilmek ve faydalanmak gerekli.

Zaferler ayının ardından “İstiklal Marşı ve Çoklu Tiyatro” özgünlüğü ile ayrı bir ufuk açıyor.

Yaşadığı dönemin önderleri hocalarımızdan bizlerin de alacağı nice dersler var, unutmayalım.

Günümüzde itibarsızlaşan öğretmen imajına karşı yeniden öğretmen merkezli eğitimi düşünebilir miyiz?

Yeryüzünün ilk mabedini tanıyıp ilham almayı becerebilecek miyiz?

Yeni öğretim yılının bereketli geçmesi umudu ile,

Selam ve dualarımızla...

Mustafa AYDIN

4 İnsan ve Yaratılış Gayesi

"İnsandan istenen yer yüzündende Allah'ın halifesi olmaktır."

8 Çağımız Eğitime Bakış

"Bilgi, bilgiyi yaratan yaratıcıdan koparılmıştır."

10 Yer yüzünde bir Mabet: Kâbe (II)

"Kutsal bir belde kutsal bir mabet..."

12 Hz. Osman (R.A) Ruhaniyeti ile bir Söyleşi

"Dünya ve ahiret, iki yerdir. Hangisini beğeniyorsan onu seçile."

16 Eğitim Sistemine Kuş Bakışı

"Bir insanı akıl yönünden eğitip ahlak yönünden ihmal ediyorsanız bela hazırlıyorsunuz demektir."

18 Eğitim Sisteminden ve Çıktılarından Memnun muyuz

"Hangisine odaklanmalı; soruna mı, sorunun sebebine mi?"

22 İstiklal Savaşı ve Çoklu Tiyatro Oyunu

"Tarafları ve amaçlarını bilmek, yapıları ve etkilerini net görmeyi sağlar "

24 Dünya ile Sosyal Mesafemizi Korumayadık

"Dünya bir binek misalidir. Hayra onunla erişilir, şerden onunla kurtulunur."

28 Uzman Öğretmen Ol Ama

"Önce ahlak ve maneviyat bir kez daha çözümün adresini ortaya koyuyor, geç kalınmamalı!"

32 Kanaat Önderleri ya da Önder Hocalarımız

"En büyük kanaat önderi, öğretmendir."

içindekiler

34 Gençlik ve Teknoloji

"Bir işi ne için yaptığımız sorusuna hayatımızın her alanında ikna edici bir cevap verebilirsek hayatımızı faydalı kılarız."

36 Allah Apaçıktır

"İman elzem, şüphe imandan bir cüz, inkar ise gazez veya hastalıktandır."

38 Paylaşmayı Yeniden Tasarla

"Zorlukların üstesinden gelmek için paylaşmak, ama neyi, nasıl?"

40 Çocuğum Beni Neden Dinlemiyor

"Çocuklar haksız yere şişiriliyor, bu balon bir gün patlayacak. Peki çocuk buna hazır olacak mı? Yazık değil mi bu çocuklara?"

42 Japonya'da Eğitim Üzerine

"Hedef sadece kafanın kullanılacağı eğitim vermek değildir, beraberinde ruhun eğitimi de amaçlanmaktadır."

50 Bir Selamınız Yeter

"Şimdi anlıyorum, herkesin birbirini tanıdığı ve herkesin birbirine sahip çıktığı kültürün güzelliğini."

52 Eğitimde Fıtrata Uygunluk ve Tabiilik

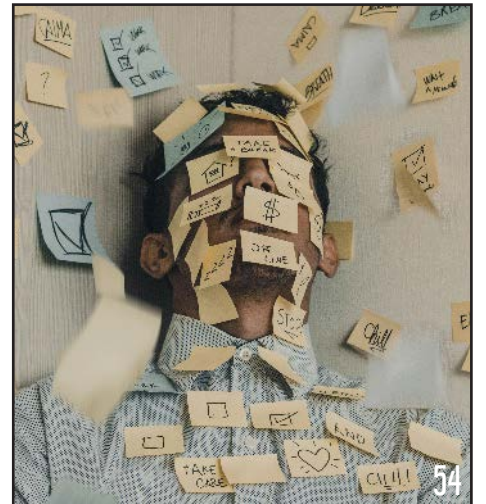
"Birbirinden farklı insanlar, okul denen fabrikalara alınır; kıyma gibi doğranır."

54 İmam Hatip Okulları Nasıl Bir Misyon Yükleniyor

"Bu okullarımızı incelediğimizde dini eğitim hakkında ifadelere rastlamıyoruz, o halde adları neden hala İmam Hatip Liseleridir?"

58 Öğretmen Merkezli Eğitim

"Eğitimi ıslah etmenin ilk kuralı, öncelikle öğretmenin kalitesini yükseltmekten geçer."

İNSAN VE YARATILIŞ GAYESİ

Bismillahirrahmanirrahim
Âlemlerin Rabbi, Rahman ve Rahim olan Allah'a hamd,
Peygamberimize, âline ve sahabelerine salât ve selam ederiz.

İlim; Allah'ı bir bilmek, sadece ona kullukta bulunmak, razı olduğu İslam yolunda yürümek içindir. Bunları sağlama-
yan ilim faydasız ilimdir ve böylesi ilimden Peygamberimiz
Allah'a sığınmıştır. Muhammed Suresinin 19. ayetini bu
bakımdan okuyup anlamakta fayda vardır. Ayetin meali
şöyledir: "Ey Muhammed; bil ki Allah'tan başka ilah yok-
tur. Gerçek ilah olarak ancak Allah vardır. Hem kendi
kusurlarından hem mümin erkek ve kadınların kusur ve
günahlarından dolayı bağışlanma dile. Çünkü Allah, sizin
dönüp dolaşacağınız yeri de bilir, varıp duracağınız yeri
de bilir." Allah'tan başka ilah olmadığını bilmek, hem
Peygamberlerin ve hem de müminlerin temel görevidir.
Başka türlü iman gerçekleşmez. İman olmayınca da kul-
luğun bir anlamı olmaz. Bu bakımdan insan, hesaba çekil-
meden önce, niçin yaratıldığını hesaba katarak kendisini
hesaba çekmelidir. İnsan niçin yaratılmıştır? Bu soru, her
insan varlığı için anahtar sorudur. İnsanın yaratılış gayesi;
Allah'a iman edip ibadet etmesi, yeryüzünde O'nun halifesi
olması, dinine yardım edip, emaneti olan yeryüzünü ve çev-
reyi imar ve ıslah ederek yaşanılabilir bir hale getirmek-

tir. Nitekim hidayet rehberimiz Kur'an-ı Kerim'de bu ger-
çek şu şekilde açıklanmaktadır. Zariyat 56-58: "Ben cinleri
ve insanları, ancak bana kulluk etsinler diye yarattım. Ben
onlardan rızık istemiyorum. Beni doyurmalarını da iste-
miyorum. Şüphesiz rızık veren, güç ve kuvvet sahibi olan
ancak Allah'tır." Elbette ki cinlerin ve insanların yaratılma-
larının belirlenmiş bir gayesi vardır. İnsanları ve cinleri var-
lık kanununa bağlayan bu belirli görev; Allah'a ibadet veya
O'na kulluktur. Ortada bir kul, bir de Rab olacaktır. İbadetin
anlamı, birtakım sembolik davranışları yerine getirmekle
birlikte, hayatı ilgilendiren her konunun Kur'an ve Sünnette
belirtildiği şekliyle çözülmesidir. Yüce Allah, insanlara ve
cinlere hayatlarının büyük bir kısmını kuşatan ve meşgul
eden başka birtakım faaliyetler yüklüyor. İnsandan iste-
nen faaliyetlerin mahiyeti bellidir. Bunu Kur'an'da Yüce
Allah'ın şu sözünden öğreniyoruz: "...Ben yeryüzünde bir
halife yaratacağım." (Bakara 30) İnsandan yapması istenen
amel, yeryüzünde Allah'ın halifesi olmaktır. Yeryüzünü imar
ve ıslah etmek halifelik görevinin içindedir. Yeryüzündeki
güç ve enerji kaynaklarının, ham madde rezervlerinin ve
gizli cevherlerin keşfedilmesi ve bunları kullanarak gelişt-
tirip yaşam düzeyinin yükseltilmesi gibi birtakım aktif faa-
liyetlerde bulunmak gerekir. Yeryüzünde Allah'ın muradına

uygun adil bir düzeni kurmak hâkim kılmak da halifelîğin gerekleri arasındadır.

NASIL OLACAK?

İnsanın Allah'a kulluğu nasıl olacaktır? Rabbimiz Nur Suresi 55. ayette mealen şöyle buyuruyor: "Allah iman edip, dürüst ve faydalı işler yapanlara, İslam'ca düzeni hayata geçirenlere tıpkı kendilerinden önce, gelip geçen bazı toplumları, yeryüzüne hâkim kıldığı gibi, onları da yeryüzüne mutlaka hâkim kılacağına ve onlar için hoş görüp, razı olduğu din ve düzenlerini, İslâm'ı yeryüzüne yerleştirip, güçlü ve itibarlı hale, iktidara getireceğine ve korkularının ardından onları mutlaka güvenli bir duruma kavuşturacağına dair söz vermiştir. Çünkü onlar, yalnız bana ibadet eder, hiçbir şeyi bana ortak koşmazlar. Artık bundan sonra, kim inkâr yolunu seçerse, işte onlar yoldan çıkmış kimselerdir." Allah'ın koyduğu kanunları yeryüzünde tatbik etme görevi bütün insanlığa verilmiştir. Allah'ın halife olarak yarattığı insan; Müslüman, akıllı, ergenlik çağına gelmiş, hür, ilmi halini bilen, marufu emreden, bütün kötülükleri engellemek için mücadele eden, hakkı tebliğ eden, adil, dirayet sahibi bir kimsedir. Şuurlu Müslüman bir toplum, peşinden gittiği bir emirin liderliğinde, hakkı üstün tutan bir medeniyetin inşası için çalıştığında; Allah onlara mutlaka zaferler verecek ve İslam'ın bütün yönleriyle tatbiki için mekânlar hâsıl edecektir. Bizler bugün başarılabiliyorsak, bunun sebebi; Allah

için hakkını vererek cihat etmeyişimizdendir. Korku içinde yaşıyoruz. Eğer içimizde iman, dışımızda Kur'an'ın öngördüğü yaşantı olursa Allah, korkularımızı güvene çevirecektir. Çünkü inananlar bilirdi ki Allah dilemedikçe hiçbir kimse onlara zarar veremez. Saf Suresi 14. Ayette bizden: "Ey iman edenler, Allah'ın yardımcısı olun..." görevi isteniyor. Hud Suresi 61. Ayette ise yapmamız gerekenler sıralanıyor: "...Allah'ı hak ilah olarak tanıyın, candan Müslümanlar olarak Allah'a bağlanın, şuurla Allah'a kulluk ve ibadet edin. Sizin ondan başka ilahınız yoktur. Sizi topraktan yaratıp geliştiren ve yeryüzünde sizin yaşamanızı veya orayı bayındır hale getirmenizi sağlayan Allah'tır. O halde işlediğiniz günahlardan ve Allah'a ortak koşmanızdan dolayı O'ndan bağışlanma dileyin. Sonra isyandan, günah işlemekten

vazgeçerek tövbe edip O'na itaate yönelin. Rabbim kullarına yakındır, dualarını kabul eder." İslam'ı bir saadet düzeni olarak görüp yaşamak ibadettir. İbadet; boyun eğmenin, itaat etmenin, saygı göstermenin ve kulluğun eylemidir. İbadet; insanın Allah'ın razı olduğu şeyi yapması, yerine getirmekle yükümlü olduğu fiilleri emrolunduğu şekliyle hayata geçirmesi, hiçbir şey gözetmeden Allah'a kulluk etmesi ve bunu, sadece O'na boyun eğip itaat etmek için yapmasıdır. İtaat büyük bir makamdır. İnsan, itaat ve ibadetle Allah'a bağlandığı için şerefelenir. İbadet, Allah'ın razı olduğu şeyi yapmak; ubudiyet ise, Allah'ın yaptığına razı olmaktır.

TEVHİT, TALİM VE TERBİYE

Talim; öğrenmek ve öğretmek, terbiye de yetiştirmektir. Terbiye, dar anlamda çocukta şahsiyeti inşa etmek, geniş anlamda da gelecek toplumu oluşturma ve kurma faaliyetidir. Bu hayati görevin önemini Müslüman vicdanına nakşetmek için, gerek Kur'an ayetlerinde gerekse sevgili

Peygamberimizin hadislerinde tekrar tekrar beyanlar gelmiştir. Tahrim 6: "Ey iman edenler! Kendinizi ve ailelerinizi yakıtı insanlar ve taşlar olan ateşten koruyun. Onun başında gayet haşin, sert; Allah'ın kendilerine emrettiğine karşı gelmeyen ve kendilerine emredileni yapan melekler vardır." Burada emredilen korumanın terbiye etme, Hak ve batılı, adalet ile zulmü, helal ve haramı, güzel ahlakı talim; kötü arkadaşlardan korumak, aşırı tüketim ve israfı önlemek, ziyneti ve lüksü

sevdirmemek vb. terbiye faaliyetleri olduğu belirtilmiştir. Teğabün 14-15: "Ey iman edenler! Şüphesiz sizin eşlerinizden ve çocuklarınızdan size düşman olan vardır. Onlardan sakının. Yine de affeder, hoş görür ve bağışlarsanız şüphesiz Allah bağışlayandır, merhamet edendir. Mallarınız ve çocuklarınız bir fitnedir, imtihandır. Allah katında ise büyük ecir vardır." Dünya hayatı bir imtihan yeridir. Anne ve babaların dünya imtihanını kazanması, ancak evlatlarına karşı vazifelerini yapmaları ve terbiyelerini güzel kılmaları; İslam itikadını, ilmi hal bilgilerini, İslam ahlakını onlara güzel bir şekilde öğretmeleri ile mümkündür. Peygamberimiz, bu gerçeği şöyle ifade etmektedir. "Çocuğa güzel isim ve terbiye verilmesi, onun anne ve babası üzerindeki haklarındanadır." Peygamberimiz başka bir hadislerinde şöyle

"İnsandan istenen yeryüzünde Allah'ın halifesi olmaktır."

buyurmaktadır: “Hiçbir baba çocuğuna güzel terbiyeden daha iyi bir miras bırakmamıştır.” Talim ve terbiyede en büyük sorumluluk, ailelere; anne babalara, sonra devlete ve topluma aittir. Nitekim Peygamberimiz, anne ve babaların çocuk eğitimindeki etkisi konusunda şöyle buyurmaktadır: “Her doğan çocuk ancak İslam fıtratı üzerine doğar. Sonra annesi ve babası onu Yahudi, Mecusi veya Hristiyan yaparlar...” Mesela peygamberimiz bizlere “Çocuklarınız yedi yaşına ulaştıklarında onlara namaz kılmalarını öğretiniz” telkininde bulunmuştur. İmtihan olduğu bu dünyada insanın, dünya ve ahiret saadetine nail olması, onun iki cihan saadetine elde edebilecek şekilde terbiye edilmesine bağlıdır. Bir anne babanın çocuğuna ilk öğreteceği şey, Allah’ın varlığı, birliği ve tek hak ilah olmasıdır. Lokman 13: “Lokman oğluna öğüt vererek şöyle demişti: Yavrucuğum! Allah’a ortak koşma. Şüphesiz ortak koşmak, şirk büyük bir zulümdür.” Peygamberimiz ise şöyle buyurmuştur: “Çocuklarınıza ilk söz olarak, güzel bir şekilde ‘La ilahe illallah’ demeyi öğretiniz.” İslam’ca eğitimde bu çok önemli bir esastır. İlim, gerçekte Allah’ı bilmek ve tanımaktır. Talim ve terbiyenin gayesi ise bunu sağlamaktır. Materyalist eğitim, inkârcı ve ırkçı bir eğitim olduğu için “tevhide” karşıdır ve insanları İslam fıtratından, tevhitten uzaklaştırmının eğitimini yapar. Materyalist eğitim, faydalı değil zararlı

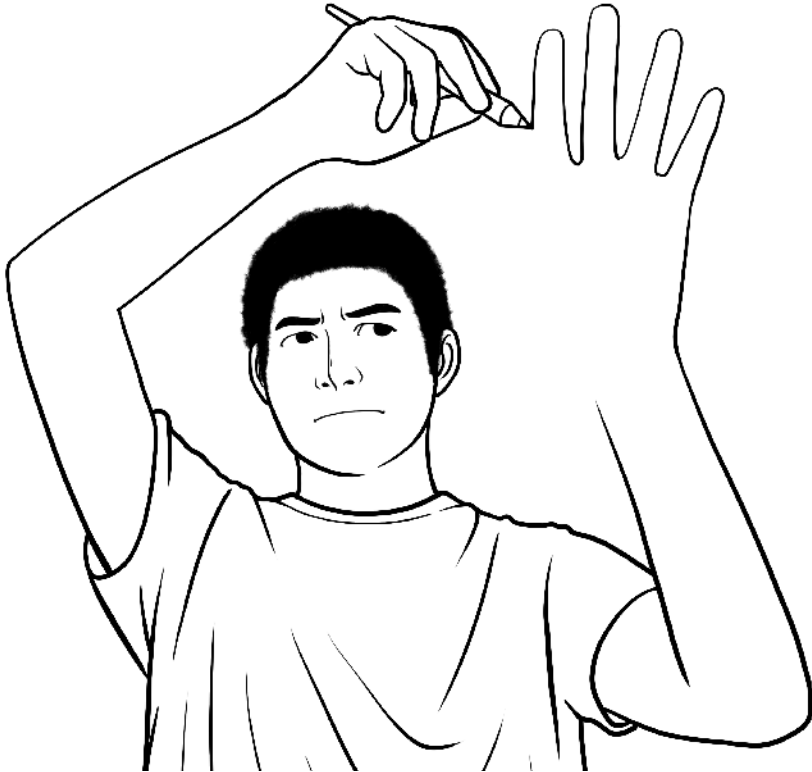
bir eğitimidir. Üzülerek ifade edelim ki Türkiye’de İslam’ca değil, materyalist muhtevalı bir eğitim yapılıyor. Böyle bir eğitime rıza gösteren herkes bundan sorumludur ve bunun hesabının altında kalır.

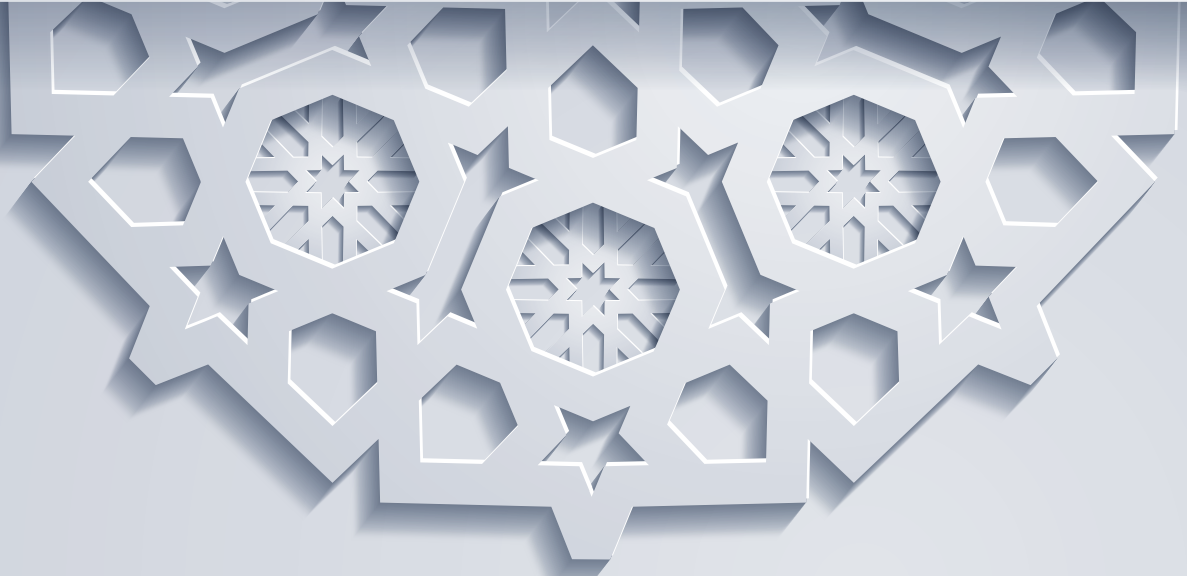
İSLAM SORUMLULUĞU

İnsanın yüklendiği ve sorumluluğunu üstlendiği emanet İslam’dır. Bunun için de öğreneceği ve başkalarına öğreteceği tek hakikat, İslam’dan başka bir şey değildir. Biz çoğunlukla felsefe yaparak, İslam konusunda taşıdığımız sorumluluğu sulandırmaya çalışıyoruz. Bunun bize hiçbir faydası yoktur. İslam bilgisi bir nurdur, bir hayattır; bir toplumun yaşamasına, yükselmesine sebeptir. Cehalet ise karanlıktır, ölümdür ve felakettir. İslam bilgisinin kıymetini Kur’an şöyle açıklar. Ra’d 19: “Rabbinden sana indirilenin hak olduğunu bilen kişi, kör olan kimse gibi midir? Ancak akıl sahipleri öğüt alır.” İnsanın ilk öğrenmesi gereken bilgi kendi yaratılışı ile ilgili ilimdir. “Kâinatı kim yaratmıştır, insanı kim ve niçin yaratmıştır, dünya hayatının gayesi nedir, dünya insan için neden imtihan yeridir, ahiret nedir?” Bütün bunları insan bilmek zorundadır. Bu ilmi öğrenen insan yaratıcısını da bilme şerefine erişir. İnsan kendi yaratılışı ile ilgili bilgiyi edinmeden, dünya hayatının gerçeğini kavraması ve

ömrünü yaratıldığı gaye için tanzim etmesi mümkün olmaz. İnsan bu bilgilerin tamamını Kur’an ve Sünnetten öğrenebilir. İnsana verilen akıl nimetinin görevi, eserden müessire gitmek, yani yaratıcısını tanımak ve kulluk görevini gereği gibi yerine getirmektir.

Fert ve toplum, talim ve terbiye yolu ile yaratılış gayesine uygun olarak eğitilip yetiştirildiğinde; düşünce disiplini ve güzelliğini, davranış disiplini ve güzelliğini, konuşma disiplini ve güzelliğini, çalışma disiplini ve güzelliğini kazanmış olacağından geleceğimize güvenle bakmamız mümkün olacaktır. İnsan elde edeceği faydalı ilimle, Allah’a kul olacak, O’nun yeryüzünde yarattığı halife olarak İslam’ı din ve düzen olarak yaşayacak ve yaşatacak, yüklendiği emanetlere hainlik etmeyecek, yeryüzünü İslam ile imar ve ıslah edecektir. Günümüzde bu şuura Milli Görüş deniyor. Selam hidayete tabi olanlara...

Kur'an'dan

Dünya ve ahiret hayatının mukayesesinin yapıldığı aşağıdaki ayetlerde; özellikle dünyanın aldatıcı tarafları izah edilmiş, onlardan kaçınılması istenmiştir. Kaçınılması istenen; dünya için yaşamak, ahiret hayatını yok saymak veya unutmaktır. Dünya hayatı ve nimetler, ahireti kazanmak içindir. Allah'a ve Peygamber'e itaate yöneltmemek; ahireti ve insanlığı unutup, sırf dünyaya ve dünyanın fenalıklarına kapılmak kınanmaktadır. Önemli olan, Allah'ın rızasını gözeterek hayatı "iman ve cihat" şuuruyla yaşamak ve ahiretimiz için dünyamızı feda etmektir. Bu ayet meallerini bu şuurla okuyalım.

Enam Suresi ayet 32: "Dünya hayatı yalnızca bir oyun ve bir oyalanmadan başkası değildir. Korkup sakınmakta olan muttakiler için ahiret yurdu gerçekten daha hayırlıdır. Yine de akıl erdirmeyecek misiniz?"

Ankebût Suresi ayet 64: "Bu dünya hayatı sadece bir eğlence ve oyundan ibarettir. Ahiret yurduna gelince, işte gerçek hayat odur. Keşke bilselerdi!"

Muhammed Suresi ayet 36: "Bu dünya hayatı bir oyundan ve geçici bir eğlenceden ibarettir; ama eğer Allah'a inanır ve yolunuzu Allah ve kitabıyla bulmaya çalışırsanız, size hak ettiğiniz her türlü mükâfatı verecektir. Dikkat edin O, sizden sahip olduğunuz tüm malları, kendi davası uğrunda feda etmenizi istemez."

Fâtır Suresi ayet 5: "Ey insanlar, Allah'ın vadi haktır, gerçektir. Sakın dünya hayatı sizi aldatmasın. Hilekâr insanlar ve şeytan da Allah'ı öne sürerek, Allah adına sizi kandırmassın."

Hadid Suresi ayet 20: "Biliniz ki bu dünya hayatı ve yaşantısı, sadece bir oyundan, geçici bir eğlence ve bir süs ve aranızda bir övünme ve böbürlenme aracıdır; mal ve evlat çoğaltma yarışından ibarettir. Bu dünyanın durumu, hayat getiren yağmurun hikâyesine benzer: Yağmurun yeşerttiği bitki, toprağı ekenlere sevinç verir ama sonra kurur ve sen onun sarardığını görürsün. Sonra çerçöp olmuş, dağılıp gitmiştir. Ve ahirette ise Allah'tan gelen gerçekleri örtbas eden inkârcılar, müşrikler ve münafıklar için; çetin bir azap, itaat eden müminler için ise bağışlanma ve hoşnutluk vardır. Dünya hayatı aldatıcı bir geçimlikten başka bir şey değildir."

ÇAĞIMIZ EĞİTİMİNE BAKIŞ

“Medeniyet dediğin tek dişi kalmış canavar” M. Akif Ersoy

Çağımızı ve çağımızdaki eğitimi över dururuz. Ne halde idik ne hallere geldik. Uzaylarda geziyoruz. Yeni buluşlar keşfediyoruz; ne hastalıklara çare bulduk, ne binalar yaptık, ne insanlar yetiştirdik. Peki, insanlık mutlu mu? Dünyada akan kanların sorumlusu kim?

Eğitim gerçek gayeden uzaksa canavarlar yetiştirir. Dünyada eğitim kurumları eğitimlerini yaparken yanlış metot seçerse doğru insanlık oluşmaz. İnsan yaratılış gayesine hizmet etmedikçe doğruya erişemez. Zaten geliş gayesi imtihan değil mi? Eğitim sistemini de buna göre planlamalıdır. Çağımız eğitiminin bazı yanlışlarını sıralayalım, çaresi hakkında ve ipuçları üzerinde tefekkür edelim.

Çağımızın eğitimi:

- Değerlere değil fiyat esasına dayalıdır. Bu eğitimden sonra ne kazanç olur, ne getirir? Varlığın özünü görmüyor, dışı ile oyalanıyor. Varlığın aslını bilmeyen sadece getirisine bakar. Oysa ilim vücut odaklı olmalıdır. Çünkü vücut mevcuttan öncedir. Mevcudu onu yaratanına dayandırmadan anlatan, araştıran; bu bilginin sahibinin kendisi olduğuna hükmeder.
- Kendi çıkarı önemlidir. Gerekirse bilgi çalınabilir. Tarihte bunun örneklerini gördük. Kitaplar imha edildi, dereler mürekkep aktı, ilim eserleri başka ülkelere kaçırıldı, ilim adamları öldürüldü. Bilginin rahatına taliplerdir. Bilgi, alim olanındır. Onun emanetidir ve hesabı sorulacaktır. Onun

için bilgi hırsızlığı ve bilgiyi stoklama karşılığını bir gün göreceği bilinci yerleşmelidir.

- Bilgi, bilgiyi yaratan yaratıcıdan koparılmıştır. Bilgiyi açıklıyor ama ayakları yere basmadığı için havada kalıyor. Evreni, dünyayı, uzayı anlatıyor ama “Bunun sahibi kim?” sorusuna cevap vermiyor. Tahtada bir yazı var, yazıyı inceliyoruz ama o yazıyı kim yazdı sonucuna gidilmiyor. İlim ile Allah'ın bağı koparılmıştır. Âlim sıfatı yok sayılıyor. İlminde ilimle uğraşmanın da sahibi Allah'tır. Bu gerçek unutuldukça ilim sömürü olarak kullanılmaktadır. Öğreten ve öğrenenin, bilginin sahibi ile bağı kopartılmamalıdır.

- Bugün ilim, varlıkları değersizleştirmektedir. Tanım yaparken bile eşref-i mahlukat olan insana gerçek değer verilmemektedir. Batı zihniyeti kendinden olmayanları sömürmeye devam eder, “Bizim dışımızda herkes bizim ayakta kalmamıza alettir.” anlayışı hâkimdir. İnsana insan olduğu için değer vermelidir. Irkına, diline, yaşadığı topraklara bakmadan değer verilmelidir. Toklar açlara elini uzatmalıdır.

- İnsan; beşeri arzular, şehvet, içgüdü, ticaret aracı olarak değerlendirilir. Seçkin kişiler tanrılaştırılır. İnsana yapılacak en büyük kötülük ona tanrılık yakıştırmaktır. Merhamet duyguları geliştirilmeli, insan “Yaratılanı yaratandan ötürü sevme” felsefesi ile yetiştirilmelidir. Eğitimin temeli şefkat, merhamet ve muhabbete dayanmalıdır.

• Çağımız eğitimi, bilgi ahlakından yoksundur. Rekabetçi ve yarışmacıdır. Yapılan sınavlarla insanlar ahlaktan uzak, kendisinin önüne kimsenin girmemesi için dua eder. Sınavlarda soru çalma dâhil her türlü hilelere başvurulur. Gelişmiş ülkeler, gelişmişliğini sömürü ile elde eder. Geliştirdikleri silahları masum insanlar üzerinde dener, ülkelerin savaş etmesini sağlar ve ikisine de silah satar. Eğitim, insanlığın değişmez değerlerinden beslenmeli, temelini oradan almalıdır. Bilgi ölçme ve değerlendirme sadece rakamlara; sınav, sadece “şıklara tik at” anlayışına indirgenmemelidir. Bilgi, sahibine yüklediği ahlak, erdem ve sorumluluk bilinci, ölçme ve değerlendirmede ilk sırayı almalıdır. Yani bilginin kişiye ahlaki değer olarak kattıkları hesaplanmalıdır.

• Kendine göre din anlayışı ortaya koyar. Asıl değerlerden uzak yeni bir din anlayışı oluşturur. Bunu reklam eder. “Bilim Dini” diye bir din icadı bu çalışmanın eseridir. “Allah katında yegâne din İslam’dır.” anlayışına dönmek ve eğitimi, ilmi buna göre inşa etmek gereklidir.

• Eğitimi okullara sıkıştırır. Bir fikrin, bilginin diğerine aktarılma mekânı olarak okulları yaygınlaştırır ama eğitim sadece okullarda verilmez; cami, toplama merkezleri de bir eğitim alanıdır. İlmin sadakası onu paylaşmak ve bilmeyenleri bilgilendirmektir.

• Hayatı bölümlere ayırır. Eğitmek için değil azgınlaştırmak için bilgi yükler. Toplumun tüketici olmasına yol açar. Gencin beşeri yönlerini istismar eder. Yaratılış gayesi iyi aktarılmalıdır.

• Batı zihniyeti, okullarını birleştirirken; doğuda okullar bölünmüş, dağıtılmıştır. Bunun için başka ülkelerde özel okullar kurarak kendilerine misyonerler yetiştirmektedirler. Oysa eğitim; bilgi birikimini geniş tutmalı, tek tip adam değil geniş ve özgürlükçü bireyler yetiştirmelidir. Özgürlük insana göre sonsuz değildir. Bir sınır çizilmezse sonuç gelmez. Onun için bu sınırı çizenin, tüm insanları yaratan olduğu unutulmamalıdır. Bilgi bir ibadet olarak kabul edilmelidir. Eğitimin en yüksek amacı hakikati bilmek olmalıdır.

• Farklılıkları tehdit görür. Bunun için önlem alır ve eğitimin bir parçası halinde sunar. Farklılıklar bir yapının farklı taşlarıdır. İslam, farklı görüşleri beyan edildiğinde, sonunda Allah-u âlem (en iyi Allah bilir) diyerek noktayı koyar. Temel inancı yıkmak için planlar kurulmuştur. Eğitim ile fitneler oluşturulmuş ve aynı inanca bağlı insanlar birbirlerine

tahammül edemez hale düşürülmüştür. Bu durum eğitimle düzeltilmelidir. Şahsiyetin gelişmesi için özgür fikirler olmalıdır. Özgürlük başkalarının özgürlüğünü kısıtladığı yerde durmasını bilmelidir.

• Bilgiyi davranıştan önde görür. Bilmişlik yaşıyor olmaktan önemlidir. Öncelikle davranışa dönüşmeyen bilgi, gerçeği yansıtmaz. Bilgi davranışlara tesir etmelidir. Bugün ülkelere adaleti ve birliği oluşturmak için gelenlerin, nasıl o toplumu mahvettiğine şahidiz.

• Bencil, başarı ve illa benim olsun anlayışı..Kazan da nasıl kazanırsan kazan anlayışı düşüncesi artar. Başarı putlaşır, bilgi üstünlük için meşrulaşır.Bilgiye sahip olana herkes köle olmalı anlayışı yerleşir. Bencillik yapmadan bilginin paylaşılması, bilgiyi başkalarının üzerinden geçinerek elde edilmemelidir.

• Bilgi görünendir. Görmediğimiz şey bilgi değildir. Beş duyu organımızla ulaştığımızı biliriz. Görünmeyen gaybî ilmin varlığı akıldan çıkartılmamalıdır. Dünyanın var oluşunu bildiğimiz kadar, yok olacağını da bilmemiz gerekir. Gözümüzle görmediğimiz nice varlıkları kabul etmek zorunda kalıyoruz. Varlığına iman etmek gereklidir.

• Akıl öne geçer. Kalp, iman bilgisine uzaktırlar. Bazen akıl her şeyin hakkından gelemmez. Akıl nasla bağıni kopartmamalıdır. Dünyanın kendi ekseninde dolaşımını akılla nasıl izah ederiz. Tesadüf mü diyeceğiz? Tesadüfen de kendi ekseninden uzaklaşsa ne olur? Bunları akılla izah edebilmeyiz?

• Tanımlayıcıdır. Tanımlamak, farklılığın peşinen kabul edilmesidir. Merak gerektirir. Bilginin “Biz kimiz? Nereden geldik? Nereye gideceğiz? Geliş gayemiz nedir? İyilik – kötülük kavramı nedir? Karşılığı var mıdır?” ilimde karşılığı yoksa nas ile kendimizi aydınlatmak gereklidir.

Sonuç olarak, çağımızda eğitimi yeniden ele alarak çıkış yollarını bulmak önemlidir. Bunun için eğiten de eğitilen de farkında olmalıdır. İnsanlığa hizmet için yola çıkarlar, eğitimlerini tekrar gözden geçirmeli ve geleceği inşa etmek için yol haritası çizilmelidir. Eğitimci buna göre yetişmeli, devletler eğitimdeki amacını yeniden planlamalıdır. Planını insanlığı ifsat için yapanlara karşı uyanık olmak gereklidir.

“Bilgi, bilgiyi yaratan yaratıcıdan koparılmıştır.”

YERYÜZÜNDE BİR MABET: **KÂBE (II)**

Kâbe, Allahın evi,
Bir nokta, yere konmuş.
Ötelerin Pertevi
Maddeye vurup donmuş,
Mücerretten bir âlem.
Mikap şeklinde bir asır,
O âlemle bu âlem
Arasında bir sır.

Üstad Necip Fazıl'ın mısraları böyle. Kâbe Allah'ın evi. Allah'ın en çok anıldığı, O'na en çok tazim edilen yer. Ahiret ve mahşerin hatırlanarak provasının yapıldığı yerdir Kâbe. Onun içindir ki o âlemle bu âlem arasında bir sırdır. Ve Kâbe'nin bulunduğu o kutsal belde Mekke...

Üstad, yaptığı hac yolculuğunda Mekke ile ilgili gözlem ve hissiyatını yazdığı Hac adlı kitabında şöyle dile getiriyor: "Kenarları yıldırımla yontulmuşçasına sivri, girinti ve çıkıntılar içinde dağlar,

tepeler ve kayalar bana Peygamber ikliminden mahrem manalar fısıldıyor ve içimi haşyetle dolduruyor: Şu dağ da tabii, şu kaya da bildiklerimizden biri..." diyemiyorum ve maddeye katıyen kutsiyet kondurmaksızın O'nun nazarına değmiş, O'nun iklimini şekillendirmiş olmak imtiyazı bakımından yerlere kapanasım ve kumları öpe öpe Mekke'ye uzanasım geliyor."

Kutsal bir beldede kutsal bir mabet... Geçen sayıda Kâbe'nin tarihsel serüvenini ele almıştık. Bu sayıda ise Kâbe'nin mimari özelliklerine ve bölümlerine değineceğiz.

Mimari Özellikleri

Iraklı tarihçilerin ekserisi Hz.İbrahim'in Kâbe'yi inşa ederken Sümer tapınakları olan Zigguratlardan esinlendiğini yazarlar. Buna gerekçe olarak da Hz.İbrahim'in Zigguratların çokça yapıldığı Ur kentinde doğup büyümesini gösterirler. Her ne kadar Kâbe küp şek-

lindeki ölçüleri itibarıyla Zigguratların en üst katında yer alan kare yapı ile benzer olsa da Ur şehrinde bulunduğu süre içerisinde putlara karşı duran ve vakit bulduğunda onları kıran birisinin yıllar sonra benzer mekânı canlandırması makul bir davranış olamaz.

Kâbe'nin de içinde bulunduğu alanı çevreleyen büyük mescide "Mescid-i Haram" denilmektedir. Kâbe'nin geniş duvar yapısı yaklaşık bir küp biçimindedir. Yaklaşık 1,5 metre genişliğinde olan temeller üzerine yükselmiştir. Kâbe'nin kuzeydoğu duvarı 12,63 kuzeybatı duvarı 11,03 güneybatı duvarı 13,10 metre güneydoğu duvarı 11,22 metre ve yüksekliği ise kimi kaynaklara göre 13, kimi kaynaklara görede 14 metre civarındadır. Kâbe 145 m² alan üzerine kurulmuştur. Duvarlarında kullanılan çeşitli büyüklükteki 1614 volkanik bazalt taş Mekke tepelerinden getirilmiştir.

Kâbe'nin doğudaki köşesine Rûkn-i Hacer-i Esved veya Rûkn-i Şarki, Kuzey köşesine Rûkn-i Iraki, Batı köşesine Rûkn-i Şami ve Güney köşesine de Rûkn-i Yemani denir.

Kâbe'nin Bölümleri

1. Hacer-ül Esved

Cennetten geldiğine inanılan ve İbrahim -aleyhisselam- tarafından tavafın başlangıcına alamet olsun diye Kâbe'nin doğu köşesine yerleştirilmiş parlak taştır. Yerden 1,1 metre yükseklikte gümüş bir mahfaza içinde yer alır. Rivayetlere göre bu taş, cennetten çıktığı zaman süttü ve kardan daha beyaz idi. Fakat zamanla kendisine dokunan insanların günahları sebebiyle kararmış ve "Siyah Taş" anlamına gelen bu ismi almıştır. Kâbe'de çıkan bir yangında bu taş ısı değişimi nedeniyle kırılıp 15 parçaya bölünmüştür. Günümüzde taşın parçaları içinde bulunduğu gümüş mahfazada bir arada tutulmaktadır. Görünen kısmı yaklaşık 16,5x20 cm'dir. 930'da Mekke'yi basıp Kâbe'yi ellerine geçiren "Ebu Tahir Cannabi" idaresindeki Karamatiler bu taşı Mekke'den alıp Doğu Arabistan'da üsleri olan El-Ahsa vahasına götürmüşler ve Abbasiler de 952'de bu taşı geri almak için büyük bir fidye vermek zorunda kalmışlardır.

2. Makamı İbrahim

Hz. İbrahim'in Kâbe'yi inşa ederken bina ve inşaatı kontrol etmek maksadıyla üzerine çıktığı yerden hafif yüksek bir taş ve taşın bulunduğu yerdir. İsmail -aleyhisselam- ve Cebrail -aleyhisselam- taş taşıdı, İbrahim -aleyhisselam- da beytin duvarlarını yüksetti. Makam-ı İbrahim'deki İbrahim'in -aleyhisselam- ayak izi olan mermerin de Kâbe duvarları yüksettilirken asansör vazifesi gördüğüne inanılır.

3. Hatim ve Hicr-i İsmail

Kâbe'nin batı duvarının önünde bulunan 90 cm yüksekliğinde ve 1,5 m eninde beyaz mermerden yapılmış duvarla çevrili kavisli yarım daire şeklindeki bölgedir. Hazret-i İbrahim'in -aleyhisselâm- yaptığı Kâbe binasına bu kısım da dâhildi. Kureyş tarafından Kâbe tamir edilirken malzeme yetmediği için bu kısım dışarıda bırakılmıştı. Kâbe ile mesafesi 3 metredir. Hazret-i Hacer'le oğlu İsmail'in -aleyhisselam- Hicr bölgesine defnedildiği rivayet edilir.

**"Kutsal bir
beldede kutsal
bir mabet..."**

4. Kâbe Kapısı ve Mültezem

Kâbe'nin kapısı, binanın kuzeydoğusunda zeminden yaklaşık 2 metre yüksekliktedir. Mültezem, Kâbe'nin kapısı ile Hacer-ül Esved arasında kalan kısma denir.

Kâbe Hz. İbrahim -aleyhisselam- tarafından inşa edildiğinde kapı yeri boş bırakılmıştı, dolayısıyla ilk kapıyı kimin taktığı bilinmemekte ancak Cürhümiler veya Himyeriler'in yaptırdığı rivayet edilmektedir. Kureyşliler 605'te Kâbe'yi yeniden inşa ettiklerinde daha önce yer seviyesinde iki adet olan kapı yerini teke indirerek yerden yaklaşık 2 m yükseğe koymuşlar ve tek kanatlı bir kapı takmışlardı. Kâbe'nin kaldırılan kapısı şimdiki kapının simetrisinde yer alıyordu.

Kâbe'nin kapısı ilk defa Halife I. Velid tarafından altın levhalarla kaplatıldı.

5. Şazirvan

Kâbe duvarlarının zeminle buluştuğu yere meyilli olarak konmuş mermerlerden meydana gelen ve Rukn-i Iraki ile Rukn-i Şami arasında kalan duvar hariç diğer üç duvara bitişik olan kısma da Şazirvan denmektedir.

6. Kâbe'nin İçi

"Ve Beytullah'ın içini hayal ediyorum: — Şimdi ben onun içinde olsam ne yapardım? Nasıl ayakta durabilir, gözlerimi hangi noktaya dikebilirdim? O 'Beytullah' ki, Allah'ın Sevgilisi, içine ancak dört kere girmiş, gözlerini yerden ayırmamış ve namazını her noktası Kible olan bu dört köşe içinde kılmıştır. Kim bilir ne namaz!.."(N.F.K)

Kâbe kapısı zeminden yüksekte olduğu için özel bir tekerlekli merdiven kullanılarak içeri girilir. Üç direk tarafından taşınan ahşap tavana sahiptir. Bunlar ortada, güneydeki duvardan Hatim'e doğru sıralanırlar. Tabanı mermer ve kireçtaşı kareler ile kaplıdır. Tavana kadar iç duvarlarının alt yarısı mermerle kaplı olup bu mermer duvar üstüne üzerine Kur'an'dan ayetler kazılmış olan mermer tabletler konulmuştur. Kapıdan girince sağ tarafta tavana çıkan bir merdiven mevcuttur. Merdivenin girişinde de bir kapı olup "Tevbe Kapısı" olarak isimlendirilir. Kâbe'nin iç duvarları ve tavanı ipekten yeşil bir örtü ile örtülüdür.

Padişah II. Selim zamanında yapılan ve planları Mimar Sinan tarafından hazırlanan Kâbe'nin etrafını çevreleyen kubbeli revaklar, günümüzün garabeti ve saygısızlığı olarak değerlendirdiğim ultra yükseklikteki otellere inat, Kâbe'nin yüksekliğini aşmamaktadır.

HZ. OSMAN'IN (R.A.) RUHANİYETİ İLE BİR SÖYLEŞİ

İnsanlık tarihinde gelmiş geçmiş en büyük şahsiyetler, şüphesiz peygamberlerdir. Peygamberlerin en sonuncusu Hz. Muhammed'in (sav) yetiştirdiği büyük simaların başında ise sahabiler yani onu görmüş ve ona iman etmiş aziz dostları gelmektedir. İşte sahabilerin önde gelenleri arasında da Hz. Osman (r.a.) gelmektedir. Kaldı ki Hz. Osman, "çâr yâr-ı güzîn" yani Allah Resulünün (sav) "dört seçkin dostu"ndan biridir. Aynı zamanda halifelik yapmış olan diğer güzide sahabiler ise Hz. Ebu Bekir (r.a.), Hz. Ömer (r.a.) ve Hz. Ali (r.a.)'dir. Peygamberimizin vefatından sonra İslâm âleminin 3. halifesi olan Hz. Osman'ın (r.a.) ruhaniyetine bu yazımızda söyleşi formatında önemli sorular sorduk. Bir önceki sayımızda ise Hz. Ali (r.a.) ile bir söyleşi gerçekleştirmiştik. Umarım bu söyleşiden de değerli okuyucularımız önemli mesajlar alacak ve Hz. Osman'a (r.a.) karşı ayrı bir sevgi besleyecektir. Çünkü Kur'ân-ı Kerim'de övgü ile bahsedilen sahabileri sevmek, aynı zamanda Allah ve Resulünü de sevmek anlamına gelmektedir.

Soru: Efendim. bir kaynakta sizinle ilgili olarak şöyle bir anekdot okumuştum. Sizinle karşılaşmış olan yoksul bir kişinin belki de size imrenerek, şöyle dediği rivayet edilir: "Ey zenginler; bütün manevî ecirleri ve hayırları siz kapıyorsunuz, sadaka veriyor, köle azat ediyorsunuz, hacca gidi-

yorsunuz, Allah yolunda maddi yardımlarda bulunuyorsunuz." Bu sitemkâr sözleri sarf eden bu kişiye herhâlde sizler de bir şeyler söyleme ihtiyacı duydunuz. Efendim, sizin bu sözlere karşı yorumunuz ne oldu?

H. Osman: Kendisine şöyle dediğimi hatırlıyorum: "Allah'a yemin ederim ki bir fakirin kendi rızkından kesip Allah yolunda verdiği tek bir dirhemi, çok olan maldan verilen on binlerden daha kıymetlidir."

Soru: Bu sözler, yoksullar için büyük bir teselli ve manevî avantaj olsa gerek. Efendim; Medine'de zamanında hurma bahçelerini sulayacak çok sayıda kuyu suyu bulunmaktaydı. Ancak suyu tatlı ve içilebilecek olan kuyu nedense azdı. Suyu tatlı olan kuyulardan biri de Rûme kuyusuydu. Müslümanlar, sizin yaşadığınız dönemlerde Medine'de içecek su bulmakta sıkıntı çekiyorlardı. Siz, bahsedilen bu önemli kuyuyu bir Yahudi'den alıp bütünüyle Müslümanlara tasadduk etmiştiniz. Buna çok sevinen Peygamberimiz (sav) hakkınızda ne buyurmuştu?

H. Omsan: Hatırladığım kadariyle Peygamberimiz (sav), hakkımda "Osman'ın hayrı ne güzel hayırdır!" dedi. Sonra "Allah'ım! Osman'ı Cennet'e koy!"² diye dua etti.

Soru: Siz halifeyken ne yazık ki Hicret'in 35. senesi Zilhicce ayının 18. gecesinde eşkıyalar tarafından evinizde sıkıştırılıp muhasara altına alındınız. Ne acıdır ki Medine'yi işgal eden eşkıyalar, sizi ev hapsinde tuttuğu için, namaz kıldırmak için ne mescide gidebiliyordunuz ne de Rûme kuyusundan su içebiliyordunuz. Bu durumu siz hiç protesto etmediniz mi?

Hiz. Osman: Ettim tabii ki, hem de defalarca. Bir keresinde onlara şunları söyledim: "Resul-ü Ekrem'in Medine'deki mescidi küçük ve dardı. O zaman, her kim mescidi genişletirse ona cennete yüksek bir makam verileceği beyan buyrulmuştur. Ben derhal Peygamberimizin (sav) emrini yerine getirmiştım. Siz ise bugün bu mescitte namaz kılmaktan beni men ediyorsunuz. Müslümanlar, Medine'ye geldiklerinde Rûme kuyusundan başka suyu tatlı olan bir kuyu yoktu. Resul-ü Ekrem (sav), 'Kim bu kuyuyu satın alır da Müslümanlara vakfederse Cenabı Hak cennette daha büyük bir ecir ihsan eder.' buyurmuştu. Allah'ın inayetiyle bu iyilik bana nasip oldu. Siz ise bugün beni o kuyunun suyundan mahrum ediyorsunuz."

Soru: Asiler, sizi zorla görevinizden almak istiyordu. Hilafetinizi savunmak adına onlara ne dediniz?

Hiz. Osman: Onlara şunları söyledim: "Allah'ın bana giydirdiği gömleği çıkartmam (Halifelikten vazgeçmem). Beni öldürmeyiniz çünkü ben bir halifeyim. İslam'da kardeşinizim, çalışkan bir yöneticiyim. Kan dökülmeden önce (mazlum olarak) ölmeyi, kan döküldükten sonra (zalim olarak) ölmeye yeğlerim."

Soru: Peki neden ev hapsine razı oldunuz ve neden bu eşkıyalara karşı silahlı direnişe geçmediniz?

Hiz. Osman: Ben insanlara hep "Allah'ın beni arabulucu olarak görmesini, arabozucu olarak görmesinden daha çok severim." dedim. Bir de muhasara altına alındığım bir akşam "Rüyamda Peygamberimizi (sav), Ebu Bekir'i ve Ömer'i gördüm. Rüyamda Efendimiz (sav) ile şöyle bir konuşmamız geçti: 'Ya Osman! Seni muhasara edip buraya mı kapattılar?' 'Evet, ey Allah'ın Resulü...' Seni susuz mu bıraktılar?' 'Evet, ya Resulallah...' O sırada Kâinatın Efendisi, bana bir kova dolusu su uzattı ve ben de ondan içtim. 'Ey Osman! Ya dilerse gelip seni kurtarsınlar ya da hepimiz

oruçluyuz, istersen yarın iftarını bizim nezdimizde yaparsın.' Ben de hemen o anda kararımı verdim ve 'Sizlerle beraber iftar etmek isterim ey Allah'ın Resulü.' dedim."

Soru: Zannederim bu rüyayı gördüğünüzün ertesi günü Cuma idi. Oruca niyet ettiniz. Bütün gününüzü ibadet ve Kur'an okumakla geçirdiniz. Kapının önünde Hiz. Ali'nin talimatıyla Hiz. Hasan ve Hiz. Hüseyin bekliyordu. Görevleri, asilerin evin içine girmelerini engellemek idi. Ancak asiler, sinsice birden evinize hücum etti. Hiz. Hasan, müdafaa esnasında yaralanmış ve nasıl oldu ise asiler duvardan atlayarak evinizin içine girebilmişti. Birkaç asi, öldürücü darbelerle sizi Kur'an okurken şehit etmişti. Sizden akan kanlar, okuduğunuz Kur'an'ın üzerine damlamıştı. Böylece görmüş olduğunuz sadık rüya, isteğiniz gibi gerçekleşmiş oldu.

Tabii biz hâlen bu olaya çok üzülmüyoruz. Ama şehit olduğunuzu inanarak bir yönüyle de üzüntümüz hafifliyor. Fakat gayri ihtiyari olarak bazılarımızın aklına şu soru da gelmiyor değil. Geçmişte olup bitenlerden sizlerin de bir sorumluluğunuz veya bir hatanız olmuş mudur?

Hiz. Osman: Herkes beşer olarak hata yapabilir. Ancak "Allah'ın affına mazhar olan bir hatamı yüzüme vurarak niçin beni utandırmaya çalışıyorsunuz, niçin beni ayıplıyorsunuz?"

Soru: Çok özür dilerim. Bu kadar çok mahcup olacağınızı düşünememişim. Hepimiz insanız ve hepimiz fitne dönemlerinde bazı hatalar yapabiliriz. Bizim sizin iyi niyetinizden hiç şüphemiz yoktur. Sizin belki de en büyük talihsizliğiniz dönemimizdeki bedevi ruhlu insanların ortaya çıkıp uzlaşmak yerine terör estirmeleridir. Öyle değil mi?

Hiz. Osman: Maalesef öyle gibi. "Yüzüme karşı bana yağcılık yapmaya, arkamdan düşmanlık etmeye çalışan nice kişiler var(dı)." İşte "bu ümmetin belaları ve bu nimetin (refahın) nankörleri, ayıplayan ve yerenlerdir (yersiz olarak bizi tenkit edenlerdir). Size sevdiğinizi gösterirler, sevmediğinizi sizden saklarlar. Nerede bir yiyecek (menfaat) görseler hemen oraya koşarlar (Deve kuşu gibi kendilerini gizlerler). Nereden bir (cazip) ses işitseler hemen oraya koşarlar. Lehinize konuşurlar, siz içinizi dökersiniz, (daha sonra) fitne çıkaracak durumda olanların peşine düşerler." "Ben,

(onun için) yaşarsa baba sözü dinlemeyen, ölürse ona dert olan yaramaz bir çocuk babası gibiy(d)im, çaresiz kalanlardan(d)ım.” “Onlarla aramda sert tartışma, aşırı gönül kırgınlığı ve keskin kılıçlarla savaş var(dı).”

Soru: Peki ayaklanmaya tenezzül eden bu güruh hakkındaki nihai görüşünüz nedir?

H. Osman: Zamanında onlara söylediğim şu sözler, bugün de aynen geçerlidir: “Ey ateş pervaneleri ve aç gözlü sinekler! Beni halka şikâyet edip onları bana düşman ettiniz ve beni Hz. Muhammed’in (sav) sahabileri yanında küçük düşürdünüz.” “Cahilliğiniz beni üzmemektedir çünkü siz, sapıklığınızdan bir kısmını görüyor, azgınlıktan kurtulup hidayete erdiğinizi sanıyorsunuz.” Eğer Kur’ân’da ayaklarımı zincire vuracak bir hüküm bulduysanız hemen uygulayınız.”

Soru: Peki, geçmişten ders alarak biz ahir zaman Müslümanlara bugüne dair ne gibi tavsiyelerde bulunursunuz?

H. Osman: “(21. asırda yaşayan) Allah’ın kulları, Allah’tan korkunuz, yöneticilerinize yardımcı olunuz, ama isyan etmeyiniz. Geçmişten ibret alınız, hayra çalışınız, gaflete düşmeyiniz. Siz İslam’ın temelisiniz. Bozulursanız bütün insanlar bozulur, düzelirseniz bütün insanlar düzelir. Dinin sınırlarını korumanız, sözlerinizde durmanız, bulduğunuza razı olmanız ve zor-

luğa (yoksulluğa/yoksunluğa) sabretmeniz gerekir. Ecel gelip çatmadan yapabileceğiniz iyiliği hemen yapınız. Kalıcı olanı, geçici olana tercih ediniz. Danışınız ve doğru görüşe ulaşmak için çalışınız. Allah’tan korkunuz çünkü O’ndan korkmak, insanı kötülükten

“Dünya ve ahiret, iki yerdir. Hangisini beğeniyorsan onu yeğle.”

koruyan bir kalkandır ve ganimettir. Şüphesiz dünya size erecek ve dönüş Allah’a olacaktır.”

Soru: Siz Allah’ın kullarından bahsediyorsunuz. Sizce kulluk nedir? Bu kavramı nasıl tanımlardınız?

H. Osman: “Kulluk, dinin sınırını korumak, sözde durmak (ahde vefa göstermek), bulunana razı olmak ve yok olana sabretmektir.”

Soru: Bunlar çok manidar öğütler. O hâlde sizce günümüzde en iyi insan kimdir?

H. Osman: “En iyi insan, Allah’ın kitabına sığınan ve sarılandır. En iyi insan, kendini hesaba çeken, ölümden sonrası için çalışandır.”

Soru: Siz halifelik yapmış tecrübeli bir devlet adamıydınız. Günümüzde Müslüman devlet adamları, vatandaşlarına yönelik olarak en başta ne yapmalıdır?

H. Osman: “Mahruma (yoksula maddi desteğin) verilmesi, korkak (gelecek için kaygılı olan) bir insana güvenenin sağlanması ve sürgünde olan (görevinden azledilmiş) bir kişinin de eski vazifesine iade edilmesi gerekir.”

Soru: Biz Müslümanlar, ahirete inanan insanlarız. Ancak dünyaya meyleden insanlarımızın sayısı da gittikçe artıyor. Dünya ve ahiret hakkındaki görüşleriniz nelerdir?

H. Osman: “Dünya ve ahiret, iki yerdir. İnsan için bunların dışında başka bir yer yoktur. Kendin için hangisini beğeniyorsan onu yeğle.”

Soru: İslam âlemi buhranlar içinde. Fikir ve vicdan özgürlükleri açısından sıkıntılı dönemlerden geçiyoruz. Bu hep böyle mi devam edecek? Bize en son olarak bu konuda ümit var olmanızı sağlayan ferahlatıcı bir açıklamada bulunabilir misiniz?

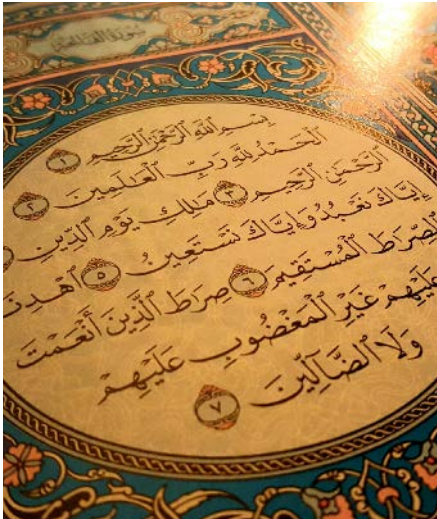
H. Osman: Hep ümit var olunuz ve Allah’tan ümidinizi kesmeyiniz. “Allah (c.c.), her güçlükten sonra bir kolaylık, her fikri açık söyleyememekten sonra bir söyleyebilme imkânı sağlayacaktır.” vesselâm.

Kaynakça

1-Söyleşi çerçevesinde sorularına verilen cevaplar, başka kaynak belirtilmedikçe şu kitaptan alıntılanmıştır: Mehmet Yılmaz; Dört Halifeden Vecizeler Sözlüğü; Şûle Yayınları; İstanbul; 2003; ss. 89-106. Hayal âleminde olmasına rağmen H. Osman’ın (r.a.) sorularımıza verdiği cevapların hemen hepsi, mezkûr kitaptan orijinal ifadeleriyle derlenerek, tırnak içinde verilmiştir. Tırnak içinde verilmeyen veya parantez içinde yer alan çok az sayıdaki söz, sohbet akışına uyum sağlaması maksadıyla ilave edilen ve ağırlıklı olarak cümlelerin akışını tamamlayan ve(ya) açıklayan şahsî ifadelerimizdir.

2-Tirmizî, Menâkıb: 19; s. 68.

3-es-Suyutî; Şerhu’s-Sudûrbi Şerhi Hâli’l-Mevtâve’l-Kubûr; MektebetuDâru’t-Turas-Dâru’lbn Kesir, 2. Baskı, Beyrut 1992, s. 271.

Parmak
izi
kadar
Bireye özgü
Eğitim

paranîez
kişisel gelişim kursu

**pek
COCUK**
anaokulu

pekfen
okulları

0549 659 80 44

www.pekfen.com

[YouTube](#) [Instagram](#) [Facebook](#) [Twitter](#) /pekfenokullari

EĞİTİM SİSTEMİNE KUŞ BAKIŞI

Eğitim; yetişmiş neslin yetişen nesle bilgi, görgü ve kültürünü aktarma davranışlarda istendik değişimler meydana getirme işlevidir. Eğitim; insanı fıtrata uygun olarak yönlendiren, yeteneklerini geliştiren, bilgi bakımından donanımlı, ahlaki açıdan temiz, karakter açısından şahsiyetli olmasını sağlayan dünyada mutlu olmanın, ahirette kurtuluşa ermenin yollarını öğretme süreci manzumesidir.

Eğitim faaliyetinde eğitilecek varlığın tanınması; biyolojik, psikolojik ve ruhsal yapısının dikkate alınması önemlidir. Çünkü insan; akıl, ruh ve nefis taşıyan, doğumundan itibaren bilgi edinmeye ve terbiye edilmeye muhtaç bir varlık olarak dünyaya gelmektedir. Eğitim açısından insanlığa yaptığı en büyük kötülük insanın etten, kan-

dan ve kemikten ibaret bir varlık kabul edilmesi, fitri konumu ruhi yapısı dikkate alınmadan uygulanan bir eğitim sistemiyle meşgul edilmesidir.

Eğitim nefsi terbiye eden, ruhu olgunlaştıran ve bireyi şahsiyetli hale getiren bir edim olmalıdır. Terbiye ilim, ahlak edep, haya, maneviyat kültür ve medeniyet değerlerini içine alan bir kavramdır. İnsan eğitiminde bilgi ile birlikte karakter eğitimi, nefis terbiyesi, akla, ruha ve gönle hitabın öne çıkarılması zaruriyet arz etmektedir. Zira aklın bilgiye, ruhun maneviyata, nefsin terbiye edilmeye ihtiyacı vardır.

Terbiye kavramını devre dışı bırakan aklın, ruhun, kalbin nefsin eğitime yer vermeyen hiçbir eğitim sistemi ile başarı elde etmek ve hedefe ulaşmak

mümkün değildir. Aristo'nun; "Bir insanı akıl yönünden eğitip de ahlak yönünden ihmal ediyorsanız toplumun başına bela hazırlıyorsunuz demektir." Sözü tezimizi desteklemektedir. Böyle bir açıdan değerlendirdiğinde eğitim; bireyde olumlu anlamda zihniyet ve karakter değişikliği yapan, düşünme, algılama, sorgulama, soruşturma ve araştırma bilinci oluşturan insan yetiştirme sanatı olarak karşımıza çıkmaktadır.

Eğitim öğretimin mutlaka bir felsefesi, bir amacı ve bir hedefi olmalıdır. Bireye kazandırılmak istenen bilgi ve beceriler, söz konusu amaç ve hedefler doğrultusunda verilmelidir. Eğitim ile ilgili karşımıza çıkan en önemli sorunların başında toplumun milli manevi ve ahlaki değerleri ile uyumlu, toplumsal sorunları çözüme kavuşturacak,

beşikten mezara eğitim politikalarına ve eğitim uygulamalarına yön verecek bir eğitim politikamızın ve felsefemizin olmaması gelmektedir.

Bu sebeptendir ki, iktidarlar tarafından eğitim sistemine siyasi ve ideolojik müdahaleler yapılmakta, tek tipçi insan yetiştirmek için çocuklarımız kobay gibi kullanılmaktadır. Bu sebeptendir ki eğitim sistemimiz; bir asırdan beri üzerinde tartışılmasına, merkezi bütçelerden en büyük pay ayrılmasına, yediden yetmişe herkesin ilgilendiği bir uğraş olmasına rağmen herhangi bir sonuca ulaşılamayan kronik bir sorunlar yumağı olarak karşımızda durmaktadır.

Eğitimin kademelendirilmesi, kademeler arası geçiş sınavları, lise türleri arasındaki başarı farkı, eğitimde fırsat eşitsizliği, eğitimin içeriğinin toplumun ortak değer yargıları ile uyusmaması, öğretmen yetiştirme politikamızın olmaması, öğretmenliğin geliri düşük meslek grupları içinde yer alması nasıl bir insan yetiştirmek istediğimizin belirlenememesi gibi eğitimin pek çok noktasında sorunlar çözüm beklemektedir.

Sorunların üstesinden gelebilmek için yapılması gereken şey eğitimin tüm paydaşları ile birlikte eğitim felsefemizin oluşturulmasıdır. "Nasıl bir insan" yetiştirmek istediğimizin cevabını bulunmasıdır. Eğitimde kullanılan tüm enstrümanların yetiştirilmek istenen insanın sahip olması gereken donanımlara göre belirlenmelidir. Sistem sınav odaklılıktan çıkarılmalı, ölçülenin öğretildiği bir sistem yerine öğretilenin ölçüldüğü bir sisteme dönüştürülmelidir. Eğitim-öğretimin baş aktörü olan

öğretmen yetiştirme politikamız derhal oluşturulmalıdır. Mekteplerimizde akademik ve teknik eğitimden önce ahlak, maneviyat ve karakter eğitimi verilmelidir. Diploma avcılığı yerine ilim yolculuğu öğretilmelidir.

Aksi takdirde mektepler bilimsel olmayan hayatın gerçekleri ile bağdaştıran, "kaldır at" bilgilerin genç dimağlara yüklendiği, faydalı bilgilerin öğretildiği her türlü kötülüklerin öğrenildiği ve öğretildiği yozlaşmanın ve yabancılaşmanın tetiklendiği modern

**"Bir insanı
akıl yönünden
eğitip ahlak
yönünden ihmal
ediyorsanız bela
hazırlıyorsunuz
demektir."**

birer abide olarak karşımızda duracaktır. Oysaki Mektepler; "kişide kimlik ve kişilik, kazandıran, müspet düşünme ve doğru algılama biçimi oluşturan, karakteri şekillendiren milli manevi ve ahlaki değerler kazandıran, vicdanlarımıza her an Allah'ın huzurunda olduğumuzu öğreten mekânlar olarak hafızalarda yer almalıdır.

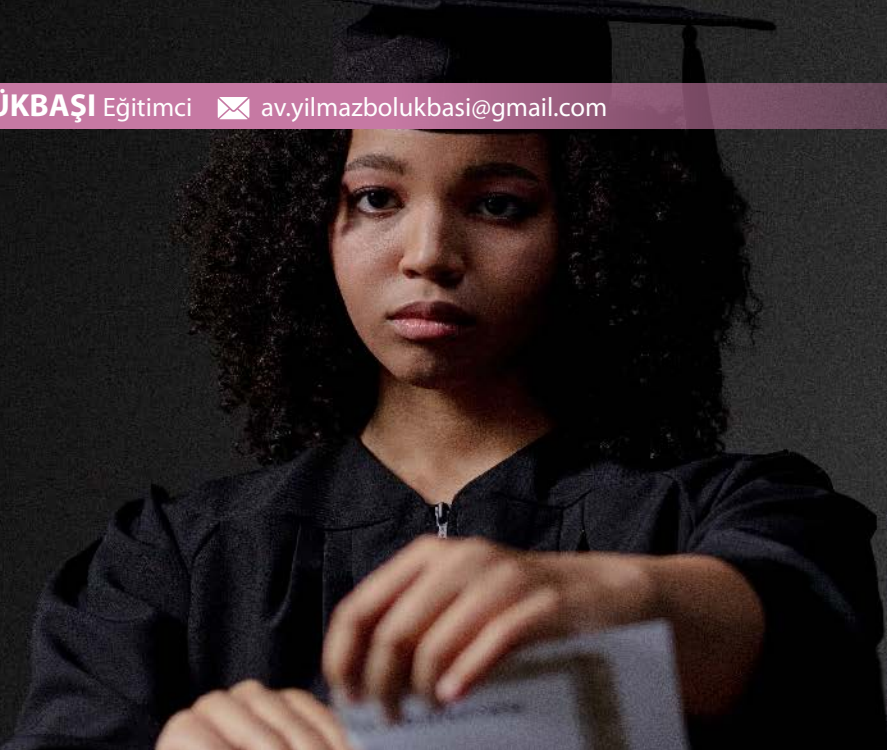
Eğitim öğretimimizin ve eğitim felsefemizin amacı; evrensel değerlere uygun olarak ahlaki açıdan temiz, bilgi yönünden donanımlı, milli ve medeniyet değerlerine bağlı, seciye bakımından karakterli, önceliği bilgiyi, ekonomi ve teknolojiyi üretecek ve onu insanlığın hayrına sunacak tarzda insan

yetiştirme şeklinde belirlenmelidir.

Eğitimde bilgiden başka bilgilere ulaşma, katma değer üretme, öğretmenleri yaşam biçimine dönüştürme hedeflenmelidir.

Eğitimcilerin öncelikli çabası da sadece bilgiyi, ekonomiyi ve teknolojiyi öğretmek değil, bunları insanlığın hayrı için kullanacak ruh ve karaktere sahip nesil yetiştirmek olmalıdır. Çünkü maddi güç, ancak eğitilmiş insanların elinde bir değer ifade edebilir. Aksi halde bütün uğraşlarımız insanlığın hayrı için çalışacak insanı değil, yaptığı işlerde sorumluluk taşımayan kişisel kazanç hırsıyla toplumun kaynaklarını sömüren gözü aç insanlar yetiştirmek için heba edilecektir.

Eğitim öğretimin tek sorumlusu öğretmen değildir. Eğitimde hedeflenen amaca; "eğitilmiş anne baba", "nitelikli eğitimci", "sorumluluk taşıyan devlet bilinci" ile ulaşılabilir. Hayat okulunda; anne baba ailenin, öğretmen okul çağındaki gençlerin, devlet büyükleri ise halkın öğretmenidir. Çağımızda herkes kendi mahiyetindekiler için bir öğretmen ve yetiştirici konumunda olduğu gibi başkaları için öğrenci durumundadır. Çünkü insan birine bir şey öğretirken bir başkasından bir şey öğrenme ihtiyacı duymaktadır. Durum böyle olunca; "Herkes mahiyetindekilerin çobandır yükümlü oldukları kişilerin eğitim ve terbiyesinden sorumludur." Gerçeğinden hareketle toplumda sorumluluk üstlenen her birey bir başka birey için "rol model" bir yetiştirici olarak örnek davranış sergilemek zorundadır.

EĞİTİMİN SİSTEMİNDEN VE ÇIKTILARINDAN MEMNUN MUYUZ?

“Eğitim öğretimde temelde bir sıkıntı var, bunu hep beraber hissediyoruz.” diyerek başlıktaki soruyu cevaplandırmaya çalışanlarımızın sayısı kanaatimce oldukça fazla. Bu durumun oluşmasının günahını bir yerlere yamama gayretine girmeyelim. Olaya çözümçül yaklaşırken farklı bir takım gerçeklerin varlığı veya dayatmalarının olduğunda dikkate almak zorundayız.

Çocuklarımızında güzelliklerle donatılmış şekilde yetişmiş olmasını, iyi olanı severek yapmasını, hayırda yarışmasını, kötü olanı yaptığı zaman da içinin rahat etmemesini ve huzursuz olmasını isteriz. Ama her geçen gün tersi oluyor. Bir takım yanlışlar yapılıyor. Bunları yapanlar veya bunları gördüğü hâlde göz yumanların varlığında bir gerçek.

Kınanma, Ayıplanma ve Utanma Ahlak Konusudur

Çevreyi, mahalleyi umursuyor veya takıyor iseniz ayıplanmaktan, kınanmaktan çekinirsiniz, itibar konusu eder ve önemsersiniz. Çevre veya mahallenin, mahalle baskısı denilerek horlanıp saf dışı bırakılması, “Özgür ol.” denilerek “El-âlem ne derse desin.” havasının medyası, modası ve tüm özendirici reklam unsurları ile ölçüsüzce pompalanması sonucunda oluşan rüzgârın toplumsal etkileşimi sağlaması kişilere cesaret vermekte ve kişilerin aslında utanılması gereken davranışları yapabilmesini kolaylaştırmaktadır.

Günah ve Sevap Din Konusudur

Allah'ı, Resulü'nü ve göndermiş olduğu dinin emir, ilke ve prensiplerini umursuyor veya takıyor iseniz günah işle-

mekten çekinirsiniz. Bu dünyada olmasa bile öldükten sonra zerre miktarı da olsa yanlışlarınızın hesabının mutlaka sorulacağını bilincinde iseniz hesabın acı gerçeği karşısında bunu önemsersiniz.

Ancak dinin vicdanlara hapsedildiği, yaşanılır olmaktan çıkarılıp saf dışı bırakıldığı ve geri kalmanın suçlusu gösterildiğinin her ortam ve fırsatta ince ince işlendiği, çağdaşlık söylemiyle “Din ne derse desin, hayatını yaşa...” denilerek sunulan bencilliğin ölçüsüzce pompalandığı bir toplumda günah, sevap hassasiyetiyle şuurlu bir davranışta bulunmanın beklenmesi hayalden öteye geçemeyecektir.

Hepimiz biliyoruz ki din bize “İçtiğin sigaranın izmaritini veya yediğin çikolatanın ambalajını yere at, piknik yap-

tığın yerde çöpünü ortalıkta bırakıp git, böyle yaparsan cennetliksin.” demiyor. Hâl böyle olmakla birlikte bu yanlışlıkları yapanlar ile ilgili “İşte bu pisliği bırakıp gidenler Müslüman. Batı’ya git bak, böyle mi?” denilerek dolaylı olarak İslâm’a yollamada bulunulduğu da ayrı bir gerçek. Bu tür söylemlerde bulunanlar aslında bir şeylerin sancısını dışa vurmaktadırlar.

Toplumsal Hayatın Kurallara Bağlanması Hukuk, Suç ve Ceza ile İlgili Konudur

Hukuku, toplumsal kuralları ve sonuçta karşı karşıya kalabileceğiniz cezaları umursuyor veya takıyor iseniz suç işlemekten çekinirsiniz. İşlemiş olduğunuz suçun hesabının mutlaka sorulacağı konusu sizi tüm varlığınızla tedirgin ediyor ve başınıza gelebileceklerin neler olabileceğini tahmin edebiliyorsanız bunu önemsersiniz.

Ancak suçluların farklı muamele görmesi adalet ile ilgili toplumsal duyarlılığın örselenmesi, sanki yapanın yanına kâr kalıyor havasının toplumsal yapıya hâkim olması, kişilerden hukuk karşısında ödeyeceği veya çekeceği ceza bağlamında caydırıcı olmayacaktır.

İçselleştirmelerimiz ve İç Dünyamız

Düşünce ve mantık kalıplarımız bizim davranışlarımıza yön verir ve alışkanlıklarımızı benimsemelerimizi, sevgi veya nefret dilimizi, taraf olmamızı sağlayan aidiyetlerimizi şekillendirmemizde başat rol oynar. Çevremize yansıttığımız duruşumuz, mimiklerimiz, söylemlerimiz ahlaki ,dinî veya hukuki her türlü eylemlerimiz ile bizi görünür kılar.

Bunun yerine bir şeyleri kaybetme korkusuyla veya bir yerlerden menfaat görme beklentisiyle olduğundan farklı davranış sergilenmesi de pek hoş karşılanmaz. Bu farklılıklar bazen ihanet, bazen münafık vb. damgalamalarına yol açabilir.

Türkiye Cumhuriyeti’nde bugün yaşı 80’in altında olan kişiler Atatürk’ü kendilerine Atatürk ile ilgili ne anlatılmış, neler gösterilmiş veya neleri duyması veya görmesi için yol verilmiş ise Atatürk hakkında ona göre bir bilgiye sahip olmuştur.

“Hangisine odaklanmalı; soruna mı, sorunun sebebine mi?”

Hepimizin bildiği gibi burada en önemli rolü okullarımız ve öğretmenlerimiz üstlenmiştir. Bu rol kendilerine belirtilmiş olan “MEB Temel Kanunu” çerçevesinde verilmiş ve böyle bireyler yetiştirilmesi kendilerinden görev olarak istenilmiştir. Bunları ifade ederken maksadımız bunun iyiliğini veya kötülüğünü tartışmak değildir. Burada öğrencilere verilen eğitimlerin sevme, nefret etme, benimseme vs. konularında nasıl şekillendirici bir role sahip olduğunu ifade için bir örnekleme yapıyoruz.

Kendi üzerimden ve yaşadıklarımından örnek vererek anlatmayı daha doğru buluyorum. Burada hepimize her gün hazır ol vaziyetinde ve bir ibadet aşkıyla andımızı söyleten ve Atatürk’e olan şükran duygularını hamasi anlatımları ile hafızalarımıza kazınmış olan ilkokul öğretmenimden bahsetmeden geçmem mümkün değildir.

Andımızı söyleme sonrasında kara tahtanın üstünde asılı bulunan Atatürk resmini göstermesi ve “Bakın bakalım, kime bakıyor?” diye sorması elbette unutulamazdı. Hepimiz “Bana bakıyor!” diyerek karşılık vermede yarıştık. Nitekim o resme baktığınızda Atatürk sanki size bakıyor gibi gelirdi. Bunun peşinden “ona layık olmamızı” ve “onun ölmediğini, içimizde yaşadığını ve hepimizi resimde olduğu gibi gözetlediğini” öylesine anlatırdı ki bu olağanüstülük karşısında hem öğretmenimize hem de Atatürk’e hayran olmamak mümkün değildi.

Öğretmenimiz Görevini Yapıyordu, Yapmak Zorundaydı

Atatürk’ün ifadesiyle Cumhuriyet Halk Partisi’nin ilke ve kuralları devletin, yönetimin ve eğitimin omurgasını belirlemektedir. Bu durum hâlen geçerlidir. Bunların özümsetilmesi ve benimsetilmesi Temel Kanun çerçevesinde öğretmenlerimizden istenilir.

Belirli günler ve haftalarda çeşitli etkinlikler düzenlenir ve her bir öğrenciye ayrı ayrı görevler verilir. Kimisine şiirler okutulur, kimisine oyunlar oynatılır, bunların provaları günlerce yaptırılır

Yine şapka devrimini, kıyafet devrimi
nitelemesi bağlamında değerlendire-

Bilmemiz gerekir ki bu Temel Kanun ve uygulamalar şu anda da değişmedi, değiştirilmesi teklif dahi edilemeyecek

Sonra da kalkıyoruz ve suçlu sineklerle uğraşmaya başlıyoruz. Bataklıktan ve kurutulması için çözüm üretmekten bahsedilmesi suç mu acaba?

İSTİKLAL SAVAŞI VE ÇOKLU TİYATRO OYUNU

Milletimiz için ağustos ayı “Zaferler Ayı” sayılır. Malazgirt, Otlukbeli, Çaldıran, Mercidabık, Mohaç, Kıbrıs’ın Fethi, II.Kıbrıs Zaferi, Belgrat’ın Fethi, I. ve II. Anafartalar zaferleri, Conkbayırı Zaferi, 30 Ağustos Zaferi ve daha nice zaferler... İçinde bulunduğumuz günlerde kutladığımız 30 Ağustos Zafer Bayramı dolayısıyla çok merak edilen bir konuyu yazmaya çalışacağız.

İstiklal Savaşımız Hangi Şartlarda Başladı ve Nasıl Gelişti?

30 Ekim 1918 Mondros Mütarekesi ile başlayıp Eylül 1922’de düşmanın Anadolu’dan kovulması ile biten süreçte, sahnede bulunan taraflar adeta bir tiyatro oyunu oynamışlardır. Asıl maksatlarını gizleyip tiyatro oyuncusu gibi rol yapan tarafların durumu şöyle anlatılabilir.

a) İngilizler:

Asıl maksatları Hilafet ve Saltanatı kısa sürede yok edebileceklerini anlamışlardır. Çünkü milletimiz ve dünya Müslümanları Hilafet ve Saltanatın kaldırılmasını kesin olarak arzulamamaktadırlar. Bu bakımdan Hilafet ve Saltanatı baskı yoluyla kaldırmak çözüm değildir. Bunu şu anda yapsalar bile ileride başları ağrıyaya devam edecektir. O hâlde Hilafet ve Saltanat sevgisini yok edecek siyasetler geliştirmeleri ve bu işi kontrol edebilecekleri kişiler eliyle zamana yayarak gerçekleştirmeleri daha akıllıca olacaktır. Bunun da yolu milletin kalbindeki İslam’a olan bağları azaltarak kendi kontrollerinde bir devletin kurulmasını

el altından destekleyerek kontrollerini sürekli hâle getirmek politikasını benimseyeceklerdir.

Böylece bilhassa kendileri için bela sayılan Hilafetten kurtularak bölgenin zenginlik kaynakları üzerindeki kontrollerini sağlamlaştırmış olacaklardır. Ayrıca da böyle yaparak müttefiklerini atlatmış, aslan payını dolaylı olarak kapmış olacaklardır. İşte İngilizlerin asıl gayesi budur. Oynadıkları rol ise Hilafet ve Saltanatı himaye ediyor gözükerek Kuvayı Milliye’yi yok etmesi için İstanbul hükümeti ile Padişah ve Halife’ye baskı yapıyor gözükmek. Bu fırsattan istifade ile milletiyle Padişah’ın arasını açmak. Hilafet makamını Millet’in gözünden düşürmek, kavga ettirmek. Halife’ye, milletin kalbine yer etmiş İslami kaidelere aykırı kararlar aldırarak ve bunu ilan ettirerek Hilafetten soğutma politikalarını uygulamak.

b) Padişah Sultan Vahdettin Han:

Asıl maksadı İstanbul’daki işgal güçlerini oyalamak, onların baskılarını paratoner gibi kendine çekmek, Anadolu’daki mücadeleye elinden gelebilecek her türlü desteği vererek ve himaye ederek vatanın kurtulması için tüm gücünü harcamak. Oynadığı rol ise işgal güçlerinden gelen talimatlara uyuyor gözükmek, Kuvayı Milliye’yi bastırmaya ve Anadolu’daki mücadeleyi yok etmeye çalışmak. Mustafa Kemal Paşa’yı asi ilan ederek onunla mücadele ediyor gözükmek.

c) Mustafa Kemal Paşa:

Asıl maksadı Millî mücadeleyi kazanmak, Cumhuriyet'i kurmak, Hilafet ve Saltanatı kaldırmak, Osmanlı'yı tarih sahnesinden silmek. Oynadığı rolü ise Padişah'tan emir alıyor, Hilafet ve Saltanatı kurtarmaya çalışıyor gözükmek. Milleti mücadeleye hazırlarken ve mücadele ederken bu güçlerden yararlanarak istiklal savaşını kazanmak.

Böylece çoklu bir tiyatro oynanmaktaydı. Bu tiyatro oyununun bir kısmı Lozan barış görüşmelerinin başlamasına, diğer kısmı ise kesintiye uğramasına kadar devam etmiştir.

Bu tiyatro oyununda maksat ve oynanan rolleri iyi bilirsek yapılan her hareketin anlamını kavrayabiliriz.

Asıl maksadı vatanın kurtarılması olan Sultan Vahdettin Han, Anadolu Hareketi'ne ait zafer ve muvaffakiyet haberleri geldikçe saadetinden ne yapacağını bilemezdi. Nitekim Dumlupınar zaferinde selamlık resmi, Padişah'ın emriyle Yıldız Camii yerine Sultan Selim Camii'nde ve ihtişam içinde yapıldı. Dualar edildi, şehitlerin ruhuna Fatihalar okundu.

Bazı geri çekilme ve arazi kaybetme haberlerini aldıkça o kadar üzüldü ki duyduğu acıyı belirtmek kabil değil. Sakarya savunma ve geri çekilmesi sırasında üzüntüsü son haddine varmış ve Ankara'nın düşmesi ihtimaline karşı korkusu, onu çılgına çevirmişti. Anadolu'da Millî Mücadele'deki en küçük olumsuzluklar onu nasıl kahredip yaralıyorsa en küçük başarı da mutluluktan uçacak hâle getiriyordu. Sultan Vahdettin Han, Kuvayı Milliyecilere karşı olmak veya lanet okumak şöyle dursun, en büyük korku ve ıstırabını onların mücadeleyi kaybetme ihtimalini düşündükçe yaşıyordu.

Necip Fazıl Kısakürek, Sultan Vahdettin Han ile ilgili yazdığı eserinde şu olayı naklediyor: "Kurtuluş Savaşı'nın önde gelen komutanlarından ve Terraki perver Fırka'nın kurucularından Refet Paşa ile Eskişehir Garı'nda sohbet ediyorduk. Refet Paşa, şöyle konuştu:

-Şu, İtalya'da sürünen Vahdeddin'in encamına bak! Bu talihsiz hükümdar, vatanını kurtarmak için elinden geleni yapmış, amma sonunda kimseye yaranamamış olmak şöyle dursun, ismi vatan hainine çıkarılmış bir bedbahttır. Ben onun Mustafa Kemal'i bu işe sevk ve teşvik eden tek adam olduğunu yakından biliyorum."

Yine Necip Fazıl Kısakürek, Sultan Vahdettin Han ile ilgili kitabında şöyle bir olay anlatır. Refet Paşa ile Kısakürek, ilk buluşmalarından 30 yıl sonra, Ankara Palas'ta yeniden bir araya gelirler. Refet Paşa, yaşlanmıştır. Kısakürek'in, kendisine hatıralarını yazması ve Sultan Vahdettin Han konusunu işlemesi önerisine, şöyle cevap verir:

"Necip Fazıl, Benim bir ayağım çukurda. Değer mi ömrümün son günlerinde gençlere mahsus bir davaya kıyam edip örselenmeye. Sen açtığın ve bayrağını taşıdığın yolda devam et. Ama benden bir şey bekleme. Tezini ve 1951 Büyük Doğu'larında neşre başladığın Meclis zabıtlarını biliyorum. Benim bu bahiste sözüm tek cümleden ibarettir ve şudur: Sultan Vahdettin, I.Dünya Savaşı'ndan sonraki felaketi, milletin hiçbir ferdinin hissedemeyeceği mikyasta derinden duymuş, vatanın kurtarılması yolunda genç kumandanları Anadolu'ya dağıtmış ve bu işin başına geçmesi için de maddi ve manevi her türlü fedakarlığı göstererek Mustafa Kemal'i seçmiş ve onu Anadolu'ya göndermiş olan insandır.

Tarih, ilahi adaleti hadiseler üzerinde o türlü tecelli ettiren bir ilimdir ki günü geldiği zaman, benim gibi insanların hatıra defterlerinden kefenlerine kadar her şeylerini

sorguya çekerek hakikatı tespit etmeyi bilir. Şimdilik bizi bırakın da mezarımıza kavgasız ve davasız gidelim."

Zaferimizi kutladığımız bu günlerde hâlâ birçok çatlak ses Vahdettin

Han'ın vatanın kurtarılması için katlanmış olduğu çok can sıkıcı ve yakıcı rolleri anlamazdan gelerek hain ilan etmeleri, maalesef yeni neslin tarihi doğru öğrenmesi önündeki engellerden birisi olarak ortadadır.

20 Nisan 1920 günü Ankara'da yeni çalışma dönemine başlayan Büyük Millet Meclisi toplantılarına Sultan Vahdettin Han tarafından birkaç gün sonra gönderilen Fevzi (Çakmak) Paşa'nın yapmış olduğu selam-ı şahane ile başlayan konuşması, mebuslar tarafından nasıl gözyaşları içinde alkışlanarak olumlu tepkiler aldığını okumak meseleyi anlamak için yeterlidir. Bir tarih çarpıtılıyor...

"Sözde tarihçi almış eline bir keser,

Her vuruşta kendine kendine keser!"

Bütün şehit, gazi ve kahramanlarımızın ruhları şad olsun.

**"Sözde tarihçi almış eline bir keser
Her vuruşta kendine kendine keser!"**

DÜNYA İLE SOSYAL MESAFEMİZİ KORUYAMADIK

Rahman ve Rahim olan Allah bizi bir imtihan üzerine yaratmıştır.

Kehf Suresi'nin yedinci ayetinde de yeryüzü üzerinde bulunan bütün güzelliklerin, insanların denenmesi, hangilerinin daha güzel amel ve davranışlarda bulunacaklarının ortaya çıkması için yaratıldığı belirtilerek şöyle buyrulur: "Şüphesiz biz, yeryüzü üzerindeki şeyleri ona bir süs kıldık; insanların hangisinin daha güzel amel edeceğini, daha güzel davranışta bulunacağını deneyelim diye." Ayrıca Allah-ü Teâlâ akıl ve zekada, güzellik ve çirkinlikte, makam ve mevkide, mal ve mülkte, insanların bazılarını bazılardan üstün kılmıştır ve bütün bunları insanları denemek için yapmıştır. Aslında Allah insanları denemeden de ne yapacaklarını bilir. Ama ilâhî hikmet gereği, insanların denenmeleri istenmiştir. İşte bu ilahi hikmetin gereği yaşam içerisinde elbette güzellikler, mutluluklar, sevinçler olduğu kadar acılar, sıkıntılar, üzüntüler, kederler de olacaktır. Ayrıca zararlı, faydasız, hatta zehirli düşünceler, fikirler, bilgiler, ideolojiler ve temsilcileri de olacaktır.

Allah'ü Teala bazen kişiye özel bazen de bir topluluğu imtihan eder. Rabbimiz yukarıda ifade ettiğimiz her vesile ve türlü türlü araçlarla kişiyi ve tüm toplumu imtihan eder. Sonrasında uyarır ve deyim yerindeyse kendimize

gelmemiz ve istikamet üzere olmamız için silkeler. Allah ikazlarıyla, dünya ve ahiret işleri ile ilgili kulunun tutumunu ve davranışlarını eleştirir, layık olduğu mertebeye yükselmesi için ikaz eder. İkazına uymayan kişilere ve topluluklara gazabını gösterir.

Velhasıl dünya üzerindeki duyduğumuz, gördüğümüz, dokunduğumuz hissettiğimiz ne varsa bunlarla olan münasebetimiz, yakınlığımız ve uzaklığımız fert fert ve toplumun bütünü olarak hem dünya hem ahiretteki akıbetimizi belirlemektedir.

"Nefsânî arzulara, kadınlara, oğullara, yığın yığın biriktirilmiş altın ve gümüşe, soylu atlara, sağmal hayvanlara ve ekinlere düşkünlük insanlara çekici kılındı. İşte bunlar dünya hayatının geçici menfaatleridir. Halbuki varılacak güzel yer, Allah'ın katındadır." (Âl-i İmrân Suresi 14) Rabbimiz bu ayette insanlar için cazip kılınan dünyevî haz ve nimetlerin geçici menfaatler olduğunu söylemektedir. Bizim için bir rahmet bir nimet bir fırsat olarak zannettiklerimiz ve sahiplendiklerimiz sıkı sıkı sarıldıklarımız elim bir azap olarak karşımıza çıkabilmektedir. Hazreti Ebubekir kavurucu bir yaz günü oruç tutmuş ve akşam iftar sofrasında sadece bir tas soğuk su vardır. İftar vakti gelince soğuk su ile orucunu açmak için bardağı ağzına götürdü.

Fakat bardağı ağzına götürmesiyle bırakması bir oldu. Bir anda hıçkırıklara boğuldu. Yanındakiler Hz. Ebubekir'in bu haline bir anlam veremediler. Hz. Ebubekir kendine gelince neden bir anda hıçkırıklara büründüğünü sordular. Hz. Ebubekir şöyle cevap verdi: Bir gün Allah Resulü (Sallallahu Aleyhi Vesellem) ile otururken eliyle hareketler yapıyordu. Sanki karşısında birisi varmış gibi ona git diyordu. "Ya Resulullah elini iter gibi hareket yapıyordunuz?" diye sordum. Şöyle cevap verdi; "Dünya yanıma geldi kendini bana kabul ettirmek istedi, git dedim kendini bana kabul ettiremezsin dedim. Dünya dedi ki yeminler olsun sana, sen benden kaçıp kurtulsan senden sonrakiler benden kurtulamayacaklar kendimi onlara kabul ettiririm. Hazreti Ebubekir: "Ben de bu soğuk suyu içerken dünyayı kabul edenlerden mi oldum diye ağladım" diye cevap veriyor. Bu hadisede dünya ile olan ilişkilerimizde sosyal mesafeyi aşmamamız gerektiği net bir şekilde anlatılmaktadır.

Nasıl ki Ay, kendi yörüngesinde dolaırken, kimi zaman Dünya'nın gölgesine girer ve Ay tutulması yaşıyorsa insan da dünyanın gölgesinde yaşar, dünyanın heva ve heveslerine kendini kaptırırsa akıl tutulması yaşar. İşte tam da bu noktada insanlar, akıl tutulmasından uyandırılmak sureti ile doğru

istikamete yönlendirilmek için ilahi ikazlar başlar. İnsanlık büyük buluşmaya doğru yaklaşırken içinde isyanın, zinanın, hayasızlığın, arsızlığın, yolsuzluğun, hırsızlığın, rüşvetin, makam ve mevki hırsının, çeşitli ahlaki hastalıkların ve ayrıca başka felaketlerin de olduğu kara bulutların başta ülkemiz olmak üzere tüm dünyanın üzerini kapladığını her geçen gün daha fazla hissetmekteyiz ve görmekteyiz.

Bu felaket yüklü bulutların, içindekilerinin olumsuz sonuçlarını hayatımızda hissetmeden önce hangi fiilimizle buna sebep olduk, başta yöneticiler olmak üzere toplumun her ferdi kendisine sormalıdır. Hazret-i Âyşe Validemizin anlattığına göre Peygamber Efendimiz rüzgâr estiğinde ve gökyüzünde siyah bir bulut gördüğü zaman korkusundan yüzünün rengi değişir, bâzen o buluta karşı durur bakar, bazen geri döner, eve girer çıkardı. Yağmur yağdığında ise rahatlardı. Bunlar bir endişe âlâmeti idi. Hazret-i Âyşe validemiz bunun sebebini öğrenmek isteyince Rasûl-i Ekrem Efendimiz: "Ne bileyim, belki bu kara bulut Âd kavmine geldiği gibi bir azâb olur. Onlar gördükleri siyah bulutu yağmur yağdıracak bir bulut zannetmişlerdi; ama o elîm bir azâb getirdi" buyurmuştu. "Gök gürültüsünü seviyorum bize patronun kim olduğunu hatırlatıyor diye sosyal medyada bir söz okumuştum. Üzerimizde dolaşan karabulutların içinden gelen sesler ve bize yaşattığı duygular, endişe ve kaygılar hisler ve acılar ilahi bir ikazın işaretidir. Evet dünya ile sosyal mesafemizi koruyamadık, ona olan sevgimizden dolayı çok yakınlaştık sonuç olarakta türlü hastalıklara, felaketlere, musibetlere düşer olduk. İnsan beşerdir ve her an şaşabilir, azabilir, yoldan çıkabilir, yolunu kaybedebilir, nefsinin zaafına yenik düşebilir ve böylece hatalardan, günahlardan dolayı başına her türlü felaketler gelebilir. Bu yaldızlı dünyanın nimetlerinde boğulabilir, gaflet, cehâlet, şehvet, ahlâksızlık, düşüncesizlik, taklitçilik, maddecilik gibi hastalıklara temas edebilir. Hastalanmış dünyanın ve dünya insanlığının bağışıklık sisteminin kuvvetlenebilmesi, bu hastalıkları yenebilmesi ve bir daha yakalanmaması için dinimiz İslamın tavsiye ettiği nispette dünya işleri ile sosyal mesafemizi korumalıyız ve yaptığımız bu hataların

farkına varıp tövbe istiğfar etmeliyiz. Yaradılış gayesinin farkına varıp bunun idraki içerisinde amel etmeliyiz. Dünya bir binek misalidir. Hayra onunla erişilir, şerden onunla kurtulunur. Dinimiz islam bu bineğin sevgisini kötüleştirdi. Kişi bineği sevmekle meşgul olmayıp, binip bir an önce saadet diyarına gitmeye çalışmalıdır.

"Bilmeliyiz ki "Akıl, imanın ve islamın emrinde en büyük nimet; nefsin ve şeytanın elinde ise sebebi felâkettir."

Dünya ile olan ilişkilerimizi gözden geçirmek sureti ile iki cihan saadetimizin tesisi için dünyamızın yaşanabilir hale getirilmesi zarurietiyi vardır. Adil bir düzenin tesisi şarttır.

"Dünya bir binek misalidir. Hayra onunla erişilir, şerden onunla kurtulunur."

Bilindiği üzere, Erbakan Hoca, BM'nin Yeni Dünya Düzeni Komisyonu Başkanı Nobel ödüllü Orwin Lazlo'yu Adil Düzen çalışmaları için Türkiye'ye davet etmişti. Millî Görüş ve Adil Düzen'in nasıl işleyeceği kendisine anlatılarak konu üzerinde uzun müzakereler yapıldı. Lazlo, geriye dönerken İstanbul Samatya'daki bir sinema salonunda konferans verdi. İşte, orada Millî Görüş ve Adil Düzen hakkında söyledikleri: Orwin Lazlo Anlatıyor. "Beni Millî Görüşçüler davet ettiler. Size biz, adil düzenin nasıl kurulabileceği hakkında brifing vereceğiz dediler. Ben bu teklifi büyük bir alâka ve memnuniyetle kabul ettim.

Sebebini söyleyeceğim. Neden büyük ilgi gösterdim. Dinledim ve gördüm ki, benim hayatım boyunca en ideal olarak düşündüğüm prensiplerin hepsi matematiksel bir disiplin içinde bir

nizam olarak önüme konuyor. O gün ben yeniden doğdum ve o büyük etki altında şu salonda bulunan insanların hepsine söz veriyorum ki, bu Millî Görüş çatısındaki insanlar ne zaman isterlerse emirlerine âmâdeyim. Gelip her türlü katkıyı yapmaya hazırım. Ben yeniden doğdum ve çok etkilendim. Gerçekten bütün insanlığın saadeti için, adil bir düzenin tesis edilmesi için bu ilmî çalışmaları yapmış olmak her türlü takdirin üstündedir. Neden bu teklifi yaptıklarında hemen kabul ettim. Çünkü ben meteorolojideki "Schmetterling" olayını bilen bir insanım. Bundan yıllar önce çok büyük bir kasırga Avustralya'nın güneyinde teşekkül etmiş. Bu kasırga kuzeye doğru yürüyor. Şimdi Hint ve Çin'e gidecek ve milyonlarca insanın hayatına son verecekti. Her türlü enerjiyle dolmuş ve insanlığın üzerine gidiyor. Ve tüm insanlık da bunu izliyor. Herkes büyük bir felâket beklerken bir baktı ki, bu büyük kasırga Avustralya'yı geçtikten sonra Hint ve Çin'e gidecekken, yön değiştirip yönünü okyanusa çevirerek bütün enerjisini okyanusa boşalttı. Sonra, meteorologlar, fizikçiler ve kimyacılar hepsi seferber oldular ve muazzam güç Avustralya'nın kuzeyinden gelip Asya'ya yönelerek her şeyi kasıp kavurması gerekirken, nasıl oldu da yön değiştirdi ve tüm enerjisini okyanusa dökerek yok oldu. Bunu incelemeye başladılar. Sonunda ittifakla tespit ettikleri şudur: Meğer tam o tarihte, Avustralya'da kelekeler bir yerden bir yere göç ediyorlarmış. Bu göç esnasında o kelekelerin kanatlarının o hafif çırpıntıları birleşerek bu muazzam gücün yön değiştirmesini sağlamıştır." ve sözlerine şunları ekliyordu "Fikri çalışmalar o kadar önemlidir ki, kasırga halinde insanlığı felakete sürükleyen bir çok hareketleri, bir kelebek kadar etkisi olan fikir yoluyla yönünden çevirebilirsiniz." Dünyamızın sıkıntılarının arttığı şu günlerde insanlığı felakete sürükleyen, hastalıkları içinde barındıran büyük kasırganın yönünü değiştirme fırsatı elimizdeki iken bu fırsatı en iyi şekilde değerlendirmeliyiz.

Aksi halde...

UZMANLIK SINAVI NEYİ ÖLÇER

Millî Eğitim Bakanlığı 19 Kasım'da yapacağı sınavda 70 puan alan, meslekte 10 yılını tamamlayanlara Uzman Öğretmenlik; 20 yılı tamamlayanlara Başöğretmenlik unvanı vermeye hazırlanmaktadır. Sadece sınava endeksli bir kariyer sistemi doğru değildir.

Branş farklılıklarını gözetmeyen, çalışma başarısını değerlendirmeyen, liyakati göz önünde bulundurmeyen; sadece bir sınavdaki başarıya bağlanan kariyer uygulamasının adil ve hakkaniyetli bir uygulama olmayacağı açıktır.

Kariyer, sadece sınavla değil; çalışmayla, eğitimle kazanılmalıdır. Sınav, kariyer basamaklarında yükselmek isteyenlerin özel eğitimlerine ve çalışmalarına açılan kapı olmalıdır. Sınavdan sonra, şartları ve sınırları belirlenmiş çalışma neticesinde başarılı olanlara yükselme imkânı verilmelidir.

Kariyer basamaklarında adı konan uzmanlık ve başöğretmenliğin tanımının yapılmamış olması ise ayrı bir sorundur. Uzman öğretmenlik nedir, sorumlulukları nedir, uzmanlığın uygulamada karşılığı ne olacaktır? Bunlar belirlenmiş değildir. Aynı sorular ve sorunlar Başöğretmenlik için de geçerlidir.

Şu anki durumda uzman öğretmenlik ve başöğretmenlik tanımlanmamış, yetki ve sorumlulukları belirlenme-

miş, sadece maddî olarak alacakları miktara endekslenmiş durumdadır. Bu durum ise uzman öğretmenliği ve başöğretmenliği maddî çıkarlara indirgemektedir ve değersizleştirmektedir.

Sonuç olarak; bu yanlış uygulamadan acilen dönülmeli, kariyer basamaklarının içeriği açıkça tanımlanmalı ve işleyiş sadece bir sınava endeksli uygulama olmaktan kurtarılmalıdır.

Sınav iptal edilmeli, sınav yerine öğretmenlerimiz alan uzmanlığına yönlendirilmelidir.

Şubat 2022'de yayınlanan 7354 sayılı kanunun adı her ne kadar "Öğretmenlik Meslek Kanunu" olsa da içerik olarak sadece aday öğretmenlik ve adaylığın kaldırılması ile kariyer basamaklarını ve 3600 ek göstergiyi içermektedir. 7354 sayılı kanun bu haliyle Öğretmenlik Meslek Kanunu değildir.

Çünkü kanunda öğretmenlerin özlük hakları, öğretmen görev ve sorumlulukları, şiddete karşı güvence; öğretmenlerin yetiştirilmesi, atamaları, yer değiştirmeleri, idarecilik ve sorunları gibi birçok konu eksiktir. Bu kanunda özel sektörde çalışan öğretmenler, sözleşmeli öğretmenler, ücretli öğretmenler yoktur. Müfettiş seçim ve atama kısıtları ve özlük hakları yoktur.

Öğretmenlik Meslek Kanunu yeniden hazırlanmalıdır. Öğretmenlerin ve öğretmenliğin bütün meselelerini kapsayıcı ve çözüm üreten bir kanun olmalıdır.

KPSS sınavında yaşanan gelişmeler üzüntü vericidir. Yaşanan bu gelişmeler okullarımızda akademik başarının yanı sıra; ahlak, maneviyat, dürüstlük, adalet gibi önemli kazanımların ihmal edildiğinde göstergesidir.

Eğitim öğretimde ahlak ve maneviyat ilkesi ihmal edilmesinin sonuçlarından sadece birisidir bu durum. Bu olay göstermiştir ki, gençlerimizi yetiştirirken akademik başarı kadar, ahlakî ve manevi değerleri öğretmek, hak ve adalet duygusunu kazandırmak da gereklidir.

Olaylar göstermektedir ki eğitim sistemi ve ders müfredatları yeniden düzenlenmeli inanç, ahlak ve kültürümüze uygun hale getirilmelidir.

Her piliç Erpilic değildir

UZMAN ÖĞRETMEN OL AMA!

Tv5 Eğitim Dünyamız Programında “uzman ve başöğretmenlik” uygulamasını ele aldığımızda yapılan yanlışlıklar, uzmanlık sınavı ve sınava karşı aşırı tepkiler, sorunun sınavdan öte bir derinliğe sahip olduğu ve bu durumun öğretmenlerin büyük bir çoğunluğu tarafından bilindiğinin ortaya çıkması beni de bir öğretmen olarak bu yazıyı yazmaya mecbur kıldı.

Uzman öğretmenlik ve problemleri nelerdir? Ya da nasıl problem haline dönüştü? Önce süreci ve problemleri birlikte hatırlayalım.

MEB Hüseyin Çelik döneminde 14/6/1973 tarihli ve 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanununun 43. maddesi ile 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu’nun 152. maddelerine dayalı olarak 13/08/2005 tarih ve 25905 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Öğretmenlik Kariyer Basamaklarında Yükselme Yönetmeliği çerçevesinde uzman öğretmenlik sınavı açıldı, kazananlar uzman öğretmen ve başöğretmen

yapıldı. Çıkarılan yönetmeliğin bazı maddelerinin Anayasa Mahkemesi’nce iptal edilmesiyle tezli yüksek lisans veya doktora öğrenimini tamamlayan öğretmenlere uzman öğretmenlik veya başöğretmenlik verildi.

Yapılan müracaat sonucu Anayasa Mahkemesi’nin 18/03/2009 günlü, 27173 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 21/05/2008 günlü, E:2004/83, K:2008/107 sayılı kararıyla yönetmeliğin bazı bölümlerinin iptal edilmesiyle uzman öğretmenlik ve başöğretmenlik uygulaması rafa kaldırıldı. Kazanılan haklar mucibince uzman öğretmen ve başöğretmenler biraz daha fazla ücret almaya devam etti.

2022 yılı Aralık ayına gelindiğinde MEB 20. Şurada alınan karar mesnet gösterilerek öğretmenlik meslek yasa tasarısı TBMM’de gündeme alındı. Çok tartışılmasına rağmen 7354 sayılı Öğretmenlik Meslek Kanunu alel acele TBMM’de kabul edildi.

7354 sayılı Öğretmenlik Meslek Kanunu ile uzman öğretmenlik tekrar bu yasa ile gündeme geldi, ardından yönetmelik hazırlanarak sınav duyuruldu. Sınava 600 binden fazla öğretmen başvuru yaptı. MEB’de görev yapan öğretmenlerin 531 bin 885’i uzman öğretmenlik, 70 bin 437’si de başöğretmenlik olmak üzere toplam 602 bin 322 öğretmen, MEB dışı kamu kurum ve kuruluşlarında görev yapan 1.479 eğitimci uzman öğretmenlik; 165 eğitimci başöğretmenlik için olmak üzere toplam 1.644 öğretmen ile toplam 614 bin 445 kişi eğitim programlarına katılacağı bildirildi.

Öğretmenlik Kariyer Basamakları Sınavı’na ilişkin takvime göre, uzman öğretmenlik eğitimleri 18 Temmuz-5 Eylül, başöğretmenlik eğitimleri de 18 Temmuz-19 Eylül arasında gerçekleştiriliyor.

Bakanlığa bağlı resmî eğitim kurumları ve özel öğretim kurumlarında görev yapan tüm branş/alan öğretmenlerinin her bir alandaki görevlerden en az birini yapabilecekleri şekilde "Eğitim

Öğretim ve Rehberlik Çalışmaları, Yönetime Katılım Çalışmaları ve Araştırma Geliştirme Çalışmaları" olmak üzere üç alan olarak belirlendi.

Yaz tatilinde uzaktan eğitim ile yüzlerce saati bulan videolar izlenir gibi yapıldı.

12 Mayıs 2022 Tarih 31833 Sayılı Aday Öğretmenlik Ve Öğretmenlik Kariyer Basamakları Yönetmeliğine göre hazırlanan takvime göre yazılı sınav için 26 Eylül-3 Ekim arasında başvuru yapılabilecek. Öğretmenlik Kariyer Basamakları Sınavı 19 Kasım'da 81 ilde gerçekleştirilecek. Sınav sonuçları, 12 Aralık 2022'de duyurulacak.

Ancak öğretmenler çok tepkili ve sosyal medyada günlerce tepkileri görülüyor...

Sertifika almaya hak kazanan öğretmenlerin sertifikaları, 4 Ocak 2023'te düzenlenecek ve uzman öğretmen/başöğretmen unvanı alan öğretmenler, 3600 ek gösterge uygulaması gibi 15 Ocak 2023'ten itibaren bu unvanlar için öngörülen eğitim öğretim tazminatından yararlandırılacak.

"Millî Eğitim Bakanlığı, illere gönderdiği yazıyla lisansüstü eğitimlerini 3 Ekim - 30 Ekim'de tamamlayacak olan öğretmenlerin, 'Öğretmenlik Kariyer Basamakları Sınavı'ndan muaf tutulacağı" belirtildi.

Bütün bu gelişmeler ışığında hakkını aramak isteyen öğretmenlere yapılan aşağılayıcı ifadeler öğretmenleri aşırı derecede rencide etmiştir. Bu durumun eğitime nasıl yansayacağını zaman gösterecektir.

Böylelikle uzman ve başöğretmenlik sınavına bir giriş yaptıktan sonra öğretmenlerden gelen taleplere tercüman olma bakımından konuyu birlikte irdeleyelim.

Mevcut sınav öncesi uzman öğretmenliğin dayandığı 7354 sayılı Öğretmenlik Meslek Kanununda uzman ve başöğretmenlik görev ve

yetkileri belirtilmemiştir. Uzman ve başöğretmenlik ile beraber aday öğretmen, öğretmen olarak 4 çeşit öğretmen belirtilmişken aralarındaki farklar açıklanmamış, görev ve yetki farkları belirlenmemiştir.

Branş farklılıklarını gözetmeyen, çalışma başarısını değerlendirmeyen, liyakati göz önünde bulundurmayan sadece bir sınavdaki başarıya bağlanan kariyer uygulamasının adil ve hakkaniyetli bir uygulama olmayacağı açıktır.

Açılan uzman ve başöğretmenlik sınavı ile öğretmenler sınavdan kaçır duruma düşürülmüştür.

“Bütün gelişmelere karşı hakkını aramak isteyen öğretmenler rencide edilmiştir.”

Öğretmenler soruyor: “Sınav konuları neden öğretmenlerin kendi branş derslerinden oluşmuyor?” Bu nasıl ve neyin uzmanlığı olacaktır?

Sınav kariyer basamaklarında yükselmek isteyenlerin özel eğitimlerine ve çalışmalarına açılan bir kapı olmalıdır. Sınavdan sonra şartları, sınırları ve görevleri belirlenmiş (TUS, Kurmaylık Eğitimi) eğitimlerden sonra başarılı olanlara yükselme imkânı verilmelidir.

Uzman ve başöğretmenlik unvanlarını alan öğretmenlerin emeklilikteki durumu belirsizdir. Uzman ve başöğretmen olarak emekli olan mevcut öğretmenler ne gibi bir fayda sağlayacaklardır?

Sınavı kazanan 1 derece verileceği belirtilirken 1'in 4'üne gelmiş bir öğretmene nasıl bir etki edeceği düşünülmemiştir!

Uzman öğretmenlik ve başöğretmenlik tanımlanmamış, yetki ve sorumlulukları belirlenmemiş olması uzman öğretmenliği ve başöğretmenliği maddî çıkarlara indirgemekte ve değersizleştirmektedir.

Öğretmenlerden gelen eleştiri ve tekliflerin bir kısmı şu şekilde:

- 1- Öğretmenlerin uzmanlığı sınavla olmaz,
- 2- Öğretmenlik uzmanlık mesleğidir, tamam ama ihtisas da lazım.
- 3- Uzmanlığın ve başöğretmenliğin kriterleri neler olmalı?
- 4- Uzman ve başöğretmenin görev, yetki ve sorumluları neler olmalı? Mesela, stajyerliğin kaldırılması yetkisi başöğretmenin olması...
- 5- Disiplin kurulu kararı uzman öğretmen tarafından verilir.
- 6- Okuldaki öğretmen sayısı 10'dan aşağı ve uzman öğretmen bulunmaması halinde stajyer öğretmenin stajyerliğinin kaldırılması bölge başöğretmeni tarafından yapılır.
- 7- Alanında yayınlanmış yazı, makale, kitap olması gerekir. Okul uygulamalarında sertifika, özgün uygulamalarda bulunma vb. Uzman öğretmen ve başöğretmene katkısı belirlenmeli ve teşvik edici olmalı.
- 8- Para almak için sınava giren öğretmen algısı rahatsız edici.
- 9- Eğitimcileri yani sınıfta derse giren öğretmenleri dinlemeden yapılan bütün çalışmalar eksik ve yetersiz oluyor.
- 10- Sendikalar maalesef üzerine düşeni yapmıyor ve bu uygulamada sınıfta kalmışlardır, yani gerekli tepkiyi verememişlerdir, verenleri tebrik ederiz.

11- Sınavın özel eğitim kurumlarında çalışan öğretmenlere ne gibi faydalar sağlayacağı belirtilmemiş olup, öğretmenler kurum sahibinin insafına terk edilmiştir.

12- Video dersleri anlatan akademisyenler kitabı konuşuyorlar.

13- Eğitimcileri yani sınıfta derse giren öğretmenleri dinlemeden yapılan bütün çalışmalar eksik ve yetersiz oluyor.

14- Öğretmen arkadaşların hemen hemen tamamına yakını video dersleri izlemek zorunlu olduğu için dinlemeden makinede çalıştırıyorlar.

15- 30. yılını çalışan bir öğretmenimiz ne zaman uzman olacak ve ne zaman baş öğretmen olacak anlamsız ve belirsizdir.

16- Diğer uzmanlık sınavı takvimi ve periyodu belli değil!

17- Yüksek lisans yapanlara uzman öğretmenlik doktora yapanlara baş öğretmenlik verilebilir, böylece yüksek lisans ve doktora özendirilmiş olur sınava da gerek kalmaz.

18- Ve emekli olduktan sonra uzmanlığı da başöğretmenliği de bitecek olması da ayrı bir garabet. Emekli olunca uzmanlık da mı bitiyor?

19- Öğrenilmiş çaresizlik sendromu o kadar herkese sirayet etmiş ki eğitimcilerimizin dahi çoğunluğu sınavlara bel bağlamış, sınavsız yapamayacağımız duygusuna yenik düşmüştür.

20- Öğretmenlerin itibar kaybı: Sıfır çeken öğrencilerin başarısız öğretmenleri!

21- Karı-koca öğretmen: Ders videoları kendi kendine çalışıyor, çocuklara da kötü örnek oluyoruz!

22- Sınav videolarında öğretmenlerden yararlanılmamıştır. Halbuki bu alanlarda yetkin sayısız öğretmen, uzman veya emekli öğretmen vardır. Sınav sorularında da aynı şekilde hare-

ket edilmesi, öğretmenlere güvensizlik gibi bir intibai oluşturacaktır.

23- Sınavı ÖSYM değil MEB yapmalıydı, bu yetkinlik var!

“Önce ahlak ve maneviyat bir kez daha çözümün adresini ortaya koyuyor, geç kalınmamalı!”

Bu sınavla “eğitimcilerimizin dahi çoğunluğu sınavlara bel bağlamış, sınavsız yapamayacağımız duygusuna yenik düşmüştür” sınav odaklı eğitim anlayışı iflas etmiştir.

Videoların izleniyor gibi yapılması, öğretmenlerin gerek ailelerine gerekse öğrencilerine dürüst rol modeli olmaması zedelemiştir.

Bu sınavla ahlaki zafiyet eğitim camiasında da ortaya çıkmıştır. Önce ahlak ve maneviyat bir kez daha çözümün adresini ortaya koyuyor, geç kalınmamalı!

Sınavı kazanamayan öğretmenin öğrencileri ve velileri karşısındaki durumunun eğitime yansıtacağı durum öngörülmüş müdür, belirsizdir.

Öğretmenlik diğer bazı mesleklerde olduğu gibi özel hizmetler kanunu kapsamında kariyer ve statü mesleği haline getirilirse problemler çözülebilir.

Uzman ve başöğretmenlik sınavı yaklaşırken yapılan yanlışlıkların ve eksikliklerin giderilmesi için sınav ertelenmeli ve paydaşlarla gerekli istişareler yapılarak eksiklikler giderildikten sonra yeni bir hak kaybına neden olmadan sınav yeniden yapılmalıdır.

Halen fiilen çalışan veya emekli öğretmenlerin hak kayıpları da geçici maddelerle düzenlenerek giderilebilir.

KANAAT ÖNDERLERİ YA DA ÖNDER HOCALARIMIZ

İnsan yaratılışı itibarı ile çevresindeki insanlarla sürekli iletişim ve etkileşim hâlinindedir. İnsan çocukluktan itibaren çevresindeki büyüklerini gözlemleyerek, onları dinleyerek, iş ve eylemlerine katılarak vesonuçta okuyup öğrendikleriyle beraber tüm kazanımlarını bilinçaltında harmanlamak suretiyle kendine özgü bir karaktere bürünür ki buna şahsiyet kazanmak da denilir. Erkek çocukları için ilk örnek alınan kimse baba, kız çocukları için ise annedir. Anne ve baba, çocuklar tarafından sürekli bir gözlem altında tutulur ve çoğu zaman taklit edilirler. Eğitim çağına girdikten sonra ise çocuk için örnekler çoğalır, okul ve öğretmenle tanışan çocuklar önce öğretmenin, daha sonra çevrenin ve akranlarının etkisi altına girerler.

İnsanların doğuştan sahip olduğu mizaç, yani tabii olarak sergilenen huy ve davranışlar eğitim yoluyla ve hayat içerisindeki deneyimlerle olumlu ya da olumsuz yönde gelişim gösterebilir. Ancak çok erken yaşlarda kazanılmaya başlanılan şahsiyetin zaman içerisinde gelişmesi ve değişmesi için çok güçlü etkenlere ihtiyaç vardır. Bireyin ruh, zihin ve bedenini etkileyerek onda düşünce ve davranış değişimine neden olacak en önemli faktör elbette kendisinden bilgi, görgü, akıl, yetenek açısından ileri ve çoğu zaman yaşça üstün olan kimselerdir. Her birey kendi istek, arzu, hedeflerinde ortak özellikler taşıyan, karakter yapısına uygun arkadaşlar seçtiği gibi lider ve önderler de seçer. Dinî, ahlaki, siyasi, mesleki ve kültürel alanda her bireyin beğendiği, taklit ettiği ya da çoğu zaman peşinden gittiği lider veya

önderlerin çoğunluğu kanaat önderi denilen toplum içerisinde sivrilmiş, kendi alanında otorite olarak kabul gören, etki gücü yüksek doğal liderler ve seçkin bireylerdir.

Kanaat kelimesi, bünyesinde çeşitli manalar taşıyor olup İslami literatürde önemli bir yere sahiptir. Öncelikle, elinde bulunanla yetinip fazlasını arzu etmeme, kısmetine razı olma, tamahkar olmama hâli, göz tokluğu, israftan kaçınma anlamına gelmekle beraber kanma, inanma, bir konuda meydana gelen görüş, bir konuda sahip olunan fikir anlamlarına da gelir. (1) Dikkatlice bakıldığında kanaat kelimesinin birinci anlamıyla ikinci anlamı arasında çok ince bir ilişki vardır ki, o da nasibine razı olmanın yanında nasibinin bu olduğuna kesin bir şekilde rıza gösterip inanmak ve bunda karar kılmaktır.

Kanaat sahibi insanlar ellerindekiyle yetinir, başkalarının elindekiyle asla ilgilenmezler. Bu yetinme sadece malla ilgili olmayıp meslek, görev, statü, şöhret ve makamları da içine almaktadır. İşte bu husus nedeniyle ki kanaatkar insanlar toplumda çok sevilen ve aranan insanlardır. Son dönemlerde “kanaat önderi” olarak ifade edilen isim tamlamasının da kast ettiği insan tipi, bu tip insanlardır ki toplum içerisinde makbul ve müstesna bir konuma sahiptirler. Bu açıdan ünlüler, sanatçılar, yazarlar, gazeteciler, siyasiler ve bürokratlar kanaat önderi olarak kabul edilmezler çünkü kanaat önderleri hepsinden farklı olarak toplumu objektif şekilde izleyip gelişmeleri takip ederler, tüm bu gelişmelerden çeşitli dersler ve ibretler çıkartarak

fikir üretirler, toplumun bizzat içinde olup onlar gibi yaşarlar ve tüm bu nedenlerden dolayı da toplumda sözü dinlenen kişiler olarak yer alırlar.

Kanaat önderleri yine aynı kelimeden türemiş olan "ikna" gücüne sahiptirler. Karşıdakini ikna edebilmek için her şeyden önce ona güven vermeniz gerekir. İşte bu güven kanaat önderlerinde vardır ve bu güveni asla kötüye kullanmazlar. Güven açısından test edilmiş olan kimseler toplumda çok büyük bir itibara ve saygınlığa sahiptirler ki, çok ünlü insanlar bu güvenden mahrum olarak yaşarlar. Bu konuyla ilgili yeri gelmişken bir hatıramı paylaşmak isterim. Bir zamanlar birlikte ortak çalışmalar yürüttüğümüz bir STK başkanımız: "Köylerimizi kalkındırmak amacıyla kurduğumuz derneğe özel meslek erbabından birini başkan yapmıştık. Nedense işlerimizi yürütmek için gittiğimiz devlet dairelerinde hep olumsuz karşılanıyor, yüz bulamıyorduk. Bu işin nedenini sonradan anladık ki bu başkanımızın mesleği gereği muhatap olduğu insanlarla yaşadığı olumsuzluklar ve bunun doğurduğu güvensizlik bize de fatura ediliyordu. Sonra emekli bir öğretmeni derneğimize başkan yapıp onunla aynı resmî kurumlara gittiğimizde oralarda rastladığımız öğrencileri veya tanıyanlar önünden kalkarak elini öpüyor ve bize azami ölçüde yardımcı oluyorlardı. Sonuçta bir öğretmenle işe başlamanın çok büyük bir avantaj olduğunu anlamıştık."

Aynı durumu defalarca yaşayan bir öğretmen olarak şunu ifade etmeliyiz ki toplumda en önemli kanaat önderleri öğretmenlerdir. Görevini hakkıyla yerine getiren ve öğrencileri arasında adil davranan bir öğretmen, öğrencileri tarafından asla unutulmaz ve her karşılaştığında gereken ilgi ve saygıyı fazlasıyla görür. Emek çektiğimiz, ilgilendiğimiz, yardımcı olduğumuz ve sevgimizi verdiğimiz öğrencilerimiz bunu asla unutmayacak, zamanı geldiğinde bize karşılığını vereceklerdir.

İslam tarihinde içinde bulunduğu topluma önderlik yapmış, toplumların özgürlüklerini kazanmalarında önemli rol oynamış, toplumun olumlu yönde değişiminde çok büyük etkiye sahip rol model olarak bilinen nice hocalarımız vardır ki burada birkaçını zikretmeden geçemeyeceğiz. Bunların başında İnsanlık tarihindeki en büyük insan ve en büyük önder olarak yer alan, öğretmenlik mesleğindeki örneğimiz Hazreti Muhammed (S.A.V.)'in Medine'ye hicretten önce gönderdiği Hazreti Mus'ab b. Umeyr'dir (R.A.). Mekke'deki en yakışıklı ve ailesi zengin gençlerden biri olmasına rağmen Hazreti Peygamber (S.A.V.)'e gönülden bağlanıp tüm dünyalık iş ve zevkleri terk etmişti. Medine'ye İslam'ı tebliğ ve talim için gönderilen bu kahraman sahabe bir öğretmende bulunması gereken tüm meziyet ve maharetlere sahip olarak kapı kapı dolaşıp hicret öncesi Medine'yi İslam'a hazır hâle getirmişti.

Sahabenin izinden giderek yaşadıkları dönemlerde önemli izler bırakıp toplumun kanaatini olumlu yönde değiştiren, fazilet ve hikmet sahibi mezhep imamlarımız İmam-ı Azam, İmam Malik, İmam Şafii ve İmam Ahmet b. Hanbel büyük bir âlim ve müctehid olmanın yanında yaşadıkları dönemin yönetimlerine boyun eğmemiş büyük kanaat önderleridir. Yüzlerce mezhep imamı arasından bu dördünün kabul görerek günümüze kadar gelme nedeni onların sahip olduğu yüksek seciye, otorite ve baskıya boyun eğmeyen cesaret ve metanetleri yanında asla taviz vermeyip dört elle sarıldıkları İslam şeriatına olan bağlılıklarıdır. Sultan veya halifelerin ayağına gitmeyi, sofrasında oturmayı ve verdiği makam ve mansıpları kabul etmeyi reddeden bu kahramanlar gerçek kanaat önderleri olarak tarihteki ve gönüllerdeki yerlerini almışlardır. Yine maneviyat önderlerimiz

İmam-ı Gazzali, Abdülkadir Geylani, Muhammed Bahaüddin Nakşibendi, Muhiddin Arabi ve diğer manevi büyükler hep dönemlerinde kanaat önderleri olarak kabul görmüş ve arkalarında büyük izler bırakmışlardır.

Kafkasların büyük âlim ve mürşidi ve aynı zamanda meşhur mücahidi Şeyh Şamil, günümüz Kafkas halkları için halen daha bir kanaat önderi ve rol model bir toplum lideri olarak zihinlerdeki ve gönüllerdeki yerini korumaktadır. Libya'nın özgürlüğü için şehadeti göze alan büyük mücahit Ömer Muhtar hem bir öğretmen ve hem de bir kanaat

önderi idi. Anadolu'muzun manevi mimarları Hoca Ahmet Yesevi, Yunus Emre, Hacı Bayram Veli, Hacı Bektaş Veli, Mevlâna, Şeyh Edebali, Akşemseddin ve daha yüzlerce Allah dostu zor zamanların yol gösteren rehberleri olarak birer kanaat önderi olmuşlardır. Son asırda Anadolu insanının mahkûm edilmeye çalışıldığı karanlık dönemi aydınlığa kavuşturmak için çaba sarf eden ilim ve irfan çıraları Said Nursi, Süleyman Hilmi Tunahan, Abdulkakim Arvasi, Mehmet Zahid Kotku ve ömrünü İslam'a adanmış nice büyük zatlar toplumun ıslahı için çalıştılar ve kanaat önderi olarak halen rahmetle anılmaktalar.

Günümüzde kanaat önderi olarak kendisine rol biçilen niceleri vardır ki onların hükmü hizmet ettikleri yöneticilerin ömrüyle sınırlı kalmıştır. Davası ve derdi Allah'ın rızasını kazanmak olmayan hiçbir kimseden kanaat önderi olamaz. Çünkü Allah'ın rızası dışındaki tüm işlerde nefsi hesaplar vardır. Nefsini ön plana çıkaran kimsenin de kanaatine kimse önem vermez. Kanaat önderi olmak, sabır, tahammül, fedakârlık, vefa, cömertlik, şecaat, metanet, feraset ve dirayet ister. Makam hırsı olandan, ihale peşinde koşandan, bedel ödemeyi göze alamayıp hakkı söylemekten çekinenden kanaat önderi olamaz. Kanaat önderi her şeyden önce elindekine kanaat edendir.

(1) Büyük Türkçe Sözlük, D.Mehmet DOĞAN

GENÇLİK VE TEKNOLOJİ

Asr-ı Saadetten Çıra Meselesi ve Teknoloji Kullanımı

Teknolojinin gelişmesiyle farklı alanlarda kullanımı çeşitli tartışmaları da beraberinde getiriyor. Gençlerin teknoloji bağımlılığı ve beraberinde getirdiği olumsuzluklar akl-ı selim insanları bu konuyu biraz daha düşünmeye zorluyor.

Öncelikle teknolojinin kullanımıyla ilgili şu kıssayı hatırlamakta fayda var. Asr-ı saadette Peygamberimiz (sav.) zamanında gaz lambası bile olmadığından hurma dallarını yakıp evleri aydınlatıyorlardı. Bir gün bir sahabe mescide o güne kadar kimsenin görmediği bir kandil getirdi. Basit bir sistemle çalışan bu kandil, içine zeytinyağı konup fitil sarkıtılan bir kaptan meydana geliyordu. Bu basit alet, o zamanın insanlarını büyüleyecek kadar etkilemişti.

Sahabelerin bir kısmı bu işin bir bidat olduğunu düşündüler, İslam'da olmadığını da düşünerek şüpheye düştüler. Hatta bunu getiren sahabenin de Hristiyan diyarından getirdiğini, bunun İslam'a uygun olamayacağını düşün-

rek kuşkulandılar. Hatta Resulullah (sav.) geldiğinde buna bayağı kızacak diye de içlerinden geçirdiler.

Peygamberimiz mescide gelip bu icadı gördüğünde bu icadı kimin getirdiğini sordu? "Temim ed'Dari, Şam'dan getirmiş." dediler. Peygamberimiz ona dönerek: "Sen bizim gecemizi aydınlattın, Allah da seni aydınlatsın." buyurdu. Ardından Peygamberimiz ekledi: "Bir kızım olsaydı sana verir, seni damat edinirdim." dedi.

Peygamberimiz (sav.) aslında burada sadece o kişiye değil, tüm yeni girişim ve buluşlara da övgüde bulunuyordu. İslamiyet aslında teknolojiye ve gelişime her zaman açık olmuştur. Yani yenilik, hangi düşünce ve akımdan geliyorsa gelsin, insanlığa faydalı olduğu müddetçe onu desteklemiştir.

Günümüzde de malumunuz teknoloji bayağı ilerledi. O kadar ilerledi ki daha önce yazmış olduğum "Başarıda Arkadaş Seçimi" kitabımda değindiğim gibi arkadaşlık

meselesinin büyük bir bölümüne de icat etmiş olduğu sanal âlemle hâkim olmuş durumdadır. Hâl böyle olunca sanal âlemde, görünen alemde belki de daha tehlikeli bir arkadaş grubuyla karşı karşıya kalabiliyoruz.

Teknolojiyi Niçin Kullanacağız?

Hayatımızın her anında olduğu gibi neyi, niçin yaptığımızın bilincinde olarak yaşamamız lazım, “bir işi niçin yaptığımız” sorusuna hayatımızın her alanında ikna edici bir cevap verebilirsek hayatımızı faydalı yönlerle kanalize ettirebiliriz.

Teknolojide de bu böyle olmalıdır. Öncelikle şunu iyi fahmetmemiz lazım. Biz teknolojiyi niçin kullanacağız? Özellikle öğrencilere verdiğimiz “Başarıda Arkadaş Seçimi” konferanslarında konunun daha iyi anlaşılması için şu örneği veriyorum:

Temim ed’Dari’nin getirdiği çırayı sahabeler, mescidi aydınlatmak yerine ateşe vermek için kullansaydılar elbette Fahr-i Kâinat (sav.) bunu uygun görmezdi. Ama sahabeler onu faydalı bir iş olan aydınlatmada kullandıkları için övgüye mazhar oldular.

Teknolojinin de elbette çok zararlı yönleri var ama şüphesiz çok faydalı

ve hayatı kolaylaştırıcı, rahatlatıcı yönleri de var. Biz teknolojiyi bize faydalı olan yönlerde kullanırsak elette bizleri aydınlatacak ve yardımcı olacak, aksi takdirde olumsuz yönlerde istimal edersek hayatımızı karartacak ve bize faydasından çok zararı olacak.

Zaman Kaybına Dikkat

Teknolojiyi kullanırken özellikle zaman kaybına çok dikkat etmek lazım. Zira başarı yolunda yürüyecek insanların en önemli ihtiyaçlarından biri de zamandır. Sanal âlemde zararlı şeyler yapmıyor olsanız bile orada gereksiz olarak harcadığınız zamanınız size kayıp olarak yetecektir. Bir soruyla bile sınavların kaybedildiği günümüzde birkaç soruyla sınavı kaybettiğiniz zaman sanal âlemde boşa geçen zamanın değerini daha iyi anlayacaksınız. Bu yüzden teknolojiyi kullanırken zamanınızın bilgisayar veya

telefon veyahut televizyon başında boşa geçmemesine dikkat etmelisiniz. “E hocam, biz zararlı şeyler izlemiyoruz, faydalı şeyler izliyoruz ya da bilgisayarda, telefonda yararlı işler yapıyoruz.” dediğinizi işitir gibiyim. Doğru, ama vazife-i asliyeye odaklanmak diye bir kaidemiz var, asıl vazife başarılı olmak ise başarı için ders çalışmanız gereken vakti sanal âlemde heba etmemeniz lazım.

En Büyük Tehlike:

Kötü ve Tanımadığımız Kişilerle Arkadaşlık

Sanal arkadaşlıkların en büyük tehlikelerinden biri de tanımadığımız ve bize hem maddi hem manevi zarar

verebilecek kişilerle arkadaşlık kurabilme tehlikesiyle bizleri karşı karşıya bırakmasıdır. Hatta dolandırıcıların son zamanlarda en çok kullandıkları yöntemlerden biri de sosyal medya hesapları üzerinden kişileri dolandırmaktır. Sizin en yakın arkadaşınız gibi görünüp, hatta bazen en samimi olduğunuz arkadaşlarınızdan birinin

adını kullanıp size farklı yöntemlerle yaklaşıp zarar verebiliyorlar. Hayatınıza ciddi zararlar verebilir, hayatınızın bir kısmını tümüyle alt üst edebiliyorlar.

Her Şeyde Olduğu Gibi Teknolojide de Vasat Olmak

Teknoloji, yerinde ve faydalı işlerde kullanıldığı müddetçe Cenab-ı Hakk’ın bizlere bu zamanda bahşettiği en büyük nimetlerden biridir. Her şeyde olduğu gibi teknolojiyi; televizyonu, telefonu, bilgisayarı kullanırken de vasat hareket etmeyi bilmeliyiz. Ne aşırı olup bize zarar verebilecek hâle getireceğiz ne de hiç kullanmayıp nimetlerinden mahrum kalacağız; vasat ölçülerde gerektiği zaman ve ihtiyacımız dairesinde kullanacağız.

ALLAH APAÇIKTIR

İslam dünyasında kendisine Hüccetü'l İslam payesi verilen büyük âlim İmam Gazzali şöyle der: "Bil ki mevcudatın en açığı ve en görüneni Cenab-ı Hak'tır." Modern felsefenin kurucusu Descartes de aynı görüştedir: "Tanrı'da var olan şeylerin tümünü henüz anlamadığımız hâlde hiçbir şeyi onun niteliklerini bildiğimiz kadar açık olarak bilemeyiz."

İmam Gazzali yukarıdaki sözlerinin devamında birçok akli deliller verir ve sadece varlığının değil bununla birlikte kudreti, ilmi ve diğer sıfatlarının varlığına zaruri olarak gördüğümüz her şeyin delalet ettiğini belirtir. Ona göre Allah'ın varlığına ilk delalet eden bizim nefsimiz, vasıflarımız, cisimlerimiz, değişen hâllerimiz, değişen kalplerimiz, hareket ve durgunluklarımızdaki bütün durumlarımız; daha sonra zahir ve batın duyularımızla idrak ettiğimiz taş, toprak, bitki, ağaç, hayvan, gök, yer, yıldız, kara, deniz, ateş, hava, cevher, araz gibi dış dünyamız.

Gazzali adeta Kur'an'ın "İnsanlara ufuklarda ve kendi nefislerinde ayetlerimizi göstereceğiz ki onun (Kur'an'ın) gerçek olduğu iyice belli olsun..." (Fussilet suresi, 53) ayetini açıklamaktadır.

Gazzali Allah'ın zatı ve sıfatlarını insanların daha iyi kavraması için terzi örneğini verir. Üstad, eserden müessire gider. Dikili bir elbise terziyi görmesek bile terzinin varlığını ilmen ve aklen ispat eder. Varlığı apaçıktır. Biliriz ki bunu yapan biri var ve o ilim, kudret, irade sahibidir. Terzinin bu sıfatları onun zahir ve batın diğer sıfatlarından daha açıktır. Terziyi görsek bile onun şehvet, öfke, yaratılış, sağlık ve hastalık gibi batın (gizli veya bize kapalı) sıfatlarının hepsini bilemeyiz. Zahir sıfatlarının da bir kısmını bilmiyoruz, bir kısmından da şüphe ediyoruz. Güler yüzlü ve iyi biri gibi görünüyorsa ama gerçekten öyle mi yoksa bize mi öyle görünüyor?

Hayat, kudret, irade, ilim sahibi olduğu ise bizim nezdimizde apaçıktır. Çünkü bunları onun dikiş hareketleriyle biliriz. Bu örnekle Gazzali bize kâinata bakarak ve onu okuyarak Allah-u Teala Hazretlerinin varlığını, kudretini, ilmini, iradesini ve diğer bazı sıfatlarını açıkça bilebileceğimizi ancak zatı ve bazı sıfatlarının bize kapalı olduğunu anlatmaktadır. Bu sıfatlarını da Mevla Teala, peygamberlerine indirdikleriyle açıklıyor. Birçok İslam âlimi kevnî ayetleri buna benzer örneklerle açıklar.

İbni Sina ise Allah'ın varlığını ispat etmek için O'nun yarattığı şeylerde delil aramaya bile gerek olmadığını belirtir. Tam tersine Allah'ın varlığına ait delilleri aklen varlığı mümkün ve vacip olan şeyde aramamız gerekmektedir. Yani şu gördüğümüz kâinat, varlığı mümkün olandır, onun var olması için belli illet ve sebeplere ihtiyaç vardır. Dolayısıyla bu varlık kendi zatiyla değil başkası tarafından meydana getirilmiştir. Bu nedenle ilk mevcudu yani varlığı vacip yani zorunlu olanı düşünmemiz için varlığı mümkün olan şeylerde delil aramaya gerek yoktur. Dolayısıyla ona göre her ne kadar ilk mevcuda delalet ediyorsa da burada ilk varlığı düşünmek daha sağlam metottur.

Öte taraftan Batı dünyası da özellikle metafizikle ilgili alanda Allah'ın varlığı konusunu çok geniş çaplı olarak ele alır. Özellikle modern felsefenin kurucusu olarak kabul edilen Descartes, bilinen eserden müessire yönteminin üstünde daha girift ve yeni yöntemler aramaya girer. Özellikle Meditasyonlar adlı eserini bunun için ele alır. Zamanının ünlü düşünürü ve modern dünyada atomculuğu yeniden canlandıran Gassendi bu konuda onu uyarır ve Descartes'e bir mektup yazarak "Evrenin göklerle diğer önemli parçalarının irdelenmesinden çıkarılabilen inan-

dirıcı kanıtı bir yana bıraksak bile Tanrı'nın varlığı için her yaratık türünde –gerek bitkilerde gerek hayvanlarda, gerek insanlarda nihayet sizin Tanrı'nın imge ve karakterini taşıyan parçanızda, hatta bedeninizde- parçalar arasında görülen o güzel düzen, iş görüş, ekonomiden başka nereden daha güzel kanıtlar çıkarabilirsiniz? Nitekim birçok büyük adamın da insan vücudunun bu anatomik irdelenmesinden yalnız Tanrı bilincine yükselmekle kalmayıp onun her parçaya verdiği bu yetkin düzende son derece hayranlık verici bir bilgelik ve benzersiz bir esirgeyicilik görerek, kendilerini ona övgüler düzmek zorunda kaldıkları görülmüştür..." der.

Leibniz, mefhumlarımızı üçe ayırdıktan sonra "Tanrı", "kudret" ve "faaliyet" gibi mefhumlarımızın müdrikeye has aklı mefhumlardan olduğunu ve seçik olduğunu belirtir.

Christian Wolff da Tanrı'nın varlıklar içinde en gerçek olanı olduğuna inanır. Hegel de yaratıcı Tanrıyla ilgili olarak Platon ve Aristoteles'in "Tanrı kendini bildirme noktasında zaten kıskanç değildir." dediklerini belirtir. Yani Tanrı kendini aşikâr gösterir. Bununla birlikte "Tanrıya ait bilgiye nasıl ulaşıyoruz sorusunu da Descartes gibi "Çünkü biz kesin olarak düşünen varlığız." diyerek cevap verir.

Tüm bunlara rağmen yine de insanların bir kısmı zaman zaman şüpheyeye düşmektedirler. İ. Gazzali'ye göre bunun başlıca iki sebebi var. Biri Allah'ın büyüklüğünden dehşete kapılan aklın O'nu idraktan aciz kalmasıdır. Buna örnek olarak yarasanın gece görüp gündüz güneşin etkili ışınlarına bakmaktan aciz kaldığı için görememesini vermektedir. Basireti kuvvetli olan kimse, Allah'tan başka varlık görmez ve ondan başkasını bilmez. Descartes ise bu şüphenin nedenini ön yargılara bağlar. Ruhumuz ya da düşüncelerimiz ön yargılardan özgür kılınsaydı bu gerçeklere inanmakta insanların zorluk çekmeyeceklerini belirtir.

Gazzali'ye göre şüphenin diğer sebebi de eşyanın zıddıyla bilinmesinden kaynaklanması ilkesidir. Oysa Allah Azze ve Celle apaçıktır, her zaman ve her yerde bulunmaktadır. Şair Hayalî bunu "O mâhîler ki derya içredür deryayı bilmezler" mısrasıyla özetlemiştir.

Bir nesne düşünün ki onun varlığı ona sır kalmayacak kadar yayılmış, genelleşmiştir. Örneğin pis kokulu bir ortam düşünün. Bir ara işim gereği bir bölgeye gitmiştim. O bölgeye şehrin çöpleri dökülüyordu. Bu çöp alanı çok ilkel. Koku çöpün döküldüğü alanın yaklaşık 2 km. yarıçapı alanına yayılıyordu. Bu alanda evler, okullar, sağlık ocakları, taziye evleri vs. bulunuyordu. Yanımdakilere "Ben çok rahatsız oldum. Bu insanlar burada nasıl yaşıyor?" dedim. Orada birkaç saat durduktan sonra sorumun cevabını kendim buldum. Çünkü bir müddet sonra artık o kokuyu hissetmemeye

başladım. O bölgede yaşayanlar bir müddet sonra kokuyu kanıksıyorlar ve artık hissetmiyorlardı. Ne zaman ki o bölgeden ayrılıp kokusuz bir ortama gidiyorlar ve tekrar kokulu ortama dönüyorlarsa o zaman kokunun varlığını tekrar algılıyorlar. Kokulu bir ortamın zıddı olmadıkça koku bilinmez. O ortamdaki uzaklaşıp on dakika sonra oraya dönülecek olsa koku tekrar fark ediliyor.

Yeni doğan bir çocuk on yıl o bölgeden ayrılmaya denizin içindeki balıkların suda olduklarını bilemedikleri gibi o da kokuyu bilmez. O çocuğa "Sen pis kokulu bir alanda yaşıyorsun?" deseler de çocuk yaşadığı alanın kokulu olduğunu anlamaz, belki buna inanmaz, ta ki o ortamdaki kokusuz bir ortama gidene kadar. Belki kör doğan bir çocuğun karanlığı bilmediği gibi. İmam-ı Gazzali, "Biz nurun varlığını yokluğuyla bildik." diyor.

Büyük İmam, "Eğer yokluğu olmasaydı ancak şiddetli bir zorluk çektikten sonra onun varlığına vakıf olabilirdik. Cenab-ı Hak varlıkların en zahiridir, en açık olanı. Bütün varlık onunla ortaya çıkmıştır. Hâşâ onun yokluğu olsaydı veya hâşâ varlığı değişseydi muhak-

kak gökler ve yer yıkılırdı. O'nun varlığı bütün durumlarda sürekli. Olmaması imkânsızdır." diye devam ediyor.

Allah'ın fiilleri, O'nun kudret eserlerinden biridir. Bütün fiiller Allah'a tabidir. Dolayısıyla bir kimse kainattaki olayların hangisine baksa O'nu görür. Bütün alem Allah'ın yazdığı ve levhi mahfuzda sakladığı bir kitaptır. Gazzali, kâinata ve olaylara Allah'ın fiilleri olarak bakan bir kimsenin Allah'tan başkasını görmeyen hakiki bir muvahhid olduğunu belirtir. Ona göre bu kimse nefsi de kendi nefsi hasebiyle değil Allah'ın kulu olarak bakar. Fena fi't-Tevhid, fena an-nefsihi (Tevhidde fani olmuş, nefsinden yok olmuş) denilen şahıslar bunlardır.

İnsanların zaman zaman şüpheyeye düşmesi yeterince tefekkür edememesi ve basiretinin, görme ve akletme seviyesinin düşüklüğünden kaynaklanır. Tamamen inkâr ise Hüseyin Hatemi'nin veciz ifadesiyle "ya garazdan ya marazdan" kaynaklanır. İnsan ya şeytan misali inadından ya da basiretinin kapanmasından, hastalık seviyesine çıkmasından inkâr edebilir. İman elzem, şüphe imandan bir cüz, inkâr ise gazez veya hastalıktandır.

"İman elzem, şüphe imandan bir cüz, inkâr ise gazez veya hastalıktandır."

PAYLAŞMAYI YENİDEN TASARLA!

20. yüzyıl yeraltı kaynaklarını sömürdü, 21. Yüzyıl beşeri kaynakları sömürüyor! Sömürü boyut değiştirdiğine göre, direnç de boyut değiştirmelidir! Bu açıdan dijital dünyanın kelimelerine bakıp eylemlerini görmek, sömürüdeki değişimi anlamak için yeterlidir! Bu noktada “yeni normal” diyenler, eskinin “normal” olmadığını da itiraf etmektedir. Bu itiraf bizi, kutunun dışına çıkmaya ve “dijital çağda öncü olmanın reçetesi”ne sahip olmaya davet ediyor.

Fiziki ve beşeri kaynakları sömüren mevcut yapı bir çıkmaza girdiğinden kendini sıfırlamak istiyor. “Büyük Reset” çıkışı bunun bir göstergesidir. Bu çıkışı iyi okumak ve “reset” yerine “restart” yap-tır-mak, sorumluluk sahibi herkesin görevidir. Bu “re”yi sağlayacak revizyon ve reform için “dijital çağda öncü olmanın reçetesi”ne sahip olmalıyız. Öncülük; önceliklidir! Öncelikleri kendi “dünya görüşü”müze göre belirlemek için; kompleks problem çözme yerini “kutu dışında düşünme”ye bırakmalıdır. Çünkü girdiler değişmeden çıktılar değişmemektedir.

Kutunun içinde kalanlar sorunun parçası oldukları için, onların çözümün parçası olamayacağı açıktır. Kutu dışında düşünmeyi başarabilenler, çevresindekilerle koordine olabilmek yerine takım olabilmek için çabalayacaktır. Elbette bu çabaya yine kutu dışında düşünebilenler omuz verecektir. Kutunun dışında düşünenlerin çaba ve destekleriyle kurulan takımlarda personel yönetimi değil, yetenek yönetimi esastır. Çünkü, öncülük süreçlerini yeniden başlatacak

“reproses”ler için gereken tek şey; ekosistem oluşturmaktır. Her “reproses”te çapını yeniden büyüten bu ekosistemi desteklemek isteyenlerin yapması gereken ise; ortama uyum sağlama yerine eleştirel düşünmedir.

Kendi yaptıkları başta olmak üzere tüm gelişmeleri eleştirel düşünme yoluyla değerlendirmek, zamanla olayları müzakere yerine, paradigma değişimine bırakacaktır. Paradigma değişikliği ise, bir zekâ türünden diğerine geçebilen her insana verilen bir ödüldür. Bu ödül sayesinde dijital çağda öncü olmak, IQ yerine duygusal zekâ (EQ) ile kolaylaşacaktır. Bu kolaylık müjdeleyen bir dille buluşarak, “dokuz köyden kovulmak” yerine, “doğru söyleyenin dokuz köyde heykelini dikerler” perspektifiyle yeniden şekillendirmeliyiz. Böylece yargılama yerine yargılamadan karar veren bir üslup kazanılacak, artık aktif dinleyiciler bununla yetinmeyip, katılımcı olarak bu yolculukta yerini alacaktır.

2020 yılı ve salgın süreci çözümün, “yüzeysel çözümlere bel bağlamak yerine, köklü çözümlere yönelmekle” gerçekleşeceğini insanlara göstermiştir. İş birliği ahlakı, karşılıklı güven ve bilgi paylaşımıyla sadece bireylerin değil, ülkelerin hatta sistemlerin de “kural temelli düzenin” kurulma beklentisini artırmıştır. Bu anlamda, güncelliğini yitirmiş olan her şeyi içine alacak şekilde ekosistemin güncellenmesi ve paylaşmanın yeniden tasarlanması gerekiyor.

Güvendiğiniz Lezzet

beyzapilic.com.tr •   beyzapilic

ÇOCUĞUM BENİ NEDEN DİNLEMİYOR, ÇOCUĞUM NARSİST Mİ?

Her geçen gün, günlük hayatımıza yeni kavramlar giriyor. Bu kavramlardan biri de “narsizm”. Peki nedir narsisizm?

Narsizm kısaca kişinin, kendisine âşık olması olarak tanımlanan bir terimdir. Bu terimi ilk kez kullanan Sigmund Freud’dur. Kelime kökeni Yunan mitolojisinde bir kahraman olan Narcissus’tan gelir. Mitolojiye göre Narcissus, kendisine o kadar çok hayrandır ki kendini izlemek için sık sık göle gider. Bir gün kendini suda izlerken suya düşüp boğulur. Narsizm kendini herkesten üstün görme, her zaman haklı görme; başkalarını da değersiz, beceriksiz, yetersiz görmedir. Kişinin kendini aşırı beğenme hâlidir. Tıpta “kişilik bozukluğu” olarak tanımlanır. Normal bir insanın özgüvenli olması ile karıştırılmamalıdır.

Makam, itibar ve sosyal konumunun bulunması anlamına gelen câh; bir şahsın kendini büyük görmesi, övünmesi, kendi görüşünü üstün görmesi, kendini ve yaptıklarını beğenerek böbürlenmesi manasına gelen ucb; büyük olma isteği, kişinin kendisini insanların en iyisi, en üstünü görmesi, bu duyguyla başkalarını aşağılayıcı davranışlarda bulunması anlamına gelen kibir; başkalarına ihtiyaç duymama, muhtaç olmama ve kendini yeterli görme manasına gelen istiğna; isim ve marka olmak için gösteriş yapma manalarını içeren riya gibi kavramların hep birlikte narsizmi bütün yönleriyle tanımladığı söylenebilir.

Kur’ân, narsist tavırlı Şeytan’a, benzemekten sakınılmasını emreder. Allah (cc) Şeytan’a, Hz Âdem’e (as.) secde etmesini emretmiştir. Şeytan emri yerine getirmeyince huzurdan kovulmuştur. Şeytan’dan ve ona Kendini ilahlık seviye-

sine çıkaran Nemrut, Firavun ve Karun gibi şahsiyetlerden ve kötü sonlarından bahsederek inananları bu tür davranışlardan uzak tutmaya çalışır.

Genellikle yetişkinlerde görülen kendini üstün görme, kendini aşırı beğenme, her zaman kendini haklı görme, başkalarını değersiz, beceriksiz, yetersiz görme hâli son zamanlarda çocuklarda da görülmeye başlanmıştır. Çocuk, bu durumu arkadaşına yansıtabilir. Ancak çocukların bu durumu en çok anne ve babaya yansıttığı görülmektedir. Llyons ve Million çocuğun narsist olmasını, anne ve babaların tutumuna bağlamaktadır.

Llyons (1999) da anne-baba serbestliğinin yüksek seviyede narsisizme neden olduğunu söyler. Bu durum Million (1981) tarafından da vurgulanmıştır. Million kişilik bozukluklarının hem bireyin biyolojik yapısının hem de erken öğrenme ortamının ürünü olduğunu, özellikle narsisizmin hatalı çocuk yetiştirmenin ürünü olduğunu iddia eder. Der ki: “Nedenleri ne olursa olsun, bazı ebeveynler çocuklarını ‘Tanrının insanlığa armağanı’ olarak görüyor. Bu aileler çocuklarına, onların her istediğinin bir komut olduğunu, karşılığında hiçbir şey yapmasalar bile istediklerini elde edebileceklerini ve onların az bir çaba göstermeden ön planda olmayı hak ettiklerini öğretiyor, onlara aşırı toleranslı davranıyor ve onları şımartıyorlar.”

Yani Llyons ve Million çocuğun narsist olma sebebinin anne ve babaların yanlış tutumlarından ve çocuklara aşırı değer vermesinden kaynaklandığını belirtiyor. Görsel medyanın ve sosyal medyanın çok etkili olduğu bir dönemdeyiz. Kitaplar, eğitim videoları, aile uzmanları psikologlar,

pedagoglar, psikiyatristlerin çok olduğu, anne ve babaların “bilinçli” olarak tanımlandığı bir dönemdeyiz. Ama çocuklara bakıyoruz davranış problemleriyle dolular. Özellikle anne ve babasının sözünü dinlemeyen, onlara “Sen kim-sin?” diyen, onları aşağılayan, yetersiz, bilgisiz olarak gören çocuklar var. Bu çocuklar ebeveynlerin kurallarına uymuyor ve onlara saygı da duymuyor.

Peki, anne ve babalar neden böyle davranıyor? Hangi davranışlar çocukları narsizme götürüyor?

Günümüz uzmanları “Çocuğunuza değer verin.” derler. Bu tavsiyelerin abartıldığını hatta yanlış anlaşıldığını düşünüyorum. Ebeveynler “değer verme”yi “çocuğu yersiz ve aşırı övme” olarak algıladılar. Öğrenci velilerimden çocukları için kullandıkları şu sözleri duyuyorum “Öyle oyunlar yükleyip oynuyor ki hocam, vallahi ben yapamam, mükemmel ötesi yapıyor, ben bile anlayamıyorum.” diyorlar. İşte problem durum tam da burada oluşuyor. Ebeveyn, basit bir oyunu oynayan çocuğu, aşırı överek çocuğa bilgisayar uzmanıymış gibi davranıyor. Çocukta “anlamsız, abartılmış bir özgüven” oluşuyor. “Ben ne mükemmelim yaaa, ne kadar eşsizim!” düşüncesi oluşuyor.

Yine Ebeveyn, kendini çocuğunun yanında, “Ben bile yapamam” diyerek kendini küçük düşürüyor. Hâlbuki ebeveyn biraz uğraşsa daha iyisini yapabilir. Ama istemeyerek kendini bilgisiz, yetersiz gösteriyor. Bu durumda çocuk kendini eşsiz, anne babasını cahil, günümüz şartlarına ayak uyduramayan olarak görüyor, anne ve babasını saymıyor, aile içi kurallara da uymuyor. Sonuçta çocuk anne babası ile çatışıyor.

Çevremde çocuğunu yersiz göklere çıkaran, yersiz öven anne ve babalar görüyorum. Bunun karşısında anne ve babasını zamanın teknik konularını bilmeyen, çağa ayak uyduramayan, yetersiz, bilgisiz olduğunu düşünen çocuklar var. Sizce de anne ve baba tutumlarımızda bir yanlışlık yok mu?

Yine günümüz uzmanları “Çocuklarınızı koşulsuz sevin.” derler. Zaten anne ve baba fıtrat gereği çocuklarını severler. Ancak sevgi ve övgü karıştırılmamalıdır. Mueller ve Dweck adında iki uzman bilimsel çalışma yapıyorlar ve diyorlar ki: “Çocuklarınızı skora bağlı, sonuca bağlı övmezseniz çocuğunuz ya tembel ya da narsist olur.” Çocukların şahsi kişiliğinin övülmesi yerine, çocukların davranışları sonuçlarına göre değerlendirmeli. “Sen harikasin, sen çok değerlisin, mükemmelsin.” yerine “Bu çalışmandan ötürü seni tebrik ediyorum.” denmelidir.

Çocuğu narsisizme götüren diğer husus farkında olmadan “iyi aile, iyi anne baba” olmak adına “çocuk erkil” aile modeli içinde yaşamak. Günümüzde pek çok anne ve baba çocukların reşit olmadığını unutuyor, neredeyse her şeyi küçücük çocuğa sorup karar veriyor. Eve oturma

odası takımı alınacak, okul öncesi dönemdeki çocuklarına sorarak alıyorlar. “Bu takımı almamıza kızımız karar verdi.” diyorlar. Böyle bir soru çocuğu aşar, onun verebileceği bir karar değildir.

Çocuk parka gitmek istiyor. Anne ve babası işlerini bırakıp “Tamam” diyorlar. Çocuk “Şaka yaptım, vazgeçtim.” diyor. Anne, baba “Tamam” deyip kıyafetlerini değiştiriyor. Çocuk “Tekrar fikrimi değiştirdim, gidelim” diyor. Anne ve baba “Tamam sen ne dersin o” diyor. Çocuk, anne ve babasını parmağında oynatıyor. İşin ilginç tarafı ebeveynler, bunu her yerde söylüyorlar, anlatıyorlar, itiraf ediyorlar “Çocuklarımız bizi parmağında oynatıyor.” diyerek vahim durumu daha da pekiştiriyorlar.

Çocuğu narsisizme götüren başka bir mesele de anne ve baba olarak çocuklardan izin almak. Çocuğu “onay merkezi” yapmak. Anne ve babalardan çocukları ile konuşurken şu cümleleri duyuyoruz: “İzin verirsen yemeğimi yiyebilir miyim? Tuvalete gidebilir miyim? İşe gidebilir miyim? Dışarı çıkabilir miyim? Çok yoruludum, oturabilir miyim? Adeta çocuğa onay merkezi görevi verilmiş. Bir yetişkinin kendi inisiyatifiinde olduğu bir durumda çocuğundan izin alması doğru değildir. Anne ve babanın bu konudaki görevi, çocuğuna izin istemeyi öğretmesidir. Bunu öğretmek isterken çocuğa “rol model olmak adına” çocuğu onay merkezi yapmak ona olduğundan fazla değer yüklemektir.

Çocuğu narsisizme götüren bir diğer durum “şişirilmiş benlik algısı”dır. “Şimdiki çocuklar Z Kuşağı gümbür gümbür geliyor. Onlar çok farklı, çok özgüvenli, telefona bakmadan mesaj yazma, gönderme, cevap yazma becerilerine sahip vb...” cümlelerle çocuğun benlik algısı şişiriliyor. Bu şişkinlik kocaman bir balona dönüşüyor. Peki ya önceki nesil ne olacak, onlar değersiz! Öyle mi? “Onlar Z Kuşağı” diyerek öncekilerden ayırıştırılıyor. Doğru mu yani? Henüz hayatının çok başında olan, hayatla ilgili hiçbir tecrübesi olmayan, bilgisi çok sınırlı çocukların benlikleri şişirildikçe şişiriliyor.

Bu balon bir gün patlayacak. Peki, çocuk buna hazır mı? Bu kadar üstün görülen çocuk, bir gün gerçeklerle yüzleşecek. Ruhunda nasıl fırtınalar kopacak kim bilir? Aslında normal bir çocuk olduğunu nasıl kabul edecek? Yazık değil mi bu çocuklara!

Çocuklarımıza Peygamberimiz Hz. Muhammed’in (sav.) mütevazı hayatı anlatılmalı ve O’nun yaklaşımı örnek göstermelidir. Çocukların şahsiyetleri değil, davranışları övülmelidir.

Çocuklarımıza dozunda sevgi ve ilgi göstererek onları narsizmden korumak dileği ve duası ile...

“Çocuklar haksız yere şişiriliyor, bu balon bir gün patlayacak. Peki çocuk buna hazır olacak mı? Yazık değil mi bu çocuklara?”

JAPONYA'DA EĞİTİM ÜZERİNE

ÖĞ-DER olarak Japon Eğitim Sistemini, Japonya Büyükelçiliği Müsteşarı Shinya TAKEUCHI ile konuştuk. Röportajımızın videosuna karekodu okutarak ulaşabilirsiniz.

Milli Şuur: Ülkemizde anaokulu eğitimi, kanunen zorunlu ama fiiliyatta uygulanamamaktadır. Japonya'da anaokulu eğitimi mecburi midir?

Shinya TAKEUCHI: Zorunlu değildir.

MŞ: Türk eğitim sisteminde 4 yıl ilkök, 4 yıl ortaokul ve 4 yıl lise mecburi eğitimidir. Japonya'da ilk, orta ve lise eğitimi kaçar yıldır?

İlkokul 6 sene, ortaokul 3 sene olmak üzere zorunlu eğitim toplamda 9 senedir. Şimdilerde ilkök ve ortaokul eğitimlerini birleştirerek toplamda 9 senelik eğitimi verebilen okullar da vardır. Bu tür okulların sayısı çok fazla değildir. Ayrıca lise eğitimi 3 yıl

dır ve zorunlu olmamasına rağmen devam oranı %98 küsur oranındadır. Kısaca neredeyse herkes lise eğitimine devam etmektedir.

MŞ: Ortaokuldan liseye geçişte Türkiye'de sınav yapılır ve başarılı olan öğrenciler fen lisesi dediğimiz daha üst düzeydeki liselere kaydolurlar. Japonya'da liseye geçiş sistemi nasıldır?

ST: Ortaokuldan mezun olabilmek için girilen bir sınav yoktur. Mezuniyete her bir okul kendisi karar verir. Liseye giriş sınavı noktasında devlet okulları söz konusu olduğunda; Japonya'da 47 il mevcut olup, her bir ilde sınav düzenlenmektedir. Devlet liseleri ve devlet üniversiteleri birbirine bağlılardır ve özel liselerin her birisi kendi sınavını yapar. Fen liseleri gibi bir lise türü Japonya'da yoktur. Fakat liseler arasında seviye farkı vardır. Bunlar ara-

sından yüksek seviyeli liselere giriş için olan sınav, çok rağbet gördüğü için zordur. Bu tür liselere gidebilmek için neredeyse herkes kurslara gitmektedir. Kısaca ortaokulda normal bir seviyede ders çalışarak bu tür iyi liselere girebilmek zordur.

MŞ: Yani kurslara mı devam ediyorlar?

ST: Evet, doğrudur.

MŞ: Türkiye'de Japon okullarında öğrencilerin okulların temizliğini kendileri yaptığı, yemekhanede yemekleri dağıttıkları ve masaları sildikleri, bulaşıkları yıkadıkları şeklinde bir söylenti var. Bu ne kadar doğru?

ST: Bunun bir tercüme hatası olduğunu düşünüyorum. Öğrenciyi ifade etmek için 2 ayrı kelime var: "Gakusei" denen kelime Japonya'da sadece üniversite öğrencileri için kullanılıyor.

MŞ: Lise öğrencisi seviyesine kadar olanlar mı kastediliyor?

ST: “Seito” kelimesini kullanıyoruz bu seviyedeki öğrenciler için.

MŞ: Bundan küçük öğrenciler mi kastediliyor?

ST: Evet, genel olarak soruluyor. Öncelikle “evet” mi “hayır” mı demek gerekirse cevap “evet”tir. Yanlış olan bir nokta vardır, o da öğrencilerin bulaşıkları yıkadıklarıdır.

MŞ: Onun dışındakiler doğru mudur?

ST: Evet, genel olarak doğrudur. “Okul Yemeği Servisi” (School food service) olan dönemler için çeşitli düzenlemelere gitmek gerekiyor. Aslında bunları görüntü izleyerek anlatmak daha kolay olurdu. Kısaca yemekhanede yemek yeme alışkanlığı lise ve üstü düzeylerde oluyor. İlkokul ve ortaokul seviyesinde ise “Okul Yemeği Servisi” deniyor ve okulun içinde, sınıflarda yeniyor.

MŞ: Amaç nedir? Neden öğrencilere temizlik yaptırılıyor?

ST: Ben de tam o konuda konuşmak istiyordum. Japonya’daki ilkököl ve ortaokul eğitiminde, “Bütünsel eğitim” amaçlanmaktadır. Yani hedef sadece kafanın kullanılacağı eğitim vermek değildir. Elbette ki vücut da eğitilmektedir ancak beraberinde ruhun eğitimi de amaçlanmaktadır. Bunu ise insanın kişilik oluşturmaları olarak özetleyebiliriz. Konular, sadece fen bilimleri, matematik gibi unsurlar değil aynı zamanda okulda gerçekleştirilen özel aktiviteler de eğitimin temel taşlarından birisi yapılmıştır.

MŞ: Bu tür aktiviteleri iyi bir şekilde gerçekleştirirse öğrencinin puanları da yükseliyor mu?

Okul puanıyla hiçbir alakası yok. Bunlar hiç öyle bir şekilde değerlendirilmez. Fakat her bir sönestrde öğrenciye verilen belgede değerlendirmenin yazılabileceği bir sütun

mevcuttur ve öğrencinin problemi veya yapmadığı şeyler olması halinde yorum şeklinde yazılmaktadır.

MŞ: Yerine getiriyor olması halinde o da yazar mı?

ST: Temizliği güzel bir şekilde yapıyor, temizlik yapma şekli iyi veya kötü gibi bir değerlendirme ögesi olarak değil de “işbirliği yapma gücüne” ya da insanlarla iyi ilişkiler geliştirip geliştiremediğine bakılmaktadır.

MŞ: Öğrenci, evde olduğu gibi okulda da sorumluluklarını yerine getirebiliyor anlamına mı gelmektedir?

"Öğrenci sorumluluk aktivitelerinin amacı, insan ilişkilerini, grup üyesi olma eğitimi sağlamaktır."

ST: Bu tür aktivitelerin amacı biraz önce de söylediğim gibi; insan ilişkilerini, grup üyesi olma eğitimi sağlamaktır. Sınıflar 5-6 öğrencilik küçük gruplara ayrılırlar ve nöbetleşe görevlendirilirler. Bu aktiviteleri, her bir nöbeti gelen grup; biz daha iyi ve daha kısa sürede gerçekleştireceğiz gibi amaçlarla rekabette bulunurlar. İşte bu tür eğitimin biri de temizliktir. Sadece temizlik değil farklı farklı işleri nöbet sırası gelen grup yapmaktadır. Örneğin; sabah okula gidip tahtayı silip, temizlemek gibi. Lise döneminde de sınıf için aktiviteler gibi benzeri uygulamalar yapılmaktadır ama lisede “öğle yemeği servisi” yoktur.

MŞ: Türkiye’de meslek liseleri diye meslek öğrenimine yönelik liseler de var. Japonya’da liselerde böyle bir ayırım var mıdır?

ST: Vardır. Normal liseler % 73’ü oluşturmaktadır. Meslek ilişkili olan liselerin oranı ise yaklaşık %18’dir. Kalanları ise bunların dışındaki liselerdir. Bu rakam öğrencilerin sayısına göre. Bunlar arasında Endüstri liseleri en fazladır. Öğrenci sayısı 246,000’dir. İkinci sırada ticaret, üçüncü sırada ise tarım liseleri vardır. Geçmişe oranla sayılarda biraz düşüş vardır. Diğerleri ise daha da az sayıdadır.

MŞ: Meslek liselerine giden öğrenciler kendi alanlarında mı üniversite eğitimi görmektedirler? Örneğin, meslek lisesinde okuyan bir öğrenci tıp eğitimi alabilir mi?

ST: Japonya’da, temel olarak her bir üniversite kendi sınavını yapmaktadır. Ülke genelinde yapılan bir sınav da vardır ve bu da bir referans olarak alınır. Sınav puanının baz alınan oranı üniversiteye bağlı olarak farklılık göstermektedir. Başka bir deyişle, tamamen bu sınava göre belirleyen yerler olduğu gibi, genel sınavın sonucunu çok fazla dikkate almadan, kendi yaptığı sınavın sonucuna bakarak belirleyen üniversiteler de vardır. Yani uygulamalar üniversitelere göre farklılık gösterir ama ne tür bir liseye gidildiği önemli değil. Bu yüzden lise; normal de olsa, endüstri de olsa, tarım da olsa fark etmiyor. Sınava girip, ayrıca üniversitenin kendi yaptığı sınavdan da iyi sonuç elde ederseniz, arzu ettiğiniz üniversitenin bölümüne gidebilirsiniz. O nedenle öğrenciler ne tür liseye giderse gitsin eşit şanslara sahiptir. Fakat normal liselerle kıyaslayınca meslek liseleri, giriş sınavında kaçınılmaz olarak dezavantajlı konumdadırlar.

MŞ: Ülkemizde açık lise ve üniversite adıyla; okula devam zorunluluğu olmayan, sadece derslerin sınavlarına girerek lise ve üniversite bitirenler var. Japonya’da böyle bir sistem var mıdır?

ST: Sistem olarak var fakat fazla tercih edilmemektedir. Örneğin; lise sevi-

yesinde söyleyecek olursak; gündüz tüm gün okula devam eden öğrenci sayısı 3,24 milyon iken açık sisteme devam eden öğrencilerin sayısı yaklaşık olarak sadece 0.19 milyondur. Üniversiteler de var ancak sayı olarak çok fazla değildir.

MŞ: Türkiye’de eğitim fakültesi mezunları öğretmenlik yapar. Japonya’da öğretmenlik yapmanın şartları nelerdir, kimler öğretmenlik yapabilir?

ST: 20 yıl kadar önce, eğitim fakültesini bitirip öğretmenlik yapan kişilerin sayısı, bir başka bölümü bitirip de öğretmen olanların sayısına göre daha çoktu. Fakat bu oran gittikçe düştü. Şimdilerde ise başka bölümleri bitirmiş olanların sayısı daha fazla. Bir başka deyişle, öğretmen olmak için alınması gereken dersler Devlet tarafından (Eğitim Bakanlığı, MEXT) belirlenmiştir. Örneğin “eğitim psikolojisi” gibi. Bunun gibi belirlenmiş bazı dersler alınmak zorundadır. Bunun yanında, okunan bölüm ile ilgisi yoktur. Gerekli görülen dersleri seçip (ek bir öğretmen eğitimi kursu tamamlamanız) ve böylelikle öğretmenlik lisansı (formasyon) almak zorunludur. Bu, okul türüne bağlı olarak değişim göstermektedir. İlkokul lisansı, ortaokul lisansı, lise lisansı şeklinde ayrıldığı gibi matematik, fen, edebiyat gibi her konu için de farklılık gösterir. Aynı zamanda meslek türüne göre de (Okulda öğrencilerin sağlık durumlarından sorumlu olan hemşire öğretmenlik, normal öğretmen, beslenme öğretmenliği vb.) farklılık gösterebilmektedir. Bu şekilde lisans alınsa da illerde düzenlenen sınavlara da girmek zorundalardır. Bu sınavlar neticesinde öğretmenler seçilmektedir. Kısaca 47 ilin her birinde, kaç öğretmene ihtiyaç duyulduğu, o yıl kaç öğretmen alımı yapılacağı belirlenir. Bu şekilde alım için sınavla gerekli öğretmen sayısı kadar alım yapılır. Kısaca zor bir prosedürdür.

MŞ: Türkiye’de merkezden karar alınmakta ama Japonya’da yerelde, iller bu tür kararları vermekteler doğru mudur?

ST: Evet doğrudur. Maaşlar da devlet tarafından sübvans (hibe) edilmekte yerel yönetim tarafından verilmektedir. Okuldaki öğretmenler devlet memuru değil, yerel memurlardır.

MŞ: Japonya’da bir fabrika işçisi olmak için nerelerden mezun olmak gerekir?

“Hedef sadece kafanın kullanılacağı eğitim vermek değildir, beraberinde ruhun eğitimi de amaçlanmaktadır.”

ST: Belirlenmiş bir kural yoktur. Japonya yapısal olarak Avrupa’dakinden daha farklıdır. Eğer belirli bir kalifikasyonu yoksa iş bulunamaması durumu daha çok Avrupa için geçerlidir. Japonya’da ise liseden mezun olur olmaz, hiçbir kalifikasyonunuz olmasa bile nitelsiz olarak şirkete girebilirsiniz.

MŞ: Örneğin benim hiçbir kalifikasyonum olmasa bile Toyota’nın fabrikasında işe girebilir miyim?

ST: Sorun olmayacaktır. (Fabrikada değil ama) İdari alandaki işlerde çalışabilme olanağınız var. Özellikle iş yerlerinde belirli bir teknik bilgi gerektirmeyen bazı işler olduğundan (Japonya’da deneyimi olmayan kişiler de bu işler için seçilebilmekte), endüstri liselerinden mezun olanlar alt seviyede de olsa bir kalifikasyon edinebilmekteler. Okulda derslerinize çalışırsanız, genellikle asgari nite-

liklere sahip olursunuz. Şirkete girdikten sonra çalışıp öğrenerek, daha yüksek nitelikler kazanabilir, daha yüksek konumda bir iş yapabilirsiniz. Böylece bu durum bir teşvik halini almaktadır.

MŞ: Japonya’da devlet kurumlarında çalışmak isteyenler sınavlara mı giriyorlar, yoksa kurumların kendisi mi başvurular arasında tercih ediyor?

ST: Devlet memuru olmak için, Ulusal Personel Kurumu (Tr: Devlet Personel Başkanlığı) tarafından yapılan bir sınav vardır. Ayrıca bölgelerde, her bir il de kendi sınavını yapmaktadır. Altlarındaki kasabalar ve köylerde her biri kendi sınavını yapmaktadır. Fakat sınavdan başarılı oluns bile, kişinin seçildiği anlamına gelmez. Devlet söz konusu olduğunda; sınavda başarılı olan her bir birey, çalışmak istediği kuruma giderek onların düzenlediği mülakata girer. Başvuruları alan kurum mülakatın sonucuna göre seçimini yapar. Kısaca iki aşamalıdır, ancak sürecin devamının daha zor olduğu söylenebilir.

MŞ: Japonya’da devlet okulları dışında özel okullar da var mıdır?

ST: Evet vardır. Hatta üniversite seviyesindeki özel okullar, devlet üniversitelerine göre daha fazladır.

MŞ: Kalite olarak nasıl, devlet üniversiteleri daha mı iyi?

ST: Eğitim Bakanlığı’ndan geliyor olduğumdan, mesleğim gereği buna cevap vermem zor. Açıkçası buna cevap veremem. Ancak genel olarak söylenecek olursa, özel üniversitelerden iyi olan da var iyi olmayan da var.

MŞ: Ben dışardan birisi olarak söyleyebilirim. Genel olarak Japon Üniversiteleri çok iyi diye duyuyoruz. Başka bir konuyla devam edelim: Japonya’da Türkler ve Osmanlı İmparatorluğu ile ilgili nasıl bilgiler veriliyor?

ST: Okulda verilen çeşitli konular arasında “Sosyal Bilgiler” vardır. Lise döneminde ise coğrafya, tarih ve yurttaşlık diye genişçe bir konu yer almaktadır. Bu coğrafya-tarih altında ise “Dünya tarihi” bölümü ise 2 kategoriye ayrılmıştır:

- 16. yüzyıldan itibaren günümüze kadar olan modern dönem: Modern dönem ve günümüz (Dünya Tarihi A)
- Daha eski, antik zamanlardan günümüze kadar olanı ise bir diğeri (Dünya Tarihi B)

Bu dünya tarihi kategorilerinden birine A, diğerine B diyelim. Bu kategorilerin ikisinden birini mutlaka almak zorundadır öğrenciler. Hangi konuyu seçeceklerine kendileri karar verebilirler ancak birini seçmek zorundalardır. Yani ikisinden birini çalışmak zorundalardır. Her iki kategoride de tabii ki Türkiye mevcuttur. Örneğin Osmanlı Tarihi’nden bahsedecek olursak, sayfalarca yer alıyordur ders kitabında.

MŞ: Japonya’da derslerde İslam dini hakkında da bilgi veriliyor mu?

ST: Elbette. Örneğin, “Etik” diye bir ders var. Bu derste dünya dinleri işleniyor. Bu dersin ders kitabının “İçindekiler” kısmına baktığımızda:

2. bölümde insan bilinci ve yaşam tarzı olarak bir başlık var. Bunun altında ise 2. üniteye yaşamdaki dinler kısmı var. Bu yaşamdaki dinlerden sadece üçü verilmekte ve bunlar:

1-Hristiyanlık 2-İslam 3-Budizm şeklindedir.

Bunlar ders kitabında ayrıntılı bir şekilde anlatılır ve çalışılır.

MŞ: Bu lisede mi yapıyor?

ST: Evet, liseden bahsediyorum.

MŞ: Ertuğrul Fırkateyni Faciası, Japon İmparatoru’nun Osmanlı İmparatorluğu’nu ziyareti gibi konular okullarda öğretiliyor mu?

ST: Öncelikle burada bir hatalı bilgi var: İmparator değil de İmparator’a

yakın yani İmparatorluk ailesi mensubu birisi ziyarette bulunmuştur. Söz konusu kişi Prens Komatsu Akihito, 1887’de İstanbul’u ziyaret etti ve Sultan 2. Abdulhamit ile görüştü. Ziyaret esnasındaki sıcak misafirperverliğe şükranlarını ifade etmek üzere, ertesi sene İmparator Meiji, o dönemin Devlet Başkanı olan Sultan için yazdığı teşekkür mektubunu ve bir nişan göndermişti. Ertesi yıl, yani 1889 yılında ise II. Abdülhamit’in yazdığı mektubu ve gönderdiği nişanı, Japonya’da İmparator Meiji’ye ulaştırmak üzere Ertuğrul yola çıktı. 1890 senesinde Japonya’ya ulaşan Ertuğrul dönüş yolunda kazaya uğradı. Ertuğrul Fırkateyni kazasına Japonya’daki birçok ders kitabında yer verilmektedir. Ayrıca Japonca kaynaklarda çok fazla ayrıntılı açıklamaları da vardır.

"Japonya'daki toplam üniversite sayısı 780'dir. %10'u da kadın üniversitesidir."

MŞ: Japon eğitim sistemi ile ilgili bize başka ne söylemek istersiniz?

ST: Bu sistemin içerisinde bulunduğum için bana her şey normal geldiğinden bir şeyin karakteristik olup olmadığını bilemediğimden yanıtlamak çok zor.

Örneğin; son zamanlarda “Kadın Üniversitesi” ile ilgili Türk medyasından çok fazla röportaj için gelenler oldu. Bununla ilgili konuşacak olursam; yasal olarak belirlenmiş bir kural, tanımlama yoktur. Bu nedenle, kadın üniversitelerinde kaç öğrenci olduğu sorulduğunda resmi bir istatistik olmadığından yanıt veremiyorum.

Çünkü her bir üniversite, öğrenci alımına kendisi karar verir. Sadece kadın öğrenci almaya karar veren üniversiteler kadın üniversitesidir ve bir tek erkek öğrenci bile bu üniversitelere alınsa insanlar onları kadın üniversitesi olarak adlandırmazlar.

MŞ: Kadın üniversitelerinde çalışanlar da tamamen kadın mıdır?

ST: Hayır, böyle bir durum söz konusu değildir. Üniversiteye göre farklılık göstermektedir. Kadın üniversiteleri sayı olarak 77 tanedir ve farklı farklıdır. O nedenle kadın öğretmenlerin daha fazla olduğu üniversiteler olduğu gibi tam tersine erkek hocaların daha fazla olduğu üniversiteler de vardır.

MŞ: Japonya’daki toplam üniversite sayısını biliyor musunuz?

ST: 780 üniversite bulunmaktadır. Dolayısıyla bu üniversitelerin %10’u kadın üniversitesidir diyebiliriz.

MŞ: Son sorum, bir akademisyen olarak şahsi bir soru olacak: Türkiye ve Japonya arasındaki öğrenci değişimi konusunda ne söylemek istersiniz? Bence daha fazla olmalı. Çok fazla olduğunu düşünmüyorum.

ST: Size katılıyorum. Bu nedenle, değişim öğrencisi sayısını arttırmak için “Bilgi Merkezi” veya “Danışmanlık Merkezi” diyebileceğimiz, öğrencilerin fikir alabileceği bir merkez oluşturmaya çalışıyoruz. Bu merkezlerin yakın gelecekte faaliyete geçmesini umut ediyoruz.

BAĞIMSIZ RUHLAR HUZURLU YUVALAR

‘Bağımsız Ruhlar Huzurlu Yuvalar’ projesi İç İşleri bakanlığı Sivil Toplumla İlişkiler Genel Müdürlüğü’nün desteklediği ÖĞDER (Şuurlu Öğretmenler Derneği)’nin bir projesi.

Projenin amacı sinemanın gücünde faydalanarak bağımlılığın zararları ve kurtuluş yollarını anlatacak kısa filmlerle insanlarımızı buluşturmak ve film gösterimlerinden sonra bağımlılık konusunda tecrübeli kişilerin bağımlılık hakkında konuşmalarını sağlamak. Bilindiği gibi bağımlılıkla mücadele yolunda en etkili araçlardan birisi medyadır bu yüzden özellikle kısa filmler gerek duygusal gerekse bilişsel yolla bağımlılığın her türlüşünün zararlarını daha etkili anlatacağını düşünen ÖĞDER proje ekibi bu çalışmalarını gerçekleştirdi. Proje kapsamında çekilen filmler Gençlik spor bakanlığının destekleriyle çekildi.

ÖĞDER bu projeyi 3 aşamada gerçekleştirdi.

1-Bağımlılık konusunda kısa filmler için senaryo yarışmasının yapılması

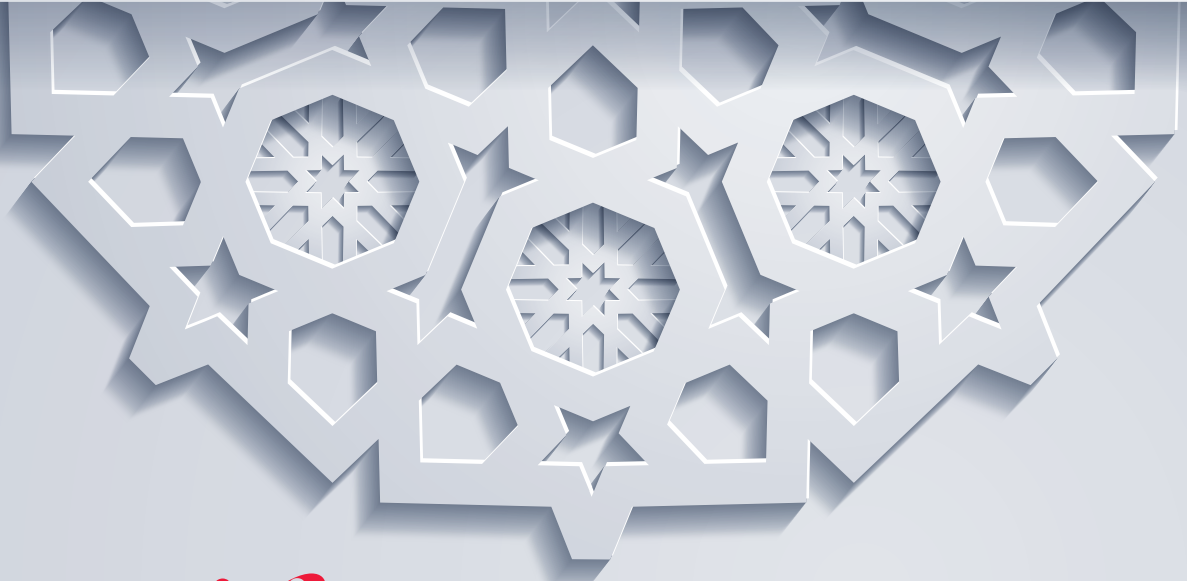
2-Ödül alan senaryoların filme çekilmesi

3-Çekilen filmlerin ‘Bağımsız Ruhlar Huzurlu Yuvalar’ kapsamında gösterilmesi.

Proje filmleri 2 aylık bir çekim sonrası tamamlandı. Çekilen filmler başta internet olmak üzere her türlü medya ortamında kapalı yayınlarda gençlere bağımlılıktan muzdarip aile bireylerinin de olduğu topluluklara gösterilmek üzere hazırlandı. Eylül ayından itibaren İç İşleri Bakanlığı Sivil Toplumla İlişkiler Genel Müdürlüğü’nün destekleriyle okullarda, yurtlarda, kültür ve gençlik merkezlerinde özel gösterimler düzenlenecek ve filminden yola çıkılarak konu hakkında bilgisi ve deneyimi olan konuşmacılar izleyicilere bağımlılık üzerine hitap edecek.

Proje filmlerinin rehberliğini yapan yönetmen-senarist İbrahim DEMİRKAN ‘Yorucu ve stresli bir süreçti. Çünkü bütçe bu işe yetecek miktarda değildi. ÖĞDER bütün imkanlarını seferber ederek bu bütçe açığını kapattı, gençlere faydalı bir projeye buluşturdu. Bende öğretmenim. Gençler oyun bağımlılığı, kumar, alkol ve uyuşturucu bağımlılığının pençesinde. Bu konuda uyarıcı şuurlandırıcı çalışmalar yapılması lazım. Gençlerle beraber 3 film çıktık. Çekimlere yaklaşık oyuncusundan çalışanına 120 kişi emek verdi. Gençler güzel bir işe imza attı. Bu filmlere emeği geçen herkese tek tek teşekkür ediyorum.’ dedi.

Filmleri afişlerimizdeki karekodları okutarak izleyebilirsiniz.

Hayat Suyu

Allah'a kavuşmak isteyen, itikat ve düzen olarak İslam'a teslim olur. Allah güzeldir, sadece güzel olanları kabul eder. Mümin, Allah'ın verdiği temiz rızıklardan yer, haram olan şeylerden kaçınır. Haram yiyenlerin duası kabul edilmez. Mümin, zinadan, yalandan ve kibirlenmekten uzak durmalıdır. Aşağıdaki hadisleri bu bakımdan önemseyerek okuyalım.

BUHARİ VE MÜSLİM'DEN: Hz.Aişe şöyle dedi;Allah'ın Resulü: "Kim Allah'a kavuşmak isterse, Allah da ona kavuşmak ister. Kim Allah'a kavuşmak istemezse, Allah da ona kavuşmayı arzu etmez" buyurdu.Bunun üzerine ben: Ey Allah'ın Resulü, ölümü sevmediği için mi kavuşmak istemez? Öyleyse hepimiz ölümü sevmeyiz, dedim. Allah Resulü: "Hayır, öyle değil. Mümine Allah'ın rahmeti, rızası ve cenneti müjdelendiği zaman Allah'a kavuşmak ister; işte o zaman Allah da ona kavuşmayı arzu eder. Kâfire Allah'ın azabı, gazabı haber verildiği zaman Allah'a kavuşmaktan hoşlanmaz; Allah da ona kavuşmaktan hoşlanmaz" buyurdu.

MÜSLİM'DEN: Peygamberimiz buyuruyor:"Allah güzeldir, sadece güzel olanları kabul eder. Allah, peygamberlerine neyi emrettiyse müminlere de onu emretmiştir. Allah, Peygamberlere: 'Ey peygamberler; temiz ve helal olan şeylerden yiyin, iyi ve faydalı işler yapın' buyurmuştur. Müminlere de: 'Ey iman edenler; size verdiğimiz rızıkların temiz olanlarından yiyin' buyurmuştur." Allah Resulü sonraşöyle buyurdular:"Bir kimse Allah yolunda uzun seferler yapar; saç başı dağınık, toza toprağa bulanmış vaziyette ellerinigökyüzüne açarak: Ey Rabbim,Ey Rabbim diye dua eder. Hâlbuki onun yediği haram, içtiği haram, gıdası haramdır. Böyle birinin duası nasıl kabul edilir."

MÜSLİM'DEN:Peygamberimiz buyuruyor: "Allah kıyamet gününde üç kişiyle konuşmaz, onları temize çıkarmaz, suratlarına bile bakmaz; onlar için acıklı azap vardır. Bunlar zina eden ihtiyar, yalan söyleyen hükümdar, kibirlenen fakirdir."

BİR SELAMINIZ YETER

Küçüktüm. Küçük de değilim belki ama yine de küçüktüm. Tam yedi yaşımıydım. Annem vefat edeli bir yıl olmuştu ama sol yanımin acısı henüz dinmemişti. Ramazan Bayramı arefesindeydik. Teyzemle bayramlık almaya gitmiştik. Bir pantolon, bir tişört ve bir de çocukluğumuzda bizim adını helik diye bildiğimiz naylon ayakkabı almıştı teyzem bana. Varsın iskarpin olmasın. Varsın naylon olsun ayakkabım. Bayramlık kıyafetlerim hazırды ve sevinçten havalara uçuyordum. Ayaklarım yere basmıyordu adeta. Eski siyah pazar poşetinin içindeki bayramlıklarımı arada bir çıkarıp seviyordum.

Pazardan yürüyerek teyzemin evine geldik. Teyzem önce zile bastı. Açı olmayınca kapıyı anahtarla açtı. Önce teyzem sonra ben eve girdik. İçeri girerken teyzem sanki birilerine selam verir gibi selam verdi. Bayağı bayağı “Selamünaleyküm.” dedi. Şaşırdım.

Biz içeri girdikten sonra alacalı bir kedi girdi miyavlayarak. Kedi teyzemin ayaklarına süründü sonra yere yatıp yuvarlandı. Teyzem elindeki fileyi yere bırakıp kedinin başını okşadı. Bir insanla konuşur gibi konuştu kediyile. Kedi de ona sırnaşarak tepki verdi. Çocuk aklımla “Galiba teyzem kediyeye selam vermiş.” dedim. Sonra teyzem önce benim karnımı doyurdu, ardından kedinin karnını doyurdu ve beni kendi evimize gönderdi. Tabii elimde bayramlıklarım ile beraber.

Eve geldiğimde babam karşıladı beni. En küçük bendim. Sekiz kardeşin en küçüğüydüm. Babamın bana düşkünlüğü biraz da bu yüzdendi sanırım. Ama onun yaşlılığında da ben ona çok düşünleşmişim. Birbirimize düşkündük yani. Mekânı cennet olsun. Babama bayramlıklarımı gösterdim. Beğendiğini ifade etti. Hemen sordu, Teyzene teşekkür ettin mi diye. Teşekkür ettiğimi söyledim, tamam

dedi. Ardından ciddi bir şekilde: “İnsanlara teşekkür etmeyen, Allah’a da şükretmez.” dedi. “Böyle buyurmuş Peygamberimiz” diye ekledi. Peygamberimiz deyince hem babam hem ben salavatı şerife getirdik. Ama benim babama sorum vardı, kafama takılan bir şey vardı. Bu arada babam benden su istedi, bayramlık poşetimi bırakıp içerden toprak testiden babama su getirdim. Babam suyu içti. Bana teşekkür etti. Ben de ona “afiyet olsun” dedim. Sonra babamın yanından ayrıldım.

“Kedilere selam verilir mi baba?” dedim. “Nerden çıktı?” diye sordu babam. “Teyzem kedilere selam veriyor.” dedim. Babam şaşırdı ama olayın nasıl olduğunu detaylı anlatmamı istedi. Ben de bir bir anlattım. “Çocuktan al haberi” diye boşuna dememişler ya! Ben anlatınca babamın yüzünde bir tebessüm oluştu. Gülmeye başladı. Babam gülünce

ben bozuldum. Anladı benim bozulduğumu ve anlatmaya başladı: “Müslüman eve girdiğinde evdekilere selam verir. Eve girdiğinde evde kimse olmasa bile selam verir. Belki evde melekler vardır. Çünkü selam zikirdir, selam duadır, selam esenliktir.” Kafam karışmıştı. Sözlerini sürdürdü: “Anladığım kadarıyla teyzen Peygamberimizin bu sünnetini bildiği için eve girerken selam vermiş. Ardından kedi gelince sen de kediye selam verdiğini zannetmişsin. Doğru mu anlamışım?” Evet diye onayladım. Çünkü teyzemin selamını anlamıştım.

Ama benim kafam hâlâ karışık. Babam dışarda gördüğü, yolda karşılaştığı herkese selam veriyordu. Demek ki selam dışarıdakilere veriliyordu. Peki, o zaman ev halkına neden selam veriliyordu. Ha bir de evde kimse olmasa bile ne diye selam veriliyordu? Bunları da sordum babama. Babam “Selam vermek sünnet, almak farzdır.” dedi. Peygamberimiz “Aranızda selamı yayın.” buyurmuş. Onun için evdekine, yoldakine, dışarıdakine, içeridekine herkese selam verilir. Ha unutmadan bir namazdakine bir de tuvalettekine selam verilmez. Bu açıklama çok hoşuma gitmişti. O günden sonra başladım her gördüğüme selam vermeye. Giriyorum selam veriyorum, çıkıyorum selam veriyorum. Tanıdığımıza selam veriyorum, yolda gördüğüm tanımadıklarımıza selam veriyorum.

Çok iyi geldi inanın. Kısa zamanda bir öz güven patlaması yaşadım ki sormayın. Coşmuştum bir kere! Sonra babam selam vermenin ve almanın da bir adabı olduğunu anlattı. Yanımda büyükler varsa selamı benim değil; büyük olanın vermesi gerektiğini, bunun bir adab-ı muâşeret kuralı olduğunu söyledi. Bu açıklama pek hoşuma gitmemişti ama babam selam adabı deyince susmuştum. Ben de çıkar yol olarak yalnız gezmekte bul-

muştum çareyi. Yalnız olunca hep ben selam veriyordum.

Zamanla koca koca adamların benim gibi küçük bir çocuğun selamını tebesümle ve pek bir iştahla aldıklarını gördüm. Bu durum beni daha mutlu etmişti. Vay be. Koca koca adamlar, benim selamımı saygı ile alıyorlardı. Bu koca koca adamların benimle karşılaştıklarında şayet ben selam vermeyi unutmuşsam aynı saygı çerçevesinde bana selam verdiklerini gördüm. İşte bu beni daha çok sevindirmişti.

Şimdi geriye dönüp o güzel günleri hatırlıyorum. Ben gelmişim elli yaşına. O koca koca adamlar dediğim adamların yaşına. Rahmetli babamla bu hatı-

"Şimdi anlıyorum, herkesin birbirini tanıdığı ve herkesin birbirine sahip çıktığı kültürün güzelliğini."

rayı yaşadığım zamanlar, muhtemelen babam benim şimdiki yaşımdaydı. Şimdi anlıyorum selamın sabahın, dinin diyanetin, aile ocağında yeşerdiğini. Şimdi anlıyorum o koca koca adamlar dediğim, büyük çoğunluğu rahmetli olan o güzel insanların toplumu, çocukları hoşgörü ile sabır ile nasıl yoğurduğunu. Şimdi anlıyorum çocukluğumuzda yaşadığımız herkesin birbirini tanıdığı ve herkesin birbirine sahip çıktığı kültürün güzelliğini.

Çocukluğumuz yaşandı ve bitti. Ama selam ile olan samimiyetim bitmedi şükür. Şimdi ben çocuklarıma selamın önemini ve güzelliğini yaşayarak anlatmaya çalışıyorum. Lakin sadece

bir geleneği sürdürme için değil. Çünkü zaman içinde selamın anlamını, selamın değerini, ayetlerdeki ve sünnetteki yerini öğrenmeye çalıştım.

Önce “Allahü Teâlâ’ya yemin ederim ki, mümin olmadıkça Cennete giremezsiniz. Birbirinizi sevmedikçe de, mümin olamazsınız. Size, bir amel bildireyim de, onunla birbirinizi seversiniz: Aranızda selamı yayın!” hadisini okumuştum. Sonra “Selamlaşmayı yaygınlaştırın, yemek yedin, akrabayı ziyaret edin, gece herkes uykuda iken namaz kılın, sonra selametle Cennete girin.” hadisine rastladım. “Yalnız tanıdıklara selam vermek kıyamet alametidir.” hadisini gördüğümde gerçekten irkildim. Ama şimdilerde Fuzulî’nin meşhur Şikâyetname’sinde “Selam verdüm, rüşvet degüldür deyü almadılar, hüküm gösterdüm, faidesüzdür deyü mültefit olmadılar.” şeklinde ifade ettiği zamanın tam orta yerindeyiz galiba.

Nur suresi 61. ayette “Evlere girince, kendinize, ehlinize Allah’tan bereket, esenlik ve güzellik dileği olarak selam verin” ifade edildiği üzere, selam Rabbimizden kullarına bir esenliktir, rahmettir ve berekettir. Allah’a bir dua ve niyazdır. Meclise selamla girmek, sohbete Besmele ile başlamak, muhabbete Rabbimizi şahit tutmaktır. İşte bu muhabbette bereket olur, esenlik olur, içtenlik olur. İşte o muhabbetin bir selamı gönüllerde şifa olur. Boş yere denmemiş ya “Bir selamın yeter” diye. Bir selamınız her şeye yeter!

EĞİTİMDE FITRATA UYGUNLUK VE TABİİLİK

Eğitim, “bilgi yükleme” değil; uygulamadır. Merkezinde “insan” vardır. İnsan bir kadavra değil; canlı bir varlıktır. Allah’ın sanatının yeryüzüne yansımasıdır. Onu yaratan Rabbimizdir. İnsana öyle cevherler yüklemiş ki!.. Mizaç ve yetenek bunlar arasındadır. Ayrıca, her insan ayrı bir alemdir. Bir hikmete bağlı olarak, belki her meslek grubunda bir denge sağlanması için, her insanın mizaç, yetenek ve becerilerinde farklılık vardır.

Eğitimci, önce insanı tanımakla işe başlamalıdır. Çünkü, insanda nice cevherler yüklüdür. Fakat, ham madde halinde durmakta, eğitilip faydalı hale dönüştürülmeyi beklemektedir. İnsan hem manevi, hem de maddi yönüyle tanınmalıdır.

Özellikle manevi cephesinde o kadar büyük cevherler var ki!.. İrfan, iz’an, hikmet, bilgelik, feraset, basiret, marifet gibi cevherler bunlar arasındadır. Biz Müslümanlar olarak, insanın bu özelliklerini keşfedip açığa çıkardığımız dönemlerde “insanlığın öncüsü” olduk. Dünyaya ilim, irfan öğrettik. Büyük medeniyetler kurduk.

Batı insanı manevi değerlerden yoksundur. İnsanı yalnız maddi yönüyle ele alır. Maddi özellikleri ile insanı tanımlar. Mesela, OECD, insanın “ekonomik” yönünü; Freud cinsiyetini öne çıkarır. İnsandaki manevi cevherlerden habersizdir. Eğitimi bu anlayış, algılama ve değerler üzerine kurmuştur. Batı’nın kalkınması yalnız “maddeciliği” esas alır. İnsandaki nice cevher eğitime yansımaz.

METODOLOJİ ÖNEMLİ

Türkiye, Tanzimat döneminden bu yana Batılı normların etkisindedir. Batı’nın sosyal yapısı, algısı, çarpık ölçüleri eğitimimizi esir almış durumdadır. Kendi metodolojimizi (yöntem) bırakmış; Batı’nın metodolojisini almışız.

Bize göre insan yetiştirmek yerine, Batı standartlarını kullanıyoruz. Cumhuriyet döneminin ilk yıllarından itibaren ABD’li Filozof John Dewey’in eğitim modelinin; 1950’den itibaren de Fulbrigt Eğitim Anlaşması’nın etkisinde eğitim yapmamız bunun açık örneğidir.

Türkiye kendi bünyesine uygun, kendi faydasına yönelik insan yetiştiremeyen bir ülkedir. Tanzimat’tan bu yana bunun metodolojisi bile terk edilmiştir.

Eğitimi yöneten ve uygulayanlar da dahil, Türkiye’de eğitimden şikayet etmeyen bir Allah’ın kulu yok gibidir. Cumhuriyet döneminde onlarca kez “yeni sistem” denemesi yapılmış; hiçbirisi bekleneni verememiştir. Eğitimin iyi bir noktaya gelmesi için, önce eğitimimizi yabancı ayrıktan temizlemeliyiz. Gerçekten “yerli” ve “millî” olana yönelmeliyiz.

Jean Jac Rousseau şöyle der: “İnsanların yasa yaptığını herkes bilir; fakat yasaların insan yaptığını pek az kişi bilir.” Her sistemin kendine özgü kuralları olur. Her devletin kanun,

yönetmelik, genelge ve mevzuatı vardır. Bunlar insanı şekillendirir. Eğitimin de “metodolojisi” var. Kendi “eğitim metodolojimizi” oluşturmalıyız.

İBNİ SİNA, GAZALİ NİYE YOK?

Eğitimin yabancı etkisi altında olması konusu yalnız bugünün problemi değildir. Mehmet Akif 1919’da yazdığı “Asım” adlı eserinde, İslami değerlerden uzaklaşan eğitimin acıklı durumunu diyalog ve nükteli üslubu ile anlatır. “Kazmaya kuvvet, sür’atle” bu değerlerimizi yitirdiğimizi belirtir.

Şairin “Zulmü Alkışlayamam” adlı şiiri de bu bölümdedir. Akif, bu eserinde, “Müslümanlık bu değil, biz yolumuzdan saptık” der. Yabancı etkisi; eğitimi-mimizi bozduğunu, dünyayı imrendiren şahsiyetler yetiştirmemizi engellediğini anlatır:

“Medresen var mı senin? Bence çoktan yürüdü. / Hadi göster bakayım şimdi de İbnü’r Rüşd’ü? / İbni Sina niye yok? Nerde Gazali görelim? / Hani Seyyid gibi, Razi gibi üç beş alim?”

Akif’in, “Halik’ın namütenahi adı var, en başı: Hak. / Ne büyük bir şey kul için hakkı tutup kaldırmak!” diyerek kurtuluşun reçetesini verdiği beyitler de burada: “Hani, Ashab-ı Kiram, ayrılalım, derlerken, Mutlaka ‘Sure-yi ve’l Asrı’ okurmuş, bu neden? / Çünkü meknun (gizli) o büyük surede esrar-ı felah; / Başta iman-ı hakiki geliyor, sonra salah, / Sonra hak; sonra sebat. İşte kuzum insanlık. / Dördü birleşti mi yoktur sana hüsrân artık.”

Eserinin sonunu, “Şu boğaz harbi...” diye başlayan “Çanak kale harikası ve şehitlere övgü” ile taçlandırdığını da hatırlatalım.

MANEVİYATÇI EĞİTİM

İnsanı kendi toplum yapımız, değerlerimiz, algılarımız üzerinden tanımalıyız. Fıtrata uygunluk ve tabilik böyle olur. Çocuklar, Osmanlı Sıbyan Mektepleri’nde öğrenime, uyandıkları zaman başlardı. İşte, eğitimde fıtrata uygunluk ve tabilik...

Her yarışma eşit şartlarda yapılır. Batı tipi eğitim, farklı mizaç ve yetenekteki öğrencileri yarıştırmaktan o kadar hoşlanır ki!.. Biz, 7 yaşındaki çocuğa 40 numara ayakkabı; 40 yaşındaki kişiye 7 yaşındaki çocuk gömleği giydirilemeyeceğini veya terziye şeker çuvalı götürüp, “Bundan şahane bir takım elbise dik” denilemeyeceğini biliriz de; farklı mizaç ve yetenekteki insanların birbiri ile yarıştırmayacağına akıl edemeyiz. Bunu insanı tanımamakla mı, akıl tutulması ile mi, kasıtlılık ile mi açıklayacağız?

Yanlışlık evde başlıyor; okulda devam ediyor. Baba çocuklarına şunu yapana, bunu bilene şu hediye vereceğim, diyor. Mesela, zeka yaşı 90 ile 120 aralığında değişen çocuklarına aynı maratona tabi tutuyor; önde gelenlerine ödül veriyoruz. Okullarda takdir, teşekkür, onur ödülleri verilmesi o kadar yanlış ki!..

Bu şekildeki ödül anlayışı insanı ayırıştırıp ötekileştiriyor. Aile, evdeki çocuklarına yaş, mizaç ve yetenekleri ile uyumlu iş ve görev vermelidir. Okullar da öyle!

Öğrencileri öyle bir yarışa sokuyoruz ki, mesela, zeka yaşları 90-120 aralığındaki bir sınıfta, elbette 120 veya ona yakın zeka yaşında bulunanlar yarışı kazanacak. Ya zeka yaşı 90-100 civarında olanlar? Yüz sene yarışmaya katılsalar takdir, teşekkür, onur belgesi alma şansları yok. Bu çocuklar ödül alanlara soğuk bakar, belki de düşman olurlar. Bu uygulamanın adına “eğitim” denir mi?

EĞİTİM, ‘ÖĞÜTÜM’ OLMASIN!

Psikolojik rehberlik, aile danışmanlığı, çocuk eğitimi, dikkat gelişimi, pedagoji gibi alanlardaki çalışmaları ile tanınan Mürşit Ekmel Aybek, eğitimin insan öğütme makinesi gibi çalıştığını şöyle anlatır: “Birbirinden farklı renk, anlayış ve mizaçtaki insanlar, okul denilen fabrikalara alınır; kıyım makinesinde doğranır gibi doğranır.”

Bu sözler, eğitimin fıtrat ve insan yapısı dikkate alınarak yeniden yapılandırılmasını zorunlu kılıyor. Sayın Aybek, eğitimde akıl, kalp ve nefis merkeze alınmalı, diyerek, çocukların duygu ve sevgi boyutunun beslenmesi gerektiğini anlatır: “Gönül ve sevgi dili kullanılmalı, güler yüz gösterilmelidir. Efendimiz (s. a. v.) insana affedici davranırdı. Aslolan çocuğun kendini değerli, yeterli ve güvende hissetmesidir.”

Eğitimin görevi, muhatabındaki cevheri keşfetmesi, onları işleyerek faydalı hale dönüştürmesidir. Öğrenciyi eğitmek adına onun fıtratı, tabiliği bozulmamalıdır. İnsanlar birbirini anlamaya başladıkça, aralarında “benzeşme” başlayacak, problemler sona erecektir. Bizim değerlerimiz her insanı mutlu etmeye yetecek kadar güçlüdür.

İMAM HATİP OKULLARI NASIL BİR MİSYON YÜKLENİYOR?

İmam Hatipler İlk Hedefininiz Vizyon Misyon Yükleme İlerisi !

Tanım olarak Misyon; “Uygulanan programların neyi, kimin için yaptığını ifade eden, somut ve ölçülebilir özelliğe sahip, ‘Niçin varız?’ ve ‘Biz neyiz?’ sorusunun karşılığıdır.” denilen bir kavramdır.

Gelecekte elde edilecek hedefe yönelik üstlenilecek sorumluluk ve kararlılığın bir ifadesidir. Eylemin varlığını sürdürmesini sağlayan amaçlar ve onu diğerlerinden ayıran özelliklerdir.

Vizyon ise “Sahip olunan değerlerin anlam ve yansıması ile zihinde çizilen bir tablodur. Düşlenen geleceği tasarlayabilmedir, gelecekte ne olacağına ilişkin stratejik bir bakış ve kurgulama- dır.” diye tanımlanmaktadır.

Bu tanımlardan yola çıkıp, misyon-vizyon bağlamında İmam Hatip Liselerini ele alacak olursak, sormamız gereken soru; pratikte bu okulların misyon ve vizyonu, bu tanım baz alındığında nerede durmaktadır veya bu okullar hedefledikleri misyonasahip olup, vizyonlarını bu hedeflere göre mi belirlemektedir?

Kendilerini tanımlama noktasında durdukları yer, kompleksten uzak bir noktada mıdır?

Bu okullarımıza giden öğrencilerin aile profilleri, gitme yada gönderilme sebepleri nelerdir? Bir dönem özellikle parmakla gösterilen bu okulların, manevi eğitim açısından mevcut durumu, memnuniyet verici ve amaçlanan noktada mıdır?

Açıkça ifade etmek gerekirse; dini, ahlaki, manevi eğitim vermesi gereken; bu doğrultuda fert yetiştirmesi beklenen bu okullar sekülerleş midir?

Varlık sebeplerine baktığımızda, kuruluş amaçları cenaze yıkamaya dahi din görevlisi bulunamayacak bir döneme denk geldiğinden, aslında asli dini veya asgari vecibeler konusunda yardımcı olacak eleman yetiştirmek olan bu okullarımız; zaman içinde hedef büyütüp (Anadolu Lise statüsüne geçmeleriyle birlikte) her alanda varlık gösterme yoluna gitmişlerdir. Bu iyi mi oldu kötü mü oldu? Üzerinde hassasiyet ile görüş beyan edilmesi gereken yönü mevcut olduğundan, mercek altına yatırılması zannederiz ki uygun olacaktır.

Fakat tabi bu mercek altına yatırım negatif yada kayırmacı bir bakış ile değil tarafsız gözle misyon-vizyon bağlamında ele almak suretiyle olmalıdır.

Konuyu irdeleyen olarak elbette bu okullarımıza giden evlatlarımız, mesleki alanları dışında faaliyet göstermesin, gibi baskıcı kısır bir fikri sabitimiz yok. Bununla birlikte din görevlisi açığına yönelik bu okulların yeterince rol oynamadığı, mezun olanların alanları dışında iş ve mesleklere yöneldiği, bundan dolayı açık ve boşluk yaşandığı gibi bir izlenime sahibiz.

Aslında izlenimden öte Diyanet istatistiklerine bakıldığında rakamsal bir gerçek bu. Çünkü Diyanet, kendi bünyesinde istihdam etmek için alan okullarından mezun olmuş yeterince eleman bulamadığından, vekil ve fahri adıyla ekstra görevli almaktadır.

İmam Hatip Mezunları

İmam ve hatip mezun vermesi gereken bu okullar, günümüz şartlarında ne kadar imam ve vaiz açığını kapamaktadır? Bunun üzerinde bir çalışma yapıldığını düşünmüyorum. Çünkü her yıl bu meslek grubuna fahri imam ve vaiz veya KKÖ (Kur'an Kursu Öğreticisi) alımı yapılmakta, bu fahrilerin kadro çilesi ise bambaşka alan ve sorun olarak karşımıza çıkmaktadır. Alımlardaki sınav ve mülakatlarda, torpil ve haksızlık yapıldığına dair düşünce ise her yıl maalesef artarak devam eden bir durum (Kişisel olarak bu alanı ve bu alandaki grupları yakinen takip ettiğim için yaşanan örneklerden yola çıkarak, durumun düşünceden öteye geçerek gerçeği yansıttığını söylemek çok da yanlış olmayacaktır. Üstelik bu alan, istihdamı yahut

istihdam edilmeyi umanları, maalesef seçime yakın ufak iyileştirmeler ile oy deposu gibi kullanılmaktadır.)

Yani demeye çalıştığımız şey: bu alanda, ilgili kurum ve yetkililerinin masaya oturup, istatistikî veriler ile donanım içerisinde konunun bütün bağlantılı ayaklarıyla beraber irdeleyip bir çözüm bulunması gerekliliğidir.

Ayrıca öğretmen okulları ile statü ve sağlanan haklar bakımından karşılaştırmasının yapılması muhtemeldir ki yararlı olacaktır.

"Bu okullarımızı incelediğimizde dini eğitim hakkında ifadelere rastlamıyoruz, o halde adları neden hala İmam Hatip Liseleridir?"

Dumlupınar Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Dergisi'nde yayınlanan, betimsel tarama modeli çerçevesinde yapılan bir araştırma makalesi verilerine göre: "İmam-Hatip Liseleri misyonu ifadelerinde en çok "Dini becerilerle donatılmış bireyler yetiştirmek..." ifadesine vurgu yapılmakta; vizyon ifadelerinde "Din konusunda toplumu aydınlatan kurum olmak..." temel değer ifadelerinden ise en çok "Sürekli gelişim, din eğitimi, güven, başarılı olma ve sevgi" ifadelerine odaklanılmıştır. En az ise "Yardımsever, kardeşlik, eleştirel düşünceye sahip olma ve Atatürk ilke ve inkılâplarına bağlılık" ifadelerine yer verilmiştir." denmektedir.

Bu araştırma bulguları şahsen beni bir hayli düşündürdü. Çünkü bu okulların kurumsal olarak toplumu aydınlatma görevinin olduğuna dair cevaplar en fazla çıkmış. Aydınlatan bireyler yetiştirmek değil de toplumu aydınlatan kurum olduğuna dair vizyonun birinci sırada dillendirilmesinden kaygı duydum. Çünkü internet üzerinden tek tek bu okulların misyon ve vizyonlarına baktığınızda dini eğitim hakkında ifadelere sıklıkla rastlamadığınızı, izlenim olarak daha ziyade üniversite başarısına odaklanıldığını görüyorsunuz.

O halde adları neden İmam Hatip Liseleridir? Diğer liselerden farklarını resmi sitelerinde de ifade etmediklerine göre nedir? İlahiyat alanında yetkin isimlerin çıkması amacının, yaygın olarak vizyonlarının içinde belirgin olarak bulunması gerekir. En azından irdeleyen olarak şahsi fikrim bu yönde. Dil ve edebiyattan, sosyal bilimlerden transfer ilahiyat hocaları yerine; kaynağından, temelinden yetişmiş, branşında yetkin ilahiyat hocaları yetiştirmek, dini ilimler noktasında misaleniçtiyat yetkisine haiz din alimleri yetiştirmek vizyonu, şahsi fikrime göre İHL'lerin ilgisini beklemektedir. Hem akademisyen hem de din âlimi yetiştirilmesine ihtiyaç var. Bu alanın kimse alınmasın ama boşluğu rahatsız edici.

Söz konusu din olunca her kafadan ses çıkması, fetva mercii konumunda alimin yetişmesi amacının sahipsiz olması, otorite kabul edilecek isimlerin öne çıkartılamamış olması gibi konular bu meslek grubu okulların baş meselesi olmalı. Bu kurumlar bu gibi alanları dert edinmelidir. Vizyonlarının içine hatta baş köşesine oturtmalıdırlar.

Dünyanın başka ülkelerinde de din eğitimi temelli okullar bulunur ve bunlar din adamı yetiştirmekten veya mezun etmekten gocunmaz. Benim görevim budur der. Bu okullara din adamı olmak üzere giren veya mezun olanlarda ne okullarından ne de görevlerinden gocuntu duymaz. Başka alanlara kayayım diye bir endişenin içinde de olmaz, çünkü zaten bu okulların amacını baştan kabul etmiştir. Kendi branşlarında yaşam standardını temin edecek yeterli kazançları da var olduğundan, başka alan tasası duymazlar.

Peki, bizde neden İHL çıkışlı gençlerimiz kendi alanları dışında istihdamda yönelmektedir?

Tüm bunların üzerine bir de İHL'lerin ne misyon ne de vizyonları içinde asla yer bulmayacağı düşünülecek; dini düşüncenin sarsılması sorunu var. Araştırmalar ışığında yapıldığı söylenen son iddialar; İHL öğrencileri arasında "Deistim" diyenlerin sayısının çok fazla artış gösterdiği yönünde. Bu doğru ise (ki maalesef ufak çaplı da olsa kişisel araştırmalarımızda biz de karşılaştık) şapkalarımızı önümüze alıp; öğretmenler olarak, yöneticiler olarak, idareciler olarak, diyanet olarak, erk olarak kara düşünmemiz gerekir. Aile demiyorum çünkü maalesef aileler henüz gidişatın vahametinin farkında dahi değil.

Bu durumda da İHL öğrencilerinin ailelerine de yeni yeni karşılaştığımız birçok konuda bilinçlendirme çalışması yapılması gerekir.

Öyle ise toplumu dini anlamda çekip çevirmesi, idare etmesi, yön verip manen yükseltmesi beklenen kişileri yetiştirmesi gereken bu okullar, vizyon ve misyonlarını tekrar güncellemeseler mi? İçince yaşadığımız çağ ve şartların gerçeklerine göre yeni bir revize bizce hiç fena olmaz.

Vedat Terlemez'in Yüksek Lisans Tezine göre; imam hatip lise öğrencilerinin durumları; akran ve yetişkin önünde şayet kaynaklık pozisyonunda ise benimsendikleri, kabul gördükleri yönünde ve "Bunun dışındaki durumlarda öğrencilerin daha çok önyargı ve devamında küçümsenme davranışlarıyla karşılaştıkları ortaya çıkmıştır." şeklindedir.

Bu tarz tez ve araştırmalara kulak verilmeli, içlerinde barındırdıkları ipuçları dikkatle incelenip gereklerine göre bir yol haritası çizilmelidir. Zira küçümsenme, bu gençlerin kendi

alanlarından kaçma, utanma veya sekülerleşmeyi beraberinde getirecektir. Bununsa din adamı, din görevlisi kavramlarının yozlaşmasına, içlerinin boşalmasına neden olacağı su götürmez bir gerçektir.

Bu okulların; öğrencilere dinin doğru öğretilmesi, toplumun din konusunda bilgi düzeyinin yükseltilmesi ve toplumda yaygın olan batıl inanç unsurlarının etkisinin azaltılmasında rolü olduğu düşünüldüğünde; aslında bu okullara olacak ilgi-alaka ve yatırımın, toplumun maneviyatına yapılacak yatırım olduğu görülecektir.

Son söz olarak diyoruz ki; biz dikkat çekmek için konu üzerindeki örtüyü hafifçe kaldırdık. Umuyoruz ki mesele en kısa sürede ilgililerin ve derdini çekenlerin dikkatine takılır.

Gelecek için gelinmesi gereken nokta; fert ve toplum bazında maneviyatın yükseltilmesidir çünkü.

KİTAPVİZYON

ÇOCUKLARA DEĞER KATAN KİTAPLAR...

0-14 YAŞ ÇOCUK KİTAPLARI

TÜM TÜRKİYE'YE ÜCRETSİZ KARGO

www.kitapvizyon.com

 @kitapvizyoncom

 Kitapvizyon

 +90 544 941 37 00

ÖĞRETMEN MERKEZLİ EĞİTİM

Bir toplum için geleceğin inşası olan eğitim sistemleri, tüm dünyada her zaman tartışılan temel konuların başında gelir. Hiçbir ülke, eğitim sistemini henüz mükemmelleştirebilmiş değildir. Sadece daha iyisine ulaşmak için yeni arayışlar içerisindeyler. Türkiye gibi geçmişle geleceği arasında fikrî yol ayrımında olan ülkelerde ise eğitim politikası değişmez ilk gündemidir.

Henüz kendi kültürüne has bir eğitim modeli oluşturamayan toplumlar, başarılı gördüğü herhangi bir ülkenin eğitim modelini aynen taklit ederek işe başlarlar. Bundan beklenen sonucu alamayınca bu kez bir başka bir ülke modeli... Bu yap-bozlar devam eder gider.

Son yıllarda Türk eğitim sistemindeki başarısızlığın, disiplinsizliğin ve “laçkalaşmanın” varlığını öğrencisiyle, öğretmeniyle, velisiyle, basınıyla, iktidarıyla ve muhalefetiyle artık kabul etmeyen kalmadı. Herkesin sonucunu bilip de sebebini tespit edemediği başarısızlığın sebepleri nelerdir? Benim kanaatime göre bu disiplinsizliğin ana sebeplerinden birisi “öğrenci merkezli eğitim” modeline geçişimizdir. Bu eğitim anlayışında merkeze hep öğrenci menfaati alınarak öğretmen fiilen dışlanmış, sadece rehber konumuna getirilmiştir.

Görünüşte kulağa hoş gelen, demokratik, çağdaş, özgürlükçü bir görüş bilinen bu eğitim anlayışı beraberinde disiplinsizliği, hedefsizliği ve verimsizliği getirmiştir. Tıpkı bir dönem liselerde uygulanan ve başarısızlıkla sonlandırılan “kredili sistem” gibi. Eğitim sistemleri evrensel olamaz ve olmamalıdır. Her kültürün eğitim modeli kendisine has farklılık arz etmelidir ki başarılı olabilsin.

Bu sistemde öğretmenin görevi sadece öğrenmenin yolunu göstermekten ibarettir. Henüz kişiliği tam oluşmamış, hayat hakkında hiçbir tecrübesi bulunmayan ve resmi sorumluluğu dahi olmayan bir bireye verilen “yönlendirici” yetki zamanla tembelliğe sebep olmaktadır.

Karar verirken faydalı kadar zararlıyı da tercih edebilme bu yaşların genel özelliğidir. Bundan dolayı onu eğitimin merkezine almak yanlıştır.

Eğitim süreci ancak sabırla başarılabilecek çok zahmetli bir süreçtir. Zahmeti görüp kolayı zora tercih edenlerin kaybedeceği bir dönemdir eğitim. Misal öğrenci kolaycılığı sınav tarihlerinin önceden belirlenmiş olmasını, belirlenmeden ani yapılacak sınavlara tercih eder. Fakat bu uygulamaya öğrenciyi tembelliğe iter. Önceden belirlenmiş bir tarihte sınava hazırlanmak ile her an sınava hazır olmanın önemi bir öğrenci kavrayamaz. Oysa hiç başarı kolayı tercih ederek kazanılamaz.

Henüz ergenliğin başında olan ve özgürlüğü, serbestliği kurallara uymaya tercih eden bir bireye verilen öncelik beraberinde disiplinsiz bir dönemi de beraberinde getirecektir. Bütün akademik başarılar, disiplinli bir hayatın semeresidir. Bu disiplin de insan nefesine hoş gelemeyen bir anlayıştır.

İnsan daima emeğe karşı belesi, disipline karşı serbestliği ve çalışmaya karşı tembelliği tercih eden bir nefse sahiptir. Bunun fitri veya psikolojik sebepleri farklı değerlendirilebilir fakat sonuç değişmez. Eğitimdeki disiplin ve çalışma anlayışı “Eğitimde akıtılan ter, savaşta akıtılan kanı azaltır.” anlayışıdır. Bu eğitim anlayış merkeze öğrencinin alındığı anlayış olamaz.

İnsanoğlunun birçok yanlış-kötü alışkanlığa başlama yaşı öğrencilik yaşlarıdır. Özellikle ergenlik dönemi olan 12-18 yaşlarıdır. Çünkü bu yaşlar, duyguların aklıdan önde olduğu, sağlıklı düşünilemeyen yaşlardır. Düşündüğü bir fikrin eyleme geçmesinde aklını kullanmadan sadece anlık duygularına göre karar verme yaşlarıdır. Bu yaştaki birisini merkeze almak ilk düğmeyi yanlış iliklemektir. Telafisi çok zor hatta imkânsız bir anlayıştır.

Eğitimin bütün amacı kaliteli, ahlaklı, akademik başarı sahibi ve güvenilir bireyler yetiştirmektir. Yani öğrenci (birey) yetiştirmek için planlanır. Fakat bu anlayış öğretmeni dışlamamalı, onu pasivize etmemeli ve onun sınıf liderliğini bitirmemelidir. Eğitimin her aşamasında “son söz” yine öğretmenin olmalıdır.

Bizim de içinde bulunduğumuz “doğu kültüründe” eğitimin merkezinde öğrenci değil, her daim öğretmen vardır. “Model muallim” anlayışında öğretmen bilen, öğreten, yol gösteren, örnek alınan bir eğitim lideridir.

Bunun birçok sebebi olabilir, fakat en önemlisi doğu kültüründeki peygamberlerin çokluğudur. Nebevi tebliğde ve nebevi eğitimde merkezde her zaman “ismet” sıfatı taşıyan ve vahiyle yönlendirilen peygamberler vardır. Her konunun en iyisini vahiy alan peygamberler bilir, ilahi hükümleri o bildirir ve yine o uygular.

Öğrencilerin geçmekte oldukları her aşamaları daha önce bizzat kendisinin de geçtiği ve onlara göre bilgi ve tecrübe açısından çok önde olan öğretmen her zaman rehber konumundadır. O tecrübe ki hiçbir kitap onu yazamaz, hiçbir fabrika onu üretmez ve hiçbir okul onu öğretmez. O sadece uygulayarak arazide öğrenilir. Bu da öğretmene her zaman öncelik verir.

Bizim Doğu medeniyetinde “hoca-talebe” ilişkisi her zaman Batı medeniyetinden çok farklı ve çok ileridir. Bundan dolayı geçmiş dönemde âlimlerin değeri icazet (ders) aldığı hocaların değerine göre ölçülmüştür.

Doğu medeniyetlerinde “hoca”, “üstad” ve “usta” çok kıymetli ve saygın bir yere sahiptir. Hoca, sadece öğretenden değil, aynı zamanda bir modeldir. Yani bir öğrenci hocadan sadece bilgi öğrenmez; o bilgiyi öğrenmenin, öğretmenin ve onu yaşamanın metodunu da öğrenir. Medeniyetimizdeki öğretmen sadece bilgi aktaran robot bireyler değil, aynı zamanda metot, adap, ahlak ve kişilik öğreten birer rehberdir.

Eğitim, sadece bugünün değil, aynı zaman da yarınların planlamasıdır. Sabırla çalışmayı, kurallı bir yaşamı ve emeğin değerini öğretemediğimiz eğitim başarısız bir eğitimidir. Oysa insan nefsi hep zahmetsiz kazanılan kolayı tercih eder.

Eğitimi tekrar düzene koyarak verimli hâle getirmek istiyorsak öncelikle “öğretmen merkezli eğitim” anlayışına geri dönmeliyiz. “Başkaları ne der?” korkusundan uzaklaşıp geleceğimizi yeniden inşa ederken önceliğin iyi öğrenci yetiştirmek olduğu düşüncesiyle öğretmenin merkeze alındığı modele başvurmaliyiz.

Şuurlu Öğretmenler Derneği, eğitimin düzelmesinin ancak öğretmenin şuurlanmasıyla mümkün olduğunu düşün-

rek yola çıkmış bir dernektir. Esas amacı şuurlu bir öğrenci yetiştirmek olduğu hâlde bunu öğretmene dayandırması, eğitimin merkezine öğretmeni koyduğu içindir.

Liderle, büyük lideri ayıran ince bir çizgidir bu anlayış. Lider, halkının önüne düşen ve onları gitmek istedikleri yere götüren önder kişidir. Büyük lider ise halkın önüne düşüp onların “gitmesi gereken” yere ikna ederek götüren kişidir. Öğretmeni de aynı mantıkla değerlendirecek öğretmen öğrencilerin istediğini öğreten değil, onların “öğrenmesi gerekeni” öğreten büyük lider anlayışındır. Çünkü öğretmen tecrübe olarak öğrenciden her zaman bir adım değil, bin adım öndedir.

Eğitimin merkezine alınan şuurlu bir öğretmen kendisiyle, inancıyla, kültürüyle, branşıyla barışık, saygın ve örnek bir model olan öğretmendir. Mesleğini maişet için değil, yüce bir amaç için eda eden bir öğretmen, eğitimde merkez alınan bir öğretmendir.

Eğitim gerçek kalitesini ne siyasilere yaptığı yasal düzenlemeler ne akademisyenlerin yazdığı ders kitapları ve ne de müteahhitlerin yaptığı fiziki ortamlar (okullar, sınıflar) belirler; bizim medeniyetimizde eğitimin kalitesini “öğretmenin kalitesi” belirler. Eğitimdeki yükselmeler ve düşüşler hep öğretmenin durumuyla paraleldir. Eğitim onunla yükselir ve yine onunla düşer.

Bütün bunlardan dolayı eğitimi ıslah etmenin ilk kuralı, öncelikle öğretmenin kalitesini yükseltmekten geçer. Öğretmenlerin kalitesi yükseldikten eğitimin kalitesi yükselmez. Yine öğretmenin sınıf liderliği kendisine iade edilmelidir. Velilerin, öğrencilerin, bürokratların ve siyasilerin karşısında söz hakkı olmayan bir eğitimci sınıfta lider değildir. Eğitimin kalitesini yükseltmek isteyenler öncelikle öğretmenlerin “iade-i itibarını” kabul etmelidirler.

Mesleğini seven, idealist, saygın bir öğretmen adayı üniversite eğitimine nasıl yerleştirilmeli, yükseköğretimde nasıl yetiştirilmeli, mesleğe nasıl seçilmeli, onların çalışma hayatları nasıl düzenlenmeli ve öğretmenin elinden alınan itibar tekrar nasıl kazandırılmalıdır? Bütün bu soruların cevabı düşünülmeden, okul açmakla, ders kitabı yazmakla, ücretleri artırmakla eğitim düzelmez.

Eğitimi ıslah etmenin ilk kuralı, öncelikle öğretmenin kalitesini yükseltmekten geçer.

NEDEN Mİ ÇİZGİ ROMAN OKULU?

Dünya genelinde ait olduğu medeniyete dayanan her milletin kendilerine ait destanları, hikâyeleri, mitolojileri ve anlatıları vardır. Milletlerin devamı açısından bunun gelecek nesillere aktarımı mühimdir. Toplamlar ancak kendi kültürleriyle yaşarlar. Başka kültürlerin etkisine girdiklerinde ise büyük bir yozlaşmaya maruz kalırlar. Bu ise milletlerin sonlarını getirir.

Çocukları ancak ninni, masal, hikâye, roman, çizgi roman, çizgi film, sinema, tiyatro, müzik, internet oyunları gibi argümanlarla kendi milletin evladı olarak yetiştirebilirsiniz. Bunun adı informal eğitimidir. Örnekleyecek olursak söz konusu bu milletler, eski edebî ürünlerinden faydalanarak günümüzde modern dünyada sinema, çizgi film, roman ve diğer sanat dallarında başarılı yapıtlar ortaya koymayı başarmışlardır.

Sözelimi Tolkien'in Yüzüklerin Efendisi kitabı, Avrupa medeniyeti teessüs edilmeden çok önce var olan Kelt ve İskandinav mitlerinden yararlanılarak yazılmış ve sonrasında da beyaz perdeye aktararak dünyanın en önemli filmlerinden birisinin meydana gelmesini sağlamıştır. Yine Batı'dan ülkemize ithal edilen çizgi film, film ve roman kahramanları çocuk, yetişkin fark etmeksizin herkes tarafından bilinen birer karakter olmuşlardır. Örneğin Süpermen ya da Batman gibi Batı menşeli karakterler dünyada ve ülkemizde genel olarak bilinen figürlerdendir.

Özellikle son yıllarda gençlerimizi etkisi altına alan Manga ve Anime kültürünün yozlaştırıcı etkisinden şikâyet etmeyen ebeveyn kaldı mı? Bu kültürlerin emperyal amaçlara hizmet ettikleri ise dikkat edilmesi gereken bir husustur. Bir de bu kültürlerin ekonomiye dönüşmeleriyle kültür ekonomisi oluşturdukları da bir başka önemli gerçektir.

Üzülerek belirtmek gerekir ki toplumumuzda bu tür çalışmalar olmamış, olanlar ise bu milletin aleyhine dönüşebilecek şekilde sunulmuş ve günümüzde de bize ait olan eserlere, klasiğimize, kültürümüze ve tarihimize genel bir temayül ne yazık ki gelişmemiştir. Yaptığımız hemen her sanatta Batı'yı taklit etmekten öteye gidemeyen yapıtlar peyda olmuştur.

İşte buna çare üretmek için biz "Çizgi Roman Okulu"nu kurduk. Sanatçılar yetiştirmenin, sanat üretmenin derdine düştük.

Çizgi Roman Okulumuzda İşlenen Konular

Drama Eğitimi: Okulumuzda o haftanın ders konusu öğrenciler arasında doğaçlama yöntemiyle sahnelenir. Değişik bakış açıları irdelenir. Her öğrenci nihayetinde kendi tasarrufuyla konuyu 4 karede ele alacak şekilde hikâyelendirir, senaryolaştırır, sonra da çizime aktarır.

Etkili İletişim: Öğrencilerin kendilerini ifade etme yetenek-

leri önceliklidir. Hitabet dersin ana unsurudur. Saygı ve empati çerçevesinde sınıf ortamında herkes fikir ve duygularını ortaya koyarken başka arkadaşlarının da kendilerini ifade etmelerine katkıda bulunur.

Ekip çalışmaları önemli konulardandır.

Eğitime Katkı: Dersin ilk başlangıcından itibaren öğrencilerin oturmaları, kalkmaları, okuma ve yazma durumları, anlama ve kavrama yetenekleri, sorumluluk alma ve paylaşma yeteneklerinin artırılması hedeflenir. Çizgi roman okulumuzdaki eğitimin neticesi okul hayatına da katkıda bulunur. Ödev yapma sorumlulukları gelişir.

Kukla Canlandırma: Peluş oyuncaklar vasıtasıyla yine teatrel anlatımlar yapılır. Oyun oynayıp, eğlendirerek öğretme ve eğitme metodu öğrencilerin duygu ve mantıklarının gelişimine katkı sunar.

Resim Eğitimi: Desen eğitimi, anatomi, imgesel öğelerle resim yeteneği teknik ayrıntılarla geliştirilir. Kurşun kalemle başlayan süreç çinileme ve suluboya teknikleri ile zenginleştirilir.

Karikatür Eğitimi: Tek planlı anlatımlarla karikatür eğitimi de çizgi roman okulunun konularındandır. Mizah burada kullanılan ve geliştirilen üsluptur.

Sanat Terapisi: Ders saati 4 saat kadar aralıksız olarak sürmektedir. Bu süre içerisinde öğrenciler odaklanma, verilen işin nihayetlendirilmesi gibi hususlarda yoğunlaşırken digital bağımlılığa karşıda mücadele için keyifli bir meşgale içine girerler.

Aile Terapisi: Derslerimize özellikle küçük yaş gruplarında ailelerin birlikte yer alması eğitimimizin aileye kadar sırayet etmesine sebep olur. Her yaş grubu aynı anda aynı eğitimi ve hissiyatı alır. Verilen ödevler evde de aynı sorumluluklarla aile fertlerinin vaktin kıymetlendirilmesi konusunda yardımcı olur. Sonuçları defalarla onaylanmış muazzam bir rehabilitasyon ve terapi yöntemidir.

Yazarlık Eğitimi: Çizgi roman denilince yalnızca çizim aklagelmemelidir. Bir de bunun roman, yani yazım kısmı var-

dır. Hikâyelendirme ve senaryolandırma eğitimimizin ana unsurlarındandır. Ayrıca kitap okuma programları ile öğrencinin entelektüel alt yapısı güçlendirilir.

Güzel Sanatlara Hazırlık: Lise ve üniversite Güzel Sanatlar bölümlerinde öğrenim görmek isteyen öğrencilerimiz yetenek sınavlarına hazırlanırlar.

Sanat Tarihi Eğitimi: Çizgi roman ile özellikle sinema sanatı ile olan ilişkisinin tarihsel boyutları akademik manada işlenir. Sanat tarihi bu eksen de yol göstericiliği açısından önemlidir.

Çizgi Film Söyleşileri: Periyodik zamanlarda çizgi film eksenli sinema film söyleşileri yapılır. Öğrencilerin katılımları ile film ve sanat kritikleri yapılır.

Çizgi Roman Eseri: Eğitim süreci sonrası her öğrenci mutlaka eser ortaya koyar. Ya kendi kahramanları üzerinden ya da millî kahramanlarımız üzerinden hikâyeler çizgi roman'a dönüştürülür. Bu zamana kadar yüzlerce sayfa eser elde edilmiştir. Sezon sonunda ayrıca eserler bir sergi ile de kamuoyunun beğenisine sunulur. www.cizgiromanokulu.org

sitemizden eserlere ulaşabilirsiniz.

Kendi Kahramanını Oluşturma: Artık batının sanal kahramanlarıyla çocuklarımızı tek yanlı olarak yetiştirmeyelim diye özellikle sanatçılarımızı yetiştirelim arzusu ile yaptığımız bu akademik çalışma ile eğitimöğretim camiamıza ayrı bir bakış açısı sunmaya çalışıyoruz.

Tişört Tasarımları: Öğrencilerimiz eserlerini tişört, çanta, şapka gibi ürünlere de dönüştürdüler.

Millî Kimlik: Biz bu eğitimimizle millî kimlikli, evrensel değerlerin farkında, erdemli ideal insan arayışımıza bir teklifte bulunarak iddialarımızı şu ana kadar hep somutlandırdık.

"Çizgi Roman Okulu Tanıtım videosuna karekodu okutarak ulaşabilirsiniz."

SÖZÜN GÜCÜ

Haksız bir davada
zirve olmaktansa,
hak davada
zerre olmayı
tercih ederiz.

Prof. Dr. Necmettin ERBAKAN
T.C. 54. Başbakanı
Millî Görüş Kurucu Lideri

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1					Övme, takdir, beğenme ifadesi Asya'da İslam Ülkesi		Bir niceliğin kaç katı olduğunu gösteren sayı Kilogramın binde biri		İlk müezzin İyi duyulan ses		Kavimleri karşılaştırarak inceleyen bilim, kavmiyat Kimyada Selenyum		Rüzgarın hızını ölçen alet Bir hormon test türü (kıs.)	
2														
3					Ertelenmek işi Birden fazla meslek grubunu barındıran alışveriş yerleri									
4											Elektrik direnç birimi Bayram			
5					Dolaylı anlatım Büyük bir ağaç türü				Küme Gönderim belgesi				Soyda, temel olarak babayı alan topluluk	
6	Istanbul'un sembol camilerinden biri Salak, aptal		Bir şey yapmada gösterilen ustalık	Bir sayı Kaba kumaş			Kiril alfabesinde bir harf Bir harfin okunuşu			Acıklı olay Özel tedavi yöntemi				
7						Bir sayı Aut					Allah'a inanmayan Bir mali yabancı firma adına üretme izni			
8	Efelek Uğurlu olduğuna inanılan bir nesne (Batıl inanç)							Sülfirik asidin tuzu veya esteri Bir topluluğu yöneten kimse						
9							Engel Şii dünyasının 18 Zilhicce'de kutladığı bir bayram							
10	Bir ajans Gazi ünvanlı şehrimiz			Bir yeri ele geçirme Müzikte duraklama işareti						Hız. İbrahim'in eşi Bir soru				
11						Bildik, tanıdık Karşı görüş						Kimyada Galyum		Bir olumsuzluk eki
12	İmam Hatip Lisesi (Kısaltma)		Spor müsabakalarının yapıldığı yer Yersiz, yurtsuz					Muzaffer İzmir'in bir ilçesi						
13				Birim Dikme giriş bağlantılarında direnci sağlayan sargı						Cuma namazı için minarelerde okunan dua Bartın'ın bir ilçesi				
14	Orkestra şefi Şehirde yerleşim bölgesi								Su					
15						Hacda uygulanan yasaklar								
16	Arak Uzaklık işareti					Eski Yemen krallarının ünvanı								
17		Bir bağlaç Bir nota				Bağırsaklar Uzay istasyonu			İplik					
18							Bir çalgı							
19	Bilgisayarda yazıların yer aldığı ön sayfa Peygamberimize on yıl hizmet eden sahabe					Eşeğin yavrusu								

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1	H	A	Z	R	E	T	I	A	L	I	D		
2	K	A	S	T	A	M	O	N	U				
3	İ	S	R	A	K	A	S	I	R				
4	İ	B	A	K	Y	Ä	A						
5	H	A	Z	R	E	T	I	O	S	M	A	N	L
6	H	A	Z	R	E	T	I	O	S	M	A	N	L
7	K	R	A	T	E	R	E	R	B	A	K	A	N
8	E	M	I	N	M	T							
9	E	T	E	K	T	A	E	R	O	N	A	T	
10	İ	T	Ä	A									
11	M	Ö	M	A	T	E	M	A	T	E	K		
12	S	E	L	A	M	D	E	K	I				
13	R	A	H	İ	B	E	K	I					
14	Ä	C	A	M	İ	D	B	Ü	R	U			
15	K	A	R	A	B	U	R	U					